

ΕΞ υπαρχής

Μηνιαίο βήμα ανάλυσης,
κριτικής και διαλόγου

Νοέμβριος 2001

Τεύχος 28ο

Τιμή £3.00

**Οι γυναίκες
του κόσμου
ενάντια στον
πόλεμο**

**Απολογισμός
του τρόμου**

**Μια νέα Γιάλτα
γεννιέται**

**Η Κύπρος
χρειάζεται
αντιπολεμικό
κίνημα**

**Μεταξύ Δύσης
και Ανατολής**

**Στο ταξίδι του
θανάτου**

Μα ακόμα
να πάρεις συνδρομή
στο ΕΞ Υπαρχης;

Ε...βοόρα!

Να λοιπόν που η νέα τάξη πραγμάτων δεν είναι απλώς μια νέα αταξία αλλά ένα νέο χάος, μέσα στο οποίο η ανθρωπότητα αισθάνεται ανασφαλής όσο ποτέ άλλοτε στην Ιστορία της. Ένα κύμα ιδιωτικής και κρατικής παραφροσύνης καλύπτει τον πλανήτη. Οι οποιοσδήποτε σταθερές στην ανθρώπινη συμπεριφορά είναι υπό αμφισβήτηση. Το βασανιστικό ερώτημα, σε ποιο κόσμο φέρνουμε τα παιδιά μας, μαστιγώνει αμείλικτα τον ανθρώπινο νου. Ο πλανήτης φαίνεται να οδηγείται στην βαρβαρότητα όσο ποτέ άλλοτε. Μέσα σ' αυτές τις συνθήκες ξαναγίνεται δραματικά σαφές ότι το πλαίσιο ενός οποιουδήποτε πολιτικού προβληματισμού μπορεί να έχει νόημα μόνο αν εντάσσεται σ' ένα πλανητικό πλαίσιο. Κι' αν μέσα στα ζητούμενα είναι και η ελπίδα ο δρόμος της αναζήτησης δεν μπορεί παρά να είναι διεθνής.

Θα προσέξατε ότι ο πολιτικός λόγος των ηγετών μας σ' αυτές τις μαύρες μέρες, δεν είναι μόνο επαναληπτικός και αμήχανος αλλά και απόμακρος και άσχετος προς τα διεθνώς δρώμενα. Κι αυτά βέβαια δεν αφορούν μόνο τους ηγέτες μας αλλά σίγουρα και τον καθένα μας πλην μερικών λαμπρών εξαιρέσεων. Όμως όλα τα προβλήματα, του Κυπριακού συμπεριλαμβανομένου, χρήζουν επαναξιολόγησης αν όχι κι' επαναδιατύπωσης, μέσα στο καινούριο, ζοφερό και ρευστό περιβάλλον.

Στο περιοδικό ΕΞ Υπαρχης δεν καταφέραμε ίσως πολλά πράγματα. Καταφέραμε οπωσδήποτε πολύ λιγότερα απ' όσα ελπίσαμε. Πολλές φορές δεν καταφέραμε να βγούμε πάνω από τη μιζέρια του κυπριακού χωριού γιατί απλούστατα και εμείς συγχωριανοί είμαστε. Όμως το ΕΞ Υπαρχης υπάρχει και είναι εδώ. Τολμώ μάλιστα να πω, ότι αυτή τη στιγμή αναδεικνύεται ίσως ως ο πιο κατάλληλος χώρος για να συγκεντρώσουμε τους προβληματισμούς μας, όσοι ακόμα μπορούμε να σκεφτούμε σ' αυτή την κουτσορευμένη χώρα, και να φιλοδοξήσουμε κιόλας την κατάθεση νέων προτάσεων και ενδεχομένως νέων δράσεων. Κατά κάποιο τρόπο εκεί που δυσκολευόμασταν να βρούμε το δρόμο ήλθε ο δρόμος και μας βρήκε.

Κ.Α

Ιστορίες Τρόμου
σελ.4

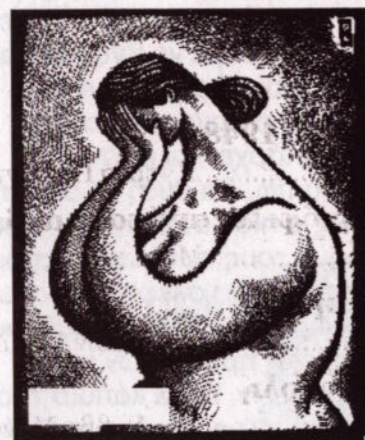
Οι γυναίκες του κόσμου
ενάντια στον πόλεμο
σελ.17

Δημοτικές εκλογές
σελ.34

Το τελευταίο ταξίδι
σελ.40

Είναι οι γυναίκες
πιο ειρηνόφιλες;
σελ.51

Αναζητώντας
την άλλη
ανατολή
σελ.59

ΕΞ ΥΠΑΡΧΗΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περιοδικό "εξ υπαρχής"
Μηνιαίο βήμα ανάλυσης
κριτικής και διαλόγου

Νοέμβριος 2001-Τεύχος 28ο

Διεύθυνση:
Αρχ.Μακαρίου Γ' 127,
Καίμακλι, Λευκωσία 1021
Τηλ. 346061-346160

e-mail:
yparhis@spidemet.com.cy

Υπεύθυνος για τον Νόμο:
Δάρος Κακουλλής

Εκδίδεται από την
Επικοινωνία Πολιτών
Γέφυρα Λτδ

Για την σύνταξη
του τεύχους εργάστηκαν οι:
Ανθούλλα Παπαδοπούλου
Ιωσήφ Παγιάτας
Λούης Ηγουμενίδης
Σταύρος Τομπάζος
Κωστής Αχνιάτης
Ζήνωνας Ποφαΐδης
Χριστίνα Καρατζιά

• για τα υπογραμμένα κείμενα
ευθύνονται οι συγγραφείς τους

• εκτύπωση:
Τυπογραφεία ΕΡΜΗΣ
τηλ.482361

- 4 Ο Μεγάλος ΕγκλεισμόςΝίκου Τριμικλιιώτη
- 8 Πολιτισμένος Κόσμος και ΤρομοκρατίαΝεοκλή Συλικιώτη
- 11 Ο Απολογισμός του ΤρόμουΛάρκου Λάρκου
- 12 Μια Νέα Γιάλτα γεννιέταιΧρήστου Βλάχου
- 14 Bin Laden ...με χιούμορ
- 17 Φάκελλος:Γυναίκες του κόσμου ενάντια στον πόλεμοVandana Shiva
- 18 Οι γυναίκες αντιστέκονται στον πόλεμοΣίσση Βωβού
- 21 Πολεμώντας την τρομοκρατία όλων των ειδών
- 32 Κάτω από τους Ισλαμιστές: φωτογραφικό ντοκουμέντο
- 34 Δημοτικές Εκλογές
- 38 Οι εκλογές δημοτικών & Χωρητικών αρχώνΛάζαρου Χριστοφίδη
- 42 Το τελευταίο ταξίδιΙωσήφ Παγιάτα
- 46 Εντός των τειχών
- 48 Η Κοινωνική Σύγκρουση του 1948Αντρέα Παναγιώτου
- 54 Είναι οι γυναίκες πιο ειρηνόφιλες από τους άνδρες;Μαρία-Χατζηπαύλου
- 57 Μεταξύ Δύσης και ΑνατολήΑδωνη Φλωρίδη
- 59 Αναζητώντας την άλλη ΑνατολήΣάββα Μενοίκου
- 62 Καφενείο: "Το γήρας ουκ έρχεται μόνον"

Ο Μεγάλος Εγκλεισμός: Η Παγκοσμιοποίηση της Τρομοκρατίας, και του Ρατσισμού Η Ανάγκη για ένα Παγκόσμιο Κίνημα Αντίστασης

Η Σύγχρονη Ιστορία της Τρομοκρατίας ξεκινά με τη Χιροσίμα

Του Νίκου Τριμκλιγιώτη

Τα δραματικά γεγονότα στις ΗΠΑ έχουν επισκιάσει τα πάντα. Η εποχή του τρόμου και της βαρβαρότητας ξετυλίγεται μπροστά μας μετά την Αμερικανική αντίδραση. Η τρομοκρατική επίθεση ενάντια στους δίδυμους πύργους στη Νέα Υόρκη και το Πεντάγωνο μπορεί να εξελιχθεί σε μια τρομακτική ιστορία βίας, εκδίκησης, αντεκδίκησης και αντιποίνων: Ένας φαύλος κύκλος ο οποίος θα παρασύρει κι άλλες χιλιάδες, ίσως δεκάδες χιλιάδες αθώους.

Η ρατσιστική βία ενάντια σε άτομα Αραβικής καταγωγής και μουσουλμάνους στις ΗΠΑ και στη Βρετανία δείχνουν ποιός πληρώνει τελικά για την τρομοκρατία: Οι αθώοι, κι ακόμα χειρότερα οι περιθωριοποιημένοι κι αδύνατοι της κοινωνίας, γιατί είναι ακριβώς αυτοί που βρίσκονται στα χαμηλότερα κοινωνικά στρώματα και τάξεις οι οποίοι δεν έχουν ούτε το χρήμα, ούτε την προστασία του κράτους. Ας μη ξεχνάμε ότι ο ρατσισμός βρίσκεται στην καρδιά της σύγχρονης καπιταλιστικής κοινωνίας τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνικό επίπεδο και δεν είναι απλά ένα επιμέρους ή συγκυριακό φαινόμενο: Αποτελεί δομικό στοιχείο μέσα στο ίδιο το «διεθνές σύστημα» (1). Ο ρατσισμός λοιπόν συμπληρώνει το ιμπεριαλιστικό μένος στο εξωτερικό ενώ λειτουργεί σαν μηχανισμός εξουσίας, υποταγής και πειθαρχίας στα κελεύσματα των γερακιών των «αμυντικών» σχεδιασμών αποπροσανατολίζοντας έτσι την κοινή γνώμη από την αμφισβήτηση και τη διερεύνηση των πραγματικών αιτίων της όποιας σύγκρουσης.

Τα δε αμερικανικά αντίποινα θα πολλαπλασιάσουν τις ταφόπετρες των αθών κατά χιλιάδες. Πάντως μέχρι στιγμής υπάρχει κάποια συγκράτηση μάλλον για λόγους τακτικής αναμονής παρά για λόγους αρχής. Έτσι κι αλλιώς οι Αμερικάνοι έχουν ανάγκη να κτίσουν την «συμμαχία» τους. Αν θυμηθούμε λίγο τη θεωρία της ηγεμονίας θα δούμε ότι ο ηγεμόνας χρειάζεται να λαμβάνει υπόψη και τις απόψεις και προτεραιότητες των υποδιέστερων συμμάχων του για να κρατήσει τον ηγεμονικό του ρόλο.

Αλλά αν δούμε την ιστορία της τρομοκρατίας λίγο διαφορετικά ίσως να μη μπορούμε να σκεφτούμε πλέον τους «φανατικούς μουσουλμάνους» ως τους υπαίτιους για τη κλιμάκωση της τρομοκρατίας στα φοβερά σημερινά επίπεδα: Η σκέψη ότι η μόνη χρήση πυρηνικών όπλων έγινε από τις ΗΠΑ με σκοπούς καθαρά τρομοκρατικούς είναι από μόνη της εκρηκτική. Δεν ισχυρίζομαι ότι δεν υπήρχε «τρομοκρατία». Αντιθέτως υπήρχε και ανθούσε από τα αρχαία χρόνια. Η χρήση του τρόμου και ο σφαγιασμός αμάχων για να εξαναγκάσουν πληθυσμούς στην υποταγή και στην υποτέλεια, ή για να πείσουν τους ηγέτες μιας ομάδας σε συμβιβασμό ήταν πλατεία διαδεδομένη. Οι αποικιοκράτες έκαναν ιδιαίτερα χρήση αυτής της μεθόδου. Η δε χρήση των σημερινών όπλων «τρομοκρατίας» και «τρομοκρατία» περιορίστηκε για όσους ήταν εχθροί των αποικιστών ή του κράτους που έχει δήθεν το μονοπώλιο στη χρήση νομιμοποιημένης βίας. Έτσι γεννήθηκε ο πλατεία διαδεδομένος όρος αγνοώντας το γεγονός ότι τα κράτη ήταν πάντα οι πιο τρομοκρατικοί, θανατηφόροι κι «αποτελεσματικοί» οργανισμοί.

Έτσι όλοι οι επαναστάτες κι όσοι αντιστάθηκαν στους αποικιστές ή σε αυταρχικά-δικτατορικά κράτη είχαν κάποτε βαφτιστεί «τρομοκράτες». Ο Michael Stahl εύστοχα σημειώνει:

«Πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι για λόγους συμβατικών και μόνο και πρέπει να τονιστεί ότι μόνο κατά σύμβαση - η χρήση και η απειλή χρήσης βίας από τις μεγάλες δυνάμεις συνήθως περιγράφεται σαν καταναγκαστική διπλωματία κι όχι σαν μορφή τρομοκρατίας...»

Το ήθος της βίας ρυθμίζεται με μόνο κριτήριο την αποτελεσματικότητα... Το ζήτημα της αθωότητας, του ανθρώπινου πόνου, των ορίων της εφαρμογής των κρατικών πολιτικών θεωρούνται άσχετα και περιφρονούνται»(2).

Ακόμα πιο παραστατικός είναι ο ιστορικός Furet(3) που διαπιστώνει ότι «τρομοκράτες γίνονται όποιοι ξένοι λαοί αντιπαθείς. Περαιτέρω, η τρομοκρατία επαναπροσδιορίζεται ως μια πλατεία και γενική μεταφορά για τον τρίτο κόσμο, που απαιτεί συντονισμένη δράση από τη δύση».

Όταν λέμε όμως ότι η σύγχρονη ιστορία της τρομοκρατίας ξεκινά με τη Χιροσίμα δεν εννοούμε ασφαλώς ότι δεν υπήρχαν και προηγουμένως τρομοκρατικές ενέργειες αλλά ότι ο πυρηνικός βομβαρδισμός της Χιροσίμα και της Ναγκασάκι από τις ΗΠΑ το 1945 σφράγισε την αρχή της σύγχρονης τρομοκρατίας θέτοντας την σε μια ποιοτικά νέα εποχή: Η τεχνολογία στη διάθεση των πολιτικών πολεμικών μηχανών είχε τρομακτικές συνέπειες. Μπορούμε λοιπόν να μιλούμε για

την ιστορία και την προϊστορία της τρομοκρατίας. Επίσης η ημερομηνία αυτή συμπίπτει και με την άνοδο της Αμερικανικής πολιτικο-οικονομικής αυτοκρατορίας (η Βρετανική και Γαλλική αυτοκρατορία διαγράφηκε την πρωτική τους πορεία σε σημείο που έχουν γίνει υποτελείς στους Αμερικανούς).

Ο Αμερικανικός Εφιάλης: Η Άνοδος και η Πτώση της Αμερικανικής Αυτοκρατορίας;

Δεν μπορούμε βέβαια να κάνουμε προφητείες. Αυτό θα ήταν από παρακινδυνευμένο μέχρι ηλίθιο. Η εποχή των άκρων, η εποχή της βαρβαρότητας, η εποχή της φρικιαστικής βίας έχει εισβάλει και εντός του «Αμερικανικού ονείρου». Ούτε κι αυτοί οι παντοκράτορες δεν έχουν που να κρυφτούν... Αυτό είναι πλέον σίγουρο.

Οι εικόνες της κατάρρευσης των δύο γιγαντιαίων πύργων-συμβόλων του Αμερικανικού καπιταλισμού ήταν τρομακτικές. Κι ύστερα το Πεντάγωνο, ο εγκέφαλος της Αμερικανικής αυτοκρατορίας να καίγεται, και Αμερικανοί πολίτες να σφαγιάζονται στην ίδια την παντοδύναμη χώρα κατά εκατοντάδες, ή ακόμα χιλιάδες: αυτό κι αν ήταν εξευτελισμός... Κάπως έτσι είδαν οι Αμερικανοί ηγεμόνες (και οι λοιποί δορυφόροι τους) όπως επίσης και οι αδίστακτοι τρομοκράτες που σίγουρα πανηγύρισαν το φοβερό έγκλημα σε βάρος των αμάχων. Πάλι την πληρώνουν τελικά αυτοί που δεν φταινε...

Η επιλεκτική συγκίνηση και φρίκη των διεθνών μέσων μαζικής ενημέρωσης είναι ολοφάνερη: Πριν από λίγες μέρες οι Αμερικανοί (με τους Βρετανούς γελωτοποιούς τους) βομβάρδισαν πάλι το Ιράκ σκοτώνοντας εκατοντάδες αμάχους, οι Ισραηλινοί πάλι σφάγιασαν Παλαιστίνιους σε μια αεροπορική επίθεση ρουτίνας... Ποιος συγκινήθηκε τότε; Βέβαια υπάρχουν δύο στοιχεία στο Αμερικανικό όνειρο που έγινε εφιάλης τα οποία πράγματι θέτουν το δίλημμα.

Μήπως οι ΗΠΑ βρίσκονται σε αδιέξοδο; Αν αντιδράσουν με την οργή, ένταση και ισχύ όπως υποδηλώνουν οι δηλώσεις και αντιδράσεις των αξιωματούχων και οι προετοιμασίες για ολομέτωπο πόλεμο, αυτό βραχυπρόθεσμα θα ενισχύσει την ηγεμονία τους αλλά μεσοπρόθεσμα, και κατά πάσα πιθανότητα νωρίτερα απ' ό τι αν δεν το κάνουν, θα οδηγήσουν στην όξυνση των εγγενών αντιθέσεων μέσα στο σύστημα ηγεμονίας των ΗΠΑ. Αυτά όμως δεν είναι παρά συλλογισμοί για το μέλλον, αν υπάρξει μέλλον βέβαια.

Η νέα μιλιταριστική εποχή της Αμερικανικής ηγεμονίας ξεκίνησε πριν από τη κατάρρευση του «υπαρκτού» αν θυμηθούμε τις επιθέσεις στη Λιβύη που ήταν καθαρά τρομοκρατικού χαρακτήρα σαν αντίποινα για την τρομοκρατική επίθεση κατά του αμερικανικού αεροπλάνου στο Lockerby: Ο στόχος ήταν καθαρά η δολοφονία του ίδιου του Καντάφι ή της οικογένειάς του άσχετο αν στη πορεία θα σκοτώνονταν και άμαχος πληθυσμός για λόγους εκδίκησης από τη μια αλλά και για λόγους γοητήρου και επίδειξης ισχύος. Με άλλα λόγια λόγους τρομοκρατίας, δηλαδή η χρήση του τρόμου εναντίον αμάχων για να δοθούν πολιτικά μηνύματα στον αντίπαλο.

Με την κατάρρευση της ΕΣΣΔ και του συμφώνου της Βαρσοβίας που σήμανε δήθεν το τέλος του ψυχρού πολέμου το NATO αντιμετώπιζε κρίση ταυτότητας και νομιμοποίησης μέσα στους ίδιους τους δυτικούς λαούς. Πως θα δικαιολογούσαν την ύπαρξη του στρατιωτικό-βιομηχανικού συμπλέγματος και του πολιτικό-στρατιωτικού τους εποικοδομήματος, δηλαδή του NATO δεδομένης της κατάρρευσης της λεγόμενης «αυτοκρατορίας του κακού» (evil empire) όπως χαρακτήριζε ο Ρέικαν την ΕΣΣΔ; Ας μη ξεχνάμε τις θριαμβολογίες περί του «τέλους της ιστορίας και του τελευταίου ανθρώπου» όπως τόσο εύγλωττα τις εξέφρασε ο Φουκιογιάμα(4): Με την ήττα του Κομμουνισμού ήρθε και το τέλος κάθε ιδεολογίας γιατί επικράτησε για πάντα ο φιλελεύθερος καπιταλισμός και επομένως οι αμφισβητήσεις πλέον δεν θα είναι

ΦΛΑΣ ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ

Ρατσισμός των Αρχών του Αεροδρομίου: Παράνομη κράτηση Καθηγητή Πανεπιστημίου! Χωρίς καμιά δικαιολογία ο καθηγητής Δρ. Masoud Kamali, ένας εκ των εισηγητών του Διεθνούς Συνεδρίου με θέμα τον Ρατσισμό συνελήφθηκε παράνομα και κρατήθηκε κατά την αναχώρησή του από την Κύπρο στις 15 Οκτωβρίου!! Για τρεις ολόκληρες ώρες του στέρησαν το δικαίωμα να επικοινωνήσει με οποιοδήποτε πρόσωπο και του απαγόρευσε τη χρήση του κινητού του. Είναι Σουηδός πολίτης, Ιρανικής καταγωγής, και βεβαίως έχει αραβικό όνομα.

επί της ουσίας του κοινωνικού-οικονομικού και πολιτικού συστήματος αλλά απλά διαφορές στο βαθμό της κρατικής παρέμβασης ή στις προτεραιότητες μέσα τα πλαίσια του παιχνιδιού. Με τη διάλυση της θεωρίας του απεγνωσμένα έσπευσε ο ίδιος ο Φουκιογιάμα να ανασκευάσει τις θεωρήσεις του λέγοντας ότι παρεξηγήθηκε η Εγγελεϊνή του προσέγγιση του.

Δύο ειδικοί, οι οποίοι είναι κοντά στο Πεντάγωνο έχουν την απάντηση: Η λεγόμενη «αναπόφευκτη σύγκρουση πολιτισμών» μεταξύ «δύσης-χριστιανισμού» από την μια και «ανατολής-Ισλάμ» και «ανατολικού χριστιανισμού» από την άλλη. Πρώτα ο Bernard Lewis(5) και ύστερα ο Samuel P. Huntington(6). Ο δεύτερος μάλιστα διέτελεσε και ειδικός σύμβουλος του Προέδρου

Με λίγα λόγια η προσέγγισή αυτές αποτελούν μέρος μια συγκεκριμένης ρατσιστικής ιδεολογίας που εδράζεται στην ιμπεριαλιστική τάξη πραγμάτων, την αποικιοκρατική παράδοση και την νεο-αποικιακή εποχή, στο λεγόμενο «Οριενταλισμό». Στο κλασικό έργο του ο Edward Said μας δείχνει με τον πιο παραστατικό τρόπο πως η αποικιοκρατική Δύση (Occident/West) «κατασκευάζει» την Ανατολή (Orient/East) σαν καθρέφτη του εαυτού της αλλά αντίθετα: Η «πολιτισμένη» Δύση

και η «βάρβαρη», «απολίτιστη» Ανατολή, η «ευνοούμενη» Δύση και η «άνομη» Ανατολή, η «ορθολογιστική» Δύση και η «ανορθολογιστική» Ανατολή(7). Η ιδεολογία ή καλύτερα ο λόγος (discourse) αυτός, ο οποίος παραμορφώνει την Ανατολή συνοδεύοντας έτσι το αποικιοκρατικό εγχείρημα στον οικονομικό, πολιτικό, στρατιωτικό τομέα λειτουργεί ως νομιμοποιητικός μηχανισμός στις πολιτικές αυτές, ενώ στη μεταποικιακή περίοδο παίρνει και ποικίλες μορφές πολιτιστικής υποτίμησης ή υπόσκαψης μέχρι και απόρριψης. Στη περίπτωση του Ισλάμ χρησιμοποιείται ανάλογα με τα συμφέροντα στη περιοχή, κυρίως στην Μέση Ανατολή και Εγγύς Ανατολή. Έτσι όπως δείχνει ο Edward Said(8) η «κάλυψη» του Ισλάμ γίνεται πάντα υπό το πρίσμα των οριενταλιστικών ιδεολογημάτων από την μια, όπως στο χαρακτηριστικό τίτλο του άρθρου του Bernard Lewis «οι ρίζες του Ισλαμικού μένους» στο περιοδικό *The New Atlantic*(9). Με τον ίδιο τίτλο το περιοδικό Time αυτό το μήνα είχε πρωτοσέλιδη κάλυψη του θέματος. Από την άλλη υπάρχει μια αχαλίνωτη επιλεκτικότητα και ασυνέπεια για να ταιριάζει με το «πνεύμα» της εποχής ή για να είμαστε ίσως πιο κυνικοί με τα συγκεκριμένα συμφέροντα και τις πολιτικές που ακολουθούνται κατά καιρούς ή απέναντι σε συγκεκριμένα κινήματα και καθεστάτα. Έτσι οι «ηρωικοί» Mujahedin, τους οποίους οι ίδιοι οι Αμερικανοί οργάνωσαν, χρηματοδότησαν και εφοδίασαν με όπλα κατά της ΕΣΣΔ, θα μετατραπούν σε «φανατικούς μουσουλμάνους και τρομοκράτες Taleban» σε λίγα χρόνια ή το Kosovo Liberation Army μέσα σε λίγες μέρες από αγωνιστές της ελευθερίας θα γίνει «τρομοκρατική οργάνωση».

Με αυτά τα δεδομένα λοιπόν βρισκόμαστε μπροστά σ' ένα ψευτοδίλημμα: Είμαστε με τους «Μουσουλμάνους τρομοκράτες» ή με τον «πολιτισμένο» (δυτικό) κόσμο;

Μπροστά στα νέα διλήμματα: Ο αγώνας για παγκόσμια ειρήνη και ο κοινωνικός αγώνας είναι αλληλένδετοι

Το μένος των Αμερικάνων και των ΝΑΤΟϊκών τους υποτελών πρέπει να βρει αντίσταση. Δεν είναι τυχαίο που οι ΗΠΑ έκαναν ότι μπορούσαν για να αποτρέψουν την σύσταση του διεθνούς ποινικού δικαστηρίου: Εάν είχε ήδη συσταθεί το Διεθνές Δικαστήριο θα είχε δικαιοδοσία στο θέμα Bin Laden με αποτέλεσμα να μειωθεί η ευχέρεια των Αμερικανών να δρουν κατά το δοκούν και Αμερικανοί στρατιωτικοί αλλά και πολιτικοί τύπου Κίσιγκερ πιθανό να βρίσκονταν κατηγορούμενοι του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου.

Δεν τίθεται θέμα επιλογής ανάμεσα στους κρατικούς (ΗΠΑ, ΝΑΤΟ, Ισραήλ) και τους παρακρατικούς τρομοκράτες (τους διαφόρους Χεσπουλλάχ και Μπιν Λάντεν), ή καλύτερα τους «Ράμπο και Μουλάδες» όπως ο Χρόνης Μίσσιος τους ονόμασε. Ούτε πρόκειται για συγκρούσεις «πολιτισμών», θρησκειών ή «Ανατολής Vs Δύσης», ή με την «αριστεριστική» μορφή του «Ιμπεριαλισμός Vs Φασισμός». Αυτές οι απλουστεύσεις απλά παραμορφώνουν την ουσία της επιδρομικής πολιτικής των ΗΠΑ και των υποτελών τους που βρίσκονται έγκλειστες στη λογική της επιδρομικής πολιτικής τους για διακρίνιση της αυτοκρατορίας τους από την μια αλλά και όπως (εσφαλμένα) αντιλαμβάνονται την εξυπηρέτηση των περιφερειακών τους συμφερόντων.

Τελειώνω με ορισμένες σκέψεις για το αντιπολεμικό κίνημα που ογκούνται στο κόσμο. Η Κύπρος πρέπει να συμμετάσχει γιατί έχει τόσα να χάσει από την πόλωση που δημιουργείται στο κόσμο και τις καταστροφικές συνέπειες του αλλά και τόσα να κερδίσει από την επικράτηση της ειρήνης. Η Κυπριακή Αριστερά και το κίνημα ειρήνης πρέπει να αναλάβουν δράση ενάντια στο πόλεμο, στο νέο

μιλιταρισμό, στη χρήση του Κυπριακού εναερίου χώρου, αλλά και στην προσπάθεια επιβολής ενός νέου «τρομονόμου» που, αν κρίνουμε από τις εμπειρίες της Βρετανίας και της Ελλάδας, το μόνο που θα πετυχαίνει είναι να φυλακίζει αθώους αφού απλά σκοπεύει στη διευκόλυνση της αστυνομίας καταπατώντας τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις βασικές ελευθερίες. Αυτή είναι και η νέα αναπάντεχη πρόκληση για το «κοινωνικό Φόρουμ»...να συνδέσει το κοινωνικό αγώνα με τον αντιπολεμικό αγώνα για να ξεφύγουμε από τον εγκλεισμό της αδράνειας και της απάθειας στο τι συμβαίνει γύρω μας.

- (1) Πρέπει να είμαστε προσεκτικοί στη χρήση των όρων αυτών, κι αυτό το λέω και σαν στοιχείο αυτοκριτικής γιατί η χαλαρή χρήση της ιδέας του «παγκόσμιου καπιταλιστικού συστήματος» οδηγεί σε θεωρητικά και προπάντων πολιτικά αδιέξοδα, αλλά αυτό είναι άλλο μεγάλο θέμα.
- (2) Michael Stohl *Current Perspectives on International Terrorism*.
- (3) John Pilger "The Terrorists", *Hidden Agendas*, Vintage.
- (4) Fukuyama, F. (1992) *The End of History and the Last Man*, Penguin, London.
- (5) Lewis, B. (1993) *Islam and Liberal Democracy*, *The Atlantic* 272, February 1, 1993.
- (6) Huntington, S (1996) *The Clash of civilisations*, Simon & Schuster, New York.
- (7) Said, E. (1978) *Orientalism*, Routledge and Keegan Paul, London.
- (8) Said, E. W. (1997) *Covering Islam, How the Media and the Experts determine how we see the rest of the world*, Vintage, London.
- (9) "The Roots of Muslim Rage", *The New Atlantic*, September

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Η ένταση της ρατσιστικής επίθεσης ενάντια σε μουσουλμάνους και άτομα αραβικής καταγωγής αναδεικνύεται σε σημαντική για την Κύπρο 'παράπλευρη απώλεια' από τον 'πόλεμο κατά της τρομοκρατίας'.

Φτάνουν κοντά μας πληροφορίες για κατάρτιση καταλόγων και παρακολουθήσεις 'υπόπτων' που πολλές φορές στηρίζονται απλώς και μόνο στην αραβική καταγωγή και τη θρησκεία τους, ενώ οι 'επισκέψεις' που δέχονται από την ΚΥΠ τείνουν να γίνουν ρουτίνα. Έχουν πληθύνει οι περιπτώσεις ατόμων που ανακόπτονται και ανακρίνονται μόνο και μόνο επειδή 'αραβοδείχνουν'!

Τα πιο τραγικά θύματα είναι οι αιτητές ασύλου, αφού τυχόν απέλαση στη χώρα προέλευσης πιθανόν να σημαίνει φυλάκιση και θάνατο. Πρόσφατα, δύο Ιρανοί αντικαθεστωτικοί αιτητές ασύλου φυλακίστηκαν και απειλήθηκαν με απέλαση, παρά την υπόδειξη από την Υπάτη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες για παραχώρηση άδειας παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους.

Έχουμε καταγγείλει πολλές φορές τη σκληρότητα με την οποία αντιμετωπίζει η Κυβέρνηση τους μετανάστες και αιτητές ασύλου. Αυτή τη φορά φαίνεται πως η Κυβέρνηση πιστεύει πως η τρομοκρατική επίθεση της 11ης Σεπτεμβρίου, η πολεμική επίθεση εναντίον του Αφγανιστάν και η αντι-μουσουλμανική υστερία που ακολούθησε, προσφέρει πρόσφορο έδαφος για να σκληρύνει παραπέρα

τη στάση της, με τη δικαιολογία της λήψης 'αποτρεπτικών μέτρων' (Υπ. Δικαιοσύνης) και την αντιμετώπιση της αύξησης των αιτήσεων για πολιτικό άσυλο. (Υπ. Εσωτερικών).

Ο Υπ. Εσωτερικών υπερέβη εαυτόν όταν αποκάλυψε τους Αφγανούς πρόσφυγες 'λαθρομετανάστες' από τους οποίους πρέπει να μας προστατέψει, τη στιγμή που εκατομμύρια Αφγανοί, αθώα θύματα του πολέμου, κινδυνεύουν με άμεσο θάνατο.

Η Κίνηση Στήριξης Αλλοδαπών, όπως και η συντριπτική πλειοψηφία του Κυπριακού λαού, καταδικάζει την τρομοκρατική επίθεση της 11ης Σεπτεμβρίου, που προκάλεσε το θάνατο χιλιάδων αθώων πολιτών, περιλαμβανομένων πολλών μεταναστών. Είμαστε όμως αντίθετοι, όπως και η πλειοψηφία του λαού, με τον πόλεμο ενάντια στο Αφγανιστάν, με την κρατική τρομοκρατία των ΗΠΑ και των συμμάχων τους και με τη φτώχεια και την εξαθλίωση στην οποία έχει καταδικάσει τον 'τρίτο κόσμο' η 'νέα τάξη πραγμάτων', εκτρέφοντας και υποθάλλοντας έτσι την τρομοκρατία.

Είμαστε, τέλος, αντίθετοι με την εκμετάλλευση της κατάστασης για να θυματοποιηθούν οι μετανάστες και οι αιτητές ασύλου στον τόπο μας, που υποφέρουν ήδη από την πιο ανάληγη μεταχείριση στην Ευρώπη, και καλούμε όλους τους αντιρατσιστές να συστρατευτούν μαζί μας για να σταματήσει αυτή η πολιτική.

Λευκωσία, 19 Οκτωβρίου, 2001

"ΠΟΛΙΤΙΣΜΕΝΟΣ ΚΟΣΜΟΣ" ΚΑΙ "ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ"

Ακόμα μια φορά θέλουν να μας κάνουν να πιστέψουμε το παραμύθι του "ανθρωπιστικού" πολέμου, όπου μαζί με τις έξυπνες βόμβες ρίχνονται τρόφιμα και φάρμακα στον άμαχο πληθυσμό. Ο "ανθρωπιστικός" πόλεμος, που όπως στο Ιράκ και στη Γιουγκοσλαβία θύματα του είναι κύρια οι άμαχοι.

Η παγκόσμια "αντιτρομοκρατική" εκστρατεία στηρίχθηκε στο νέο δόγμα που διακήρυξε ο πλανητάρχης Τζόρτζ Μπους, "όποιος δεν είναι μαζί μας, είναι εναντίον μας". Το δόγμα με το οποίο η αμερικανική κυρίαρχη τάξη θα κρίνει, θα καταδικάζει και θα εκτελεί οποίο θεωρεί ύποπτο "τρομοκράτη" και θα προβαίνει σε αντίποινα κατά χωρών που θεωρεί ότι υποθάλλει τη τρομοκρατία.

Οι ΗΠΑ στηριγμένες σ' αυτό το δόγμα και το νόμο της άγριας δύσης, με αφορμή το βάρβαρο κτύπημα στη Νέα Υόρκη, κατάφεραν να συσπειρώσουν τον "πολιτισμένο κόσμο" σε μια συμμαχία ενάντια στην "τρομοκρατία" και τον Οσάμα Μπιν Λάντεν.

Καταπάτηση του διεθνούς δικαίου

Οι ΗΠΑ και οι σύμμαχοι τους παραβιάζουν κάθε αρχή του διεθνούς δικαίου και του καταστατικού χάρτη του ΟΗΕ. Βεβαίως δεν είναι η πρώτη φορά (βλ. Γιουγκοσλαβία) που οι ΗΠΑ και οι σύμμαχοι τους στο ΝΑΤΟ, ανέλαβαν το διεθνή νόμο στα χέρια τους στη βάση των δικών τους αποφάσεων και του νέου στρατηγικού δόγματος του Βορειοατλαντικού Συμφώνου. Να επεμβαίνουν όπου κρίνουν ότι επηρεάζονται τα "ζωτικά" τους συμφέροντα.

Ο πόλεμος κατά του Αφγανιστάν και του Μπιν Λάντεν με βάση αναλύσεις και εκτιμήσεις Αμερικανών και Ευρωπαίων διεθνολόγων και νομικών στερείται κάθε νομιμότητας. Η διεθνής κοινότητα, ο πολιτισμένος κόσμος, έχει διαμορφώσει μια σαφή διαδικασία που εμπλέκει το διεθνή οργανισμό και τα διεθνή δικαστήρια. Για παράδειγμα το άρθρο 51 του Χάρτη του ΟΗΕ μιλά για αυτοάμυνα σε περίπτωση επίθεσης και δεν δίνει το δικαίωμα απάντησης εν λευκώ σε καμία χώρα. Επίσης καμιά καταδικαστική απόφαση ούτε και τα αποδεικτικά στοιχεία κατατέθηκαν. Δεν υπήρξε κανένα ένταλμα σύλληψης των τρομοκρατών ούτε ζητήθηκε η έκδοση από την κυβέρνηση της Καμπούλ στη βάση δικαστικών αποφάσεων.

Η βασική νομική αρχή ότι ο κατηγορούμενος είναι αθώος μέχρι να αποδειχθεί η ενοχή του πετάχτηκε στον κάλαθο των αχρήστων.

Ακόμα το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ δεν αποφάσισε νομικά μέτρα εναντίον του Αφγανιστάν για μη συμμόρφωση (όπως έγινε στην υπόθεση Λόκερπυ) στις αποφάσεις του διεθνούς οργανισμού. Ακολουθήθηκε ο νόμος της άγριας δύσης όπου ο σερίφης επικήρυσσε τους εγκληματίες με την προκήρυξη "καταζητείται νεκρός ή ζωντανός".

Ο "πολιτισμένος κόσμος" κινητοποίησε τη μεγαλύτερη στρατιωτική μηχανή σε ένα πόλεμο κατά του εχθρού, της "τρομοκρατίας" και των τρομοκρατών, καταπατώντας κάθε αρχή δικαίου.

Του Νεοκλή Συλικιώτη

Ο εχθρός "τρομοκρατία"

Ποιος είναι όμως ο τρομοκράτης;

Αυτοί που ευθύνονται (ΗΠΑ και σύμμαχοι τους) για εξολόθρευση ολόκληρων λαών, για δεκάδες πολέμους και γενοκτονίες, για το θάνατο και την καταδίκη στην εξαθλίωση, στην πείνα και τον αναλφαβητισμό εκατομμυρίων παιδιών. Αυτοί που αναγάγουν την κρατική τρομοκρατία σε επιστήμη και επίσημο δόγμα είναι η τελευταίοι που μπορούν να κατηγορούν άλλους για τρομοκράτες.

"Τρομοκράτες" χαρακτηρίζονται οι Κούρδοι οι οποίοι είναι 40 εκατομμύρια λαός και διεκδικούν τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα, "Τρομοκράτες" οι Παλαιστίνιοι που δεν διεκδικούν τίποτε άλλο παρά την πατρίδα τους. "Τρομοκράτες" οι Ζαπατίστας που διεκδικούν το δικαίωμά της επιβίωσης για τους Ινδιάνους του Μεξικού. "Τρομοκράτες" οι δεκάδες χιλιάδες διαδηλωτές του Σιάτλ, του Γκέτεμπουργκ, της Νίκαιας, της Γένοβας, το κίνημα κατά της νεοφιλελεύθερης Παγκοσμιοποίησης που διεκδικούν ένα καλύτερο κόσμο.

"Τρομοκράτες" έχουν χαρακτηριστεί όλα τα επαναστατικά και τα εθνικοαπελευθερωτικά κινήματα του 20ου αιώνα.

Συνειδητά οι όροι χρησιμοποιούνται σήμερα για να συσκοτίσουν τα πράγματα. Να μην μπορεί να διακρίνει ο απλός άνθρωπος μια προβοκατόρικη τυχροδικτική ενέργεια από τους αγώνες των λαών για τα δίκαια και τα δικαιώματά τους.

Εάν δεν αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά οι αιτίες που υποθάλλουν την τρομοκρατία αυτή δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά. Οι αιτίες είναι οι βαθιές ανισότητες που υπάρχουν στο κόσμο και συνεχώς διευρύνονται και η κρατική τρομοκρατία που ασκούν συνήθως οι "πολιτισμένες χώρες".

Ο εσωτερικός "εχθρός"

Παράλληλα έχει αρχίσει ένας άλλος πόλεμος, με θύματα τις ατομικές ελευθερίες και τα δημοκρατικά δικαιώματα.

Για να μπορούν η ηγεσία των ΗΠΑ και των συμμάχων τους να διεξαγάγουν τον πόλεμο πρέπει να εξασφαλίσουν τα μετόπισθεν φωνώνοντας τις φιλειρηνικές φωνές και καταστρώνοντας τις λαϊκές αντιδράσεις.

Με απόφαση της ηγεσίας των ΗΠΑ, ετοιμάζονται "αντιτρομοκρατικοί" νόμοι. Στόχος να νομιμοποιηθεί ο παραπέρα περιορισμός των πολιτικών και ατομικών ελευθεριών.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) υιοθέτησε και ήδη τροχοδρομεί την εφαρμογή του ευρω-τρομονόμου.

Η Ε.Ε. από την πρώτη στιγμή συντάχθηκε με τις ΗΠΑ στο "αντιτρομοκρατικό" πολεμικό δόγμα. Τώρα ενεργοποιούν ταυτόχρονα το δόγμα περί "εσωτερικού εχθρού". Στόχος να χειραγωγηθεί, να περιθωριοποιηθεί, να συκοφαντηθεί και να κατασταλεί ο "εσωτερικός εχθρός". Έτσι οι αποφάσεις για επεμβάσεις και βομβαρδισμούς θα παίρνονται και θα εκτελούνται πιο εύκολα άνευ αντιρρήσεων και ενοχλητικών φωνών.

Ήδη από τη Γένοβα έγινε σαφές ότι όσο δυναμώνει το κίνημα

αντίστασης στη νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση και την ιμπεριαλιστική νέα τάξη πραγμάτων, τόσο ενισχύουν οι κυρίαρχοι κύκλοι στις ΗΠΑ και στην Ε.Ε. τους μηχανισμούς καταστολής που περιορίζουν την δημοκρατία και τις ατομικές ελευθερίες. Τώρα τους ήρθε ανέλπιστα το δώρο από το δημιουργήμα τους, τον Μπιν Λάντεν

Η προώθηση του ευρω-τρομονόμου θα οδηγήσει στην παγίωση ενός αυταρχικού πολιτεύματος. Είναι χαρακτηριστικός ο ορισμός για την τρομοκρατία που έδωσε το Συμβούλιο Υπουργών Δικαιοσύνης και Εσωτερικών της Ε.Ε., που θα αποτελέσει και τη βάση του ευρω-τρομονόμου. "Πράξεις ατόμων ή ομάδων που έχουν ως στόχο να απειλήσουν, να βλάψουν βαρύτερα ή και να καταστρέψουν τις πολιτικές, οικονομικές ή κοινωνικές δομές των κρατών αυτών".

Ανοίγεται έτσι ο δρόμος για το κτύπημα των κοινωνικών κινημάτων και των εναλλακτικών στο σύστημα πολιτικών δυνάμεων. Ποινικοποιούνται οι διαφορετικές πολιτικές θέσεις, οι κριτικές απόψεις που βγαίνουν έξω από τα πλαίσια πολιτικής των κυρίαρχων κύκλων.

Στη Κύπρο η κυβέρνηση της δεξιάς που από την πρώτη στιγμή όχι μόνο ταυτίστηκε με την πολεμική υστερία των ΗΠΑ και της Ε.Ε., αλλά δίνοντας εξετάσεις καλού παιδιού υιοθέτησε μια πρωτοφανή στάση υποτέλειας και προσέφερε γη και ύδωρ στους πολεμοκάπηλους. Δυστυχώς και η πλειοψηφία των πολιτικών δυνάμεων υιοθέτησε αυτή τη στάση με ελαφρές μόνο άνευ ουσίας διαφοροποιήσεις.

Τώρα οι κυβερνώντες δια στόματος του Υπουργού Εξωτερικών Γιαννάκη Κασουλίδη και του Γενικού Εισαγγελέα Αλέκου Μαρκίδη, πιέζουν να υιοθετηθεί πάραυτα χωρίς καθυστερήσεις ο ευρω-τρομονόμος.

Η στάση της Αριστεράς

Οι σχεδόν καθημερινές πολύμορφες αντιπολεμικές διαδηλώσεις στην Αμερική και στην Ευρώπη δίδουν ένα ελπιδοφόρο μήνυμα. Το "δίλημμα"

με τους ιμπεριαλιστές πολεμοκάπηλους ή με τους αναχρονιστικούς τρομοκράτες" είναι ένα ψευδοδίλημμα.

Η αριστερά, που εμπνέεται από την πιο ανθρωπιστική ιδεολογία και πάντοτε πρωτοπορεί στο φιλειρηνικό κίνημα, δεν μπορεί να υιοθετήσει μια λογική προσαρμογή στα διλήμματα που δημιουργεί η νέα τάξη πραγμάτων. "Όχι μόνο δεν πρέπει, εάν θέλει να είναι πραγματική αριστερά, να προσαρμοστεί στην πολιτική των κυρίαρχων κύκλων μέσα στην Ε.Ε. και το ΝΑΤΟ, αλλά ούτε και να υιοθετήσει μια στάση ανοχής στον πόλεμο και την πολεμική υστερία της δήθεν αντιτρομοκρατικής συμμαχίας είναι επιτρεπτό.

Δυστυχώς στην Κύπρο, με ελάχιστες εξαιρέσεις, υπάρχει μια απίστευτη απάθεια και ανοχή απέναντι στην πολεμική υστερία και τον πόλεμο. Όχι μόνο μαζικές αντιπολεμικές κινητοποιήσεις δεν έγιναν, αλλά ακόμα ούτε και κάποιες καθιερωμένες πικετοφορίες ή άλλες εκδηλώσεις.

Είναι ευθύνη του κάθε αριστερού, του κάθε προοδευτικού ανθρώπου, και πρώτιστα των πολιτικών δυνάμεων και των κοινωνικών κινημάτων να αντιδράσουν στον πόλεμο. Να μεταφέρουν και στον τόπο μας το πνεύμα αντίστασης σε κάθε βαρβαρότητα, στον πόλεμο και την τρομοκρατία.

Ταυτόχρονα πρέπει να αποτρέψουμε τα σχέδια περιορισμού της δημοκρατίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των ατομικών ελευθεριών.

Τώρα είναι η ώρα να συγκροτηθεί ένα ανοικτό μαζικό αντιπολεμικό κίνημα.

Η πρόκληση βρίσκεται στα χέρια της αριστεράς.

Ο απολογισμός του τρόμου

του Λάρκου Λάρκου

Ενας πρώτος απολογισμός στους συσχετισμούς δυνάμεων μετά την 11^η Σεπτεμβρίου είναι επικτός. Μεγάλο μέρος του σκηνικού έχει πάρει την οριστική του μορφή, ενώ η ρευστότητα παραμένει στο χώρο του Αφγανιστάν. Οι ΗΠΑ έχουν δώσει το γενικό ρυθμό στις εξελίξεις, οι χερσαίες δυνάμεις δρουν στο Αφγανιστάν και οι ισορροπίες τείνουν να δώσουν το οριστικό τους σχέδιο. ΗΠΑ, Ταλεπάλ, Ε.Ε., Ρωσία, Βρετανία, Τουρκία, Ισραήλ είναι μέρος αυτής της κινούμενης άμμου. Κέρδη, ζημιές, πρώτος απολογισμός.

ΗΠΑ: Είναι πασιφανές ότι η Ουάσιγκτον παίζει κορώνα-γράμματα την κορώνα της. Χωρίς ανατροπή των Ταλεπάλ και σύλληψη του Λάντεν, τίποτε δεν θα σταματά το άγχος μιας διαρκούς και εσωστρεφούς κρίσης στο εσωτερικό των ΗΠΑ. Η κοινή γνώμη θέλει εκδίκαση, και οι ΗΠΑ επαναβεβαίωση της ηγεμονικής τους θέσης στο παγκόσμιο σύστημα. Ο Μπους πάει ψηλά στις δημοσκοπήσεις, αλλά ο Κόλιν Πάουελ ακόμα καλύτερα στις αναλύσεις, στις κρίσεις, στις ισορροπίες εκτός του αμερικανικού συστήματος. Ο Πάουελ εγγράφει υποθήκες.

Ε.Ε.: Οι λεπτές ισορροπίες διατηρούνται. Πλήρης αλληλεγγύη στις ΗΠΑ, αλλά με μικρές αποστάσεις στους χειρισμούς και διπλωματική πίεση για σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Έγκριση της επίθεσης, επικέντρωση στους πολεμικούς στόχους, ανθρωπιστική βοήθεια στους Αφγανούς πρόσφυγες.

Κάτω από αυτές τις συνθήκες (δομικές ανεπάρκειες της ΚΕΠΠΑ)

η Ε.Ε. έδωσε μια ανοικτή αλληλεγγύη στην Ουάσιγκτον, κράτησε όμως και μια στάση που την έφερε πιο κοντά στον Κόλιν Πάουελ. Τα κείμενα της Ε.Ε. (21/9, 17/10) δίνουν το κυρίαρχο στίγμα. Ανοικτό μέτωπο κατά της τρομοκρατίας, μέτρα προστασίας των Ευρωπαίων πολιτών. Η Ε.Ε. έφερε ισοπαλία με τον εαυτό της.

Ρωσία: Εμφανώς ο μέγας κερδισμένος των αλλαγών, στους διεθνείς συσχετισμούς. Ρόλος κυρίαρχος στη Κ.Ασία, χωρίς τον οποίο οι ΗΠΑ δεν μπορούν να κάνουν άνετα το παιχνίδι τους. Ο Βλ.Πούτιν ισχυροποίησε τα γεωπολιτικά χαρτιά της Ρωσίας, έγινε ισχυρός συνομιλητής του ΝΑΤΟ, έδωσε πλάτες στις ΗΠΑ με ανταλλάγματα. Αυτά δεν αφορούν μόνο πιστώσεις. Τα ανταλλάγματα που θα προκύψουν θα είναι μια «Νέα Γιάλτα», για την Κ.Ασία, όπου η Μόσχα θα παραμείνει κυρίαρχος στο ζωτικό της χώρο και ισχυρότερος συνομιλητής στις διεθνείς εξελίξεις. Είναι δύσκολο να βρει κανείς ζημιές για τη Μόσχα αυτό το διάστημα. Ο πόλεμος έδωσε ευκαιρίες και ο Β.Πούτιν τις αξιοποίησε με δεξιοτεχνία για να προωθήσει τα συμφέροντα της χώρας του.

Μ. Βρετανία: Ο ιστορικός δεσμός της με τις ΗΠΑ καθίσταται ακόμα πιο ισχυρός, η αλληλεγγύη Λονδίνου και Ουάσιγκτον είναι ακατάλυτος. Αυτό δείχνει τις γενικότερες τάσεις που κυριαρχούν στο Λονδίνο, είτε σε σχέση με το ΝΑΤΟ, είτε σε σχέση με την ΚΕΠΠΑ. Έτσι ή αλλιώς ο γενικότερος Ευρωπαϊστικός δεσμός θα ενισχυθεί ακόμα περισσότερο, και σε αυτή την ενίσχυση ο ρόλος του Λονδίνου θα είναι κλειδί για το μέλλον, τις ταχύτητες, ή τις δυσχέρειες στην

αυτονόμηση του σχεδιασμού για την κοινή Ευρωπαϊκή άμυνα. Το Λονδίνο θα επιχειρήσει να ενισχύσει τα ανοίγματα του ΝΑΤΟ προς τη Μόσχα, να προσδώσει στο Νατοϊκό σχήμα μια νέα ώθηση, με νέα ανοίγματα προς την Α.Ευρώπη.

Τουρκία: Η Άγκυρα έγκαιρα έσπευσε να κρατήσει τις ισορροπίες. Η Τουρκική Εθνοσυνέλευση σε πανηγυρικούς τόνους αποφασίζει να στείλει μικρό αριθμό στρατιωτών στο δρόμο για το Αφγανιστάν. Ο συμβολισμός είναι προφανής: περισσότερη αλληλεγγύη στις ΗΠΑ, κέρδη σε μια πληγωμένη αμερικανική κοινή γνώμη, υποθήκες για κάτι περισσότερο με το τέλος του πολέμου. Η συμβολική κίνηση της Άγκυρας εξυπηρετεί τους δικούς της εθνικούς στόχους. Ανάδειξη της «μεθοδικότητας» του Τουρκικού χώρου, επομένως μείωση των κερδών που η Ρωσία αποκτά στους διπλανούς συσχετισμούς. Είναι επίσης πασιδηλό πως η Τουρκία έχει άγχος κυρίως για το ρόλο και το μέλλον του Ιράκ στις επόμενες επιλογές της Ουάσιγκτον. Τα «ασφαλή σύνορα» Τουρκίας-Ιράκ όπως τα διατηρεί η παρουσία του Σ.Χουσεϊν στη Βαγδάτη, είναι η καλύτερη λύση για την Άγκυρα, αλλά δεν θα είναι η ίδια ανάλυση της Ουάσιγκτον με το τέλος του πολέμου στο Αφγανιστάν.

Ειδικά στο Κυπριακό, η κλασική τουρκική στάση είναι εδώ. Η ισχυρότερη βοήθεια προς τις ΗΠΑ, είναι μια «κλασική» ασπίδα για να μην υπάρξουν και ισχυρότερες πιέσεις για επίλυση του Κυπριακού. Ένας σύμμαχος με τόσα πλεονεκτήματα, μπορεί να ελέγξει τους κραδασιμούς από τις μικρομεσαίες παρανέσεις για «συμβολή της σε πρόοδο ή επίλυση

του Κυπριακού... Τα χαμόγελα της Τουρκικής ελίτ όταν η Εθνοσυνέλευση ψήφισε «στρατιώτες στο Αφγανιστάν», έβλεπαν περισσότερο στην Κύπρο, και λιγότερο το Αφγανιστάν.

Ισραήλ: Η δολοφονία του Ισραηλινού Υπουργού Τουρισμού (17/10) έφερε τα πράγματα στους ρυθμούς Σιαρόν. Ανοικτός πόλεμος κατά πάντων, φόβος και τρόμος παντού, άλματα προς τα πίσω του όποιου διαλόγου Πέρες-Αραφάτ. Το εσωτερικό πρόβλημα στο Ισραήλ είναι σημαντικό. Ο Α.Σιαρόν, ούτε θέλει, ούτε επιθυμεί. Ο δικός τους δρόμος είναι στρατηγικά αδιέξοδος, και αυτός ο δρόμος είναι (για πρώτη φορά) σε απόσταση ή και διαφωνία με τις αξιολογήσεις της Ουάσιγκτον. Οι, έστω και φραστικές, αναφορές Μπους και Μπλερ για ανεξάρτητο παλαιστινιακό κράτος είναι σημαντικές και πιθανώς να εκφράζουν ορισμένες επαναξιολογήσεις τους μετά τον Αφγανικό πόλεμο. Το κλειδί είναι στους συσχετισμούς δυνάμεων μέσα στο Ισραήλ και η εσωτερική σύγκρουση στους Εργατικούς για τη συμμετοχή τους, ή μη, στην κυβέρνηση Σιαρόν. Ένα είναι βέβαιον. Ο Σ.Πέρες, επιφανής Εργατικός, με την παρουσία του στο Υπουργείο Εξωτερικών δοκίμασε ένα στοίχημα, να είναι χρήσιμος υπό το Σιαρόν. Το στοίχημα για τον Πέρες έχει χαθεί. Η «χρησιμότητα» του είναι πια μηδενική για το μέλλον του διαλόγου στο Μεσανατολικό.

Ταλεπάλ: Ένα χρήσιμο μάθημα προς αποφυγή. Στην εποχή των ανοικτών οριζόντων, της υπέρβασης συνόρων και θαλασσών, της επικοινωνίας σε όλα τα επίπεδα, οι ιδέες τους είναι αντιδραστικές, χασοτικές, τρομοκρατικές. Η διαπλοκή τους με τον Λάντεν είναι πηγή νέων δεινών για τους Αφγανούς και όλο τον υπόλοιπο κόσμο. Η ήττα των ιδεών τους είναι επωφελής για το παγκόσμιο σύστημα, και για τον αγώνα για την επίλυση των περιφερειακών ζητημάτων, με ιδιαίτερη έμφαση στο Μεσανατολικό και το Κυπριακό. U

Σχολιαστής

Αλ-Ζιζίρα

Είμαι σχεδόν βέβαιος ότι ούτε οι Ταλιμπάν, ούτε ο Οσάμα Μπιν Λάντεν και η Αλ-Καίτα - ούτε και όποιος άλλος μπορεί να ενέχεται στα κτυπήματα με το μικρόβιο του άνθρακα, γνωρίζει την Κύπρο και τους κατοίκους της. Και όταν λέω ότι δεν μας γνωρίζουν, δεν εννοώ βέβαια ότι οι άνθρωποι είναι αγεωγράφητοι και αμαθείς, αλλά απλά ότι δεν ασχολούνται μαζί μας.

Κάτι τέτοιο όμως δεν μπορούσε να το αντέξει η ματαοδοξία μας, που μας θέλει να αποτελούμε το κέντρο της γης. Και αφού δεν ασχολούνται αυτοί μαζί μας, ασχολούμαστε εμείς ... με μας. Άσπρη σκόνη λοιπόν στις ΗΠΑ, τη Γερμανία, την Κέννα, άσπρη σκόνη και στην Κύπρο. Και να τα τηλεοπτικά συνεργεία άμεσα επί τω έργω, με τις κάμερες να ζουμάρουν στην άσπρη σκόνη και τους συντάκτες να παίρνουν συνεντεύξεις από τους ... αυτόπτες μάρτυρες. Και ενώ οι τελευταίοι δείχνουν ήρεμοι και άνετοι, ευχαριστημένοι που θα γίνουν τηλεοπτικοί αστέρες έστω και για λίγο, οι συντάκτες καταβάλλουν κάθε προσπάθεια να μας μεταφέρουν τον ... πανικό και την υστερία που κατέλαβε τον κόσμο.

Την επομένη βέβαια αποκαλύπτεται ότι η ύποπτη άσπρη σκόνη ήταν ... κοινό αλεύρι, που έβαλαν κάποιοι κυνηγοί θησαυρού για να βοηθήσουν τους συμπαίκτες τους, ή ποτικοφάρμακο, που σκορπίστηκε από κάποιους φαρσέρ. Τα τηλεοπτικά κανάλια όμως δεν πτοούνται. Οι ίδιοι συντάκτες πάλι, με την ίδια σοβαρότητα, προσπαθούν να καθησυχάσουν το λαό από το αίσθημα πανικού που νομίζουν ότι τον κατέβαλε, με τη δική τους βέβαια προσπάθεια. Και με στομαφώδες ύφος μας ανακοινώνουν ότι οι ένοχοι θα διώκονται, βγάζοντας φυσικά τον εαυτό τους έξω απ' αυτή την κατηγορία.

Γιατί αν το πιο πάνω δεν μπορεί να ονομαστεί φάρσα, και μάλιστα κακόγουστη, ιδιαίτερα αν ευσταθεί η πληροφορία ότι τα κανάλια γνώριζαν από πριν τι ήταν η άσπρη σκόνη, τότε πώς να χαρακτηριστεί το άλλο; Αυτό δηλαδή της αποστολής ανταποκριτών στα πεδία των συγκρούσεων. Ζηλεύοντας λοιπόν τη δόξα που απέκτησε ξαφνικά το κουβετιανό κανάλι Αλ-Τζαζίρα, τα δικά μας ... Αλ-Ζιζίρα μεταδίδουν άμεσα από την πρώτη γραμμή του μετώπου, παραλείποντας φυσικά να μας πουν ότι ο ανταποκριτής είναι απεσταλμένος του ... πατρικού, μητρικού ή αδελφικού ελληνικού καναλιού. Και τι φοβερές σκηνές στέλλουν! Ο πολεμικός ανταποκριτής κάθεται άνετα στο έδαφος και μας μιλά, ενώ πίσω του, στο χαράκωμα, ένας ελεύθερος σκοπευτής, όπως μας πληροφορεί, με γυαλιά ηλίου, σημαδεύει συνεχώς προς την αντίπαλη πλευρά, χωρίς να ξεχνά που και που να γυρίζει ανφάς προς την κάμερα για ... περισσότερη αληθοφάνεια.

Με τέτοια φοβερά λοιπόν ενημερώνομαστε, που δείχνουν πέραν πάσης αμφιβολίας ότι περάσαμε σε ανώτερο στάδιο ενημέρωσης από τον καιρό του πολέμου στον Κόλπο. Όταν, όπως θυμάστε, ο κατά τα άλλα συμπαθής ανταποκριτής της ET στο Ισραήλ (Α. Συνοδινός), μας μετέδιδε ότι επικρατούσε ηρεμία και βρισκόταν στο δωμάτιο του ξενοδοχείου, ή ότι οι Ιρακινοί έπλητταν με πυραύλους την Ιερουσαλήμ, οπότε βρισκόταν στο υπόγειο καταφύγιο του ξενοδοχείου. Αν εξαρρέσει δηλαδή κανείς τη συνέντευξη που πήρε - ευκαιρίας δοθείσης - από τον ηγούμενο ενός ορθόδοξου μοναστηριού μετά τις συγκρούσεις, όλη κι όλη η διαδρομή που είχε κάνει ήταν αυτή που έκανε το ασανσέρ του ξενοδοχείου! Είναι όντως φανερή η διαφορά στην ενημέρωσή μας σήμερα! U

ΜΙΑ ΝΕΑ ΓΙΑΛΤΑ ΓΕΝΝΙΕΤΑΙ...

Χρήστος Βλάχος

Η Αυτοκρατορία αντιτίθεται λοιπόν. Τα τύμπανα του πόλεμου αναγγέλλουν την χρήση των πιο εξελιγμένων τεχνολογικά μηχανών θανάτου, τελειοποιημένων από τις πιο πρόσφατες «δοκιμές» στο Ιράκ και στη Γιουγκοσλαβία, στοχεύοντας σε «μηδενικές» απώλειες (όσο για τις «παράπλευρες» ζημιές, λυπούμαστε, αλλά δεν μπορούμε να τα έχουμε όλα).

Η Αμερικανική αυτοκρατορία, ανακάλυψε επιτέλους ότι ο Οσάμα Μπιν Λάντεν είναι η ενσάρκωση του Κακού, κι' ότι οι Ταλιμπάν αποτελούν σκοταδιστικό μεσαιωνικό κατάλοιπο. Τα πιο πάνω συμπεράσματα ήταν αδύνατο να εξαχθούν πριν από τις 11/09/01, όταν π.χ. ανατινάχθηκε οι Αμερικανική πρεσβεία στο Ναϊρόμπι το 1998 με μοναδικό κατηγορούμενο και τότε τον Μπιν Λάντεν, ή όταν οι διάφορες ανθρωπιστικές οργανώσεις και δημοσιογράφοι έδιναν εδώ και χρόνια ανατριχιαστικές αναφορές για τα έργα και τις ημέρες των πάλοι ποτέ «μαχητών της ελευθερίας» εναντίον των Σοβιετικών, που η CIA εκπαίδευσε, και το συμμαχικό Πακιστάν εξόπλισε. Έτσι, τα όσα ακούμε για την κτηνώδη μεταχείριση των γυναικών στο Αφγανιστάν, για το ότι θάβουν ζωντανούς τους ομοφυλόφιλους κλπ, εντελώς πρώτη φορά τ' ακούμε κι' αμέσως αναλαμβάνουμε εκστρατεία (όχι 'σταυροφορία' μας και παρεξηγηθούμε από τους μουσουλμάνους) για να διασώσουμε τις αξίες του Δυτικού πολιτισμού.

Μόνο αφελείς θα μπορούσαν να πιστέψουν ότι η παρούσα πολεμική επιχείρηση εναντίον του Αφγανιστάν έχει να κάνει με την καταπολέμηση της τρομοκρατίας (ή έστω, μόνο με την καταπολέμηση της τρομοκρατίας). Ο έλεγχος της ροής των Κεντρο-Ασιατικών

πετρελαίων (που αναμένεται μακροπρόθεσμα ν' αντικαταστήσουν σε σπουδαιότητα τ' αποθέματα του Αραβικού Κόλπου), καθώς και ο επαναπροσδιορισμός του αναμφισβήτητου της Αμερικανικής ισχύος και ηγεμονίας στην Ευρασιατική ήπειρο (και κατ' επέκταση παγκόσμια), είναι το πραγματικό ζητούμενο. Την ευκαιρία που δόθηκε στις 11/09/01 στην Αμερικανική αυτοκρατορία από τους φανατισμένους Φράνκεσταϊν τύπου Μπιν Λάντεν, η Αμερικανική ελίτ την εκμεταλλεύεται στο έπακρο για τη χωρίς όρους υποταγή στις Αμερικανικές προσταγές («όποιος δεν είναι μαζί μας είναι εναντίον μας»).

Εξ' άλλου όλα συγκλίνουν στ' ότι το Αφγανιστάν δεν είναι παρά ο πρώτος στόχος, αφού ακόμα και αυτός ο «νούσιμος» Κόλιν Πάουελ δήλωσε με νόημα ότι «ο στόχος μας σ' αυτό το στάδιο των επιχειρήσεων είναι το Αφγανιστάν», ενώ τα λιγότερο 'πολιτικά' γεράκια, όπως ο Γούλφοβιτς δεν κρύβουν ότι θα πρέπει οι ΗΠΑ να εκμεταλλευτούν αυτή την ευκαιρία για να ξεμπερδεύουν μια και καλή με ό,τι στέκεται στο δρόμο τους (Ιράκ, Λίβανος, Σουδάν, Σομαλία, Λιβύη για την Συρία υιοθετήθηκε η διπλωματική αφομοίωση, αφού εξελέγη και μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας με τη σύμφωνη γνώμη των ΗΠΑ). Απερίφραστα ο κος Νεγρεπόντε, εκπρόσωπος των ΗΠΑ στον ΟΗΕ, κατέθεσε επιστολή στην οποία σημειώνεται ότι οι ΗΠΑ επιφυλάσονται να κτυπήσουν και άλλα κράτη και οργανώσεις.

Όσοι δε εξακολουθούν ν' αναμασούν τις ανοητολογίες του Χάντιγκτον περί δήθεν «σύγκρουσης πολιτισμών», απλά παραπλανούν αφού τα ίδια λέγονταν και κατά την περίοδο της αποικιακής εξάπλωσης των μεγάλων βιομηχανικά αναπτυσσόμενων κρατών της Ευρώπης

τον 19^ο αιώνα (η εξάπλωση του «ανώτερου» ευρωπαϊκού πολιτισμού στις χώρες των βαρβάρων). Αυτού του είδους οι απολογητές (συνειδητοί ή ασυνειδητοί), της Δυτικής «ανωτερότητας», ποτέ δεν μπήκαν π.χ. στον κόπο να μας εξηγήσουν γιατί ο αγώνας ενάντια στα τελευταία κατάλοιπα της Βρετανικής αποικιοκρατίας τη Βόρειο Ιρλανδία, κάθε άλλο παρά «θρησκευτικός πόλεμος» είναι.

Αφού λοιπόν εύκολα μπορούν να βαφτιστούν μια σειρά από κινήματα και συμφέροντα (απελευθερωτικά, εθνικιστικά, οικονομικά κλπ), σαν τρομοκρατικά, εύκολα θα μπορεί η ρομφαία των δυνάμεων του Καλού να τους κόψει το κεφάλι. Δεν πρέπει να διαφεύγει της προσοχής ότι με τον παγκόσμιο μηχανισμό παρακολούθησης της διακίνησης κεφαλαίων ανά το Παγκόσμιο και της δυνατότητας επέμβασης και αλλοίωσης χρηματικών πράξεων, οι ΗΠΑ θα μπορούν να κρατούν σε ομηρία και τους οικονομικούς ανταγωνιστές τους (κάτι αντίστοιχο με τη χρήση του γνωστού συστήματος Echelon, που από σύστημα κατασκοπείας του Σοβιετικού μπλοκ την εποχή το Ψυχρού Πολέμου, χρησιμοποιήθηκε και για την οικονομική κατασκοπεία σε βάρος της Ευρώπης).

Ταυτόχρονα, μια «Νέα Γιάλτα» γεννιέται με την συμμαχία τόσο της μετά-Σοβιετικής Ρωσίας, όσο και της Κίνας (αυτονομιστές στην Τσετσενία και επαρχία Ξενζικιάνγκ γαρ), στις οποίες αναγνωρίζεται επίσημα πλέον η επιρροή στη δική τους γεωγραφική περιφέρεια, ενώσως οι δύο αυτές περιφερειακές δυνάμεις αναγνωρίζουν την παγκόσμια ηγεμονία των ΗΠΑ.

Την ίδια στιγμή, ο κατ' εξοχήν τρομοκράτης στην περιοχή της Μέσης Ανατολής, το κράτος του Ισραήλ, με πρωθυπουργό ένα σεσημασμένο εγκληματία πολέμου,

συνεχίζει καθημερινά το έργο σφαγής του παλαιστινιακού λαού. Το Ισραήλ νομιμοποιείται να σκοτώνει όσους παλαιστίνιους αξιωματούχους ή ακτιβιστές επιθυμεί, όπως έκαμε με τον αρχηγό του Λαϊκού Μετώπου για την Απελευθέρωση της Παλαιστίνης στις αρχές Σεπτεμβρίου. Όταν όμως οι Παλαιστίνιοι ανταποδώσουν δολοφονώντας τον ακροδεξιό υπουργό τουρισμού του Ισραήλ που κατηγορούσε τον Αριέλ Σιαρόν για «μαλθακότητα» (!!) απέναντι στους Παλαιστίνιους, τότε τάνκς εισβάλλουν στους παλαιστινιακούς οικισμούς και συνεχίζουν το θεάρεστο έργο της μαζικής δολοφονίας ... ατιμώρητα από την κατά τα άλλα τόσο ευαίσθητη διεθνή κοινότητα.

Οι προτροπές για «αυτοσυγκράτηση» από τον υπερατλαντικό πάτρωνα καθόλου δεν αγγίζουν την ουσία του θέματος, αφού δικαιώνουν το Ισραήλ ζητώντας του απλά να μην υπέρ-αντιδράσει. Το μόνο πράγμα για το οποίο γνοιάζεται αυτή τη στιγμή η Αμερικανική αυτοκρατορία είναι να μην προκληθούν ρήγματα στο μέτωπο της παγκόσμιας αντι-τρομοκρατικής συμμαχίας, και ιδιαίτερα από τα Αραβικά κράτη και όχι αυτή καθαυτή η αποστέρευση των στοιχειωδέστερων δικαιωμάτων του παλαιστινιακού λαού. Ακόμα και αυτή η εξαγγελία πρόθεσης γι' αναγνώριση ενός παλαιστινιακού κράτους, (την οποία αμέσως υιοθέτησε και ο γνωστός Βρετανός μπάτλερ), κατευναστικό σκοπό έχει, αφού η ίδρυση Παλαιστινιακού κράτους θεωρείται αυτονόητη από τις συμφωνίες του Όσλο. Το ζητούμενο λοιπόν δεν είναι η αναγνώριση του Παλαιστινιακού κράτους, αλλά η ίδρυση ενός πραγματικά βιώσιμου κράτους που δεν θα είναι αντίγραφο Νοτιο-Αφρικανικού Μπαντουστάν και «φόρου υποτελής» στο Ισραήλ, και που θ' αναγνωρίζει το δικαίωμα επιστροφής των προσφύγων.

Βρισκόμαστε πολύ μακριά από το annum mirabilis 1968 το οποίο άνοιξε μια εντελώς νέα περίοδο επαναστατικής ανόδου σε παγκόσμια κλίμακα, από την επίθεση του Τετ στο Βιετνάμ, από την φοιτητική εξέγερση και την γενική απεργία στη Γαλλία, την Άνοιξη της Πράγας, την αναγέννηση της Παλαιστινιακής αντίστασης (ήδη από το 1965), σ' όλα τα μήκη

και πλάτη του πλανήτη έτριζαν τα θεμέλια τόσο του Αμερικανικού ιμπεριαλισμού όσο και του Σταλινικού παρασιτισμού. Δυστυχώς η περίοδος εκείνη, έκλεισε το 1989 χωρίς να ολοκληρωθεί, για μια σειρά από λόγους που έχουν να κάνουν κυρίως με τη σταλινική θεώρηση της «ειρηνικής συνύπαρξης». Η κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης, η οποία παρόλη την σταλινική γραφειοκρατική της παραμόρφωση, εξακολουθούσε ν' αντιπροσωπεύει τις κατακτήσεις της Οκτωβριανής επανάστασης, σηματοδότησε μια ποιοτικά νέα ιστορική περίοδο ιμπεριαλιστικής (βλέπε Αμερικανικής) κυριαρχίας, πάνω στο κουφάρι της ηττημένης Σοβιετικής Ένωσης, και ο πόλεμος του Κόλπου το 1991 αποτελούσε ήδη την πρώτη επιβεβαίωση της ποιοτικής αυτής αλλαγής (όταν η ΕΣΣΔ έπνεε ήδη τα λοίσθια). Η Σταλινική Ρωσική νομενκλατούρα, αποξενωμένη εδώ και δεκαετίες μέσα από τα προνόμια της από τις επαναστατικές παρακαταθήκες του 1917 και με βαθιά δυσπιστία αν όχι αποστροφή στο μαζικό λαϊκό κίνημα στην ίδια την ΕΣΣΔ, αυτοκατάργησαν το δημιούργημα της Ρωσικής επανάστασης, αφού πρώτα βεβαίως εξασφάλισαν ότι θα πλούτιζαν από την νομή της περιουσίας του Σοβιετικού κράτους, όπως και έπραξαν (είναι εκπληκτικό με πόση διαύγεια προέβλεψε ο Λέων Τρότσκι ήδη από τις αρχές της δεκαετίας το '30, το ρόλο της σταλινικής γραφειοκρατίας στην ήττα της επανάστασης, και αυτής ακόμα της κατάρρευσης του Σοβιετικού κράτους).

Η μόνη δυναμική αντίσταση στην Αμερικανική αυτοκρατορία αυτή τη στιγμή, εστιάζεται πρωτίστως μέσα από το Παλαιστινιακό κίνημα, το οποίο άλλοι προσπαθούν να χασαπέψουν (βλέπε Ισραήλ, ΗΠΑ), και άλλοι προσπαθούν να ευνουχίσουν (βλέπε διαδικασία του Όσλο για τη δημιουργία μιας παραδίας κράτους). Είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι πέρα από τις φανφάρες των Μπιν Λάντεν και Σία, οι ίδιοι οι Παλαιστίνιοι δεν

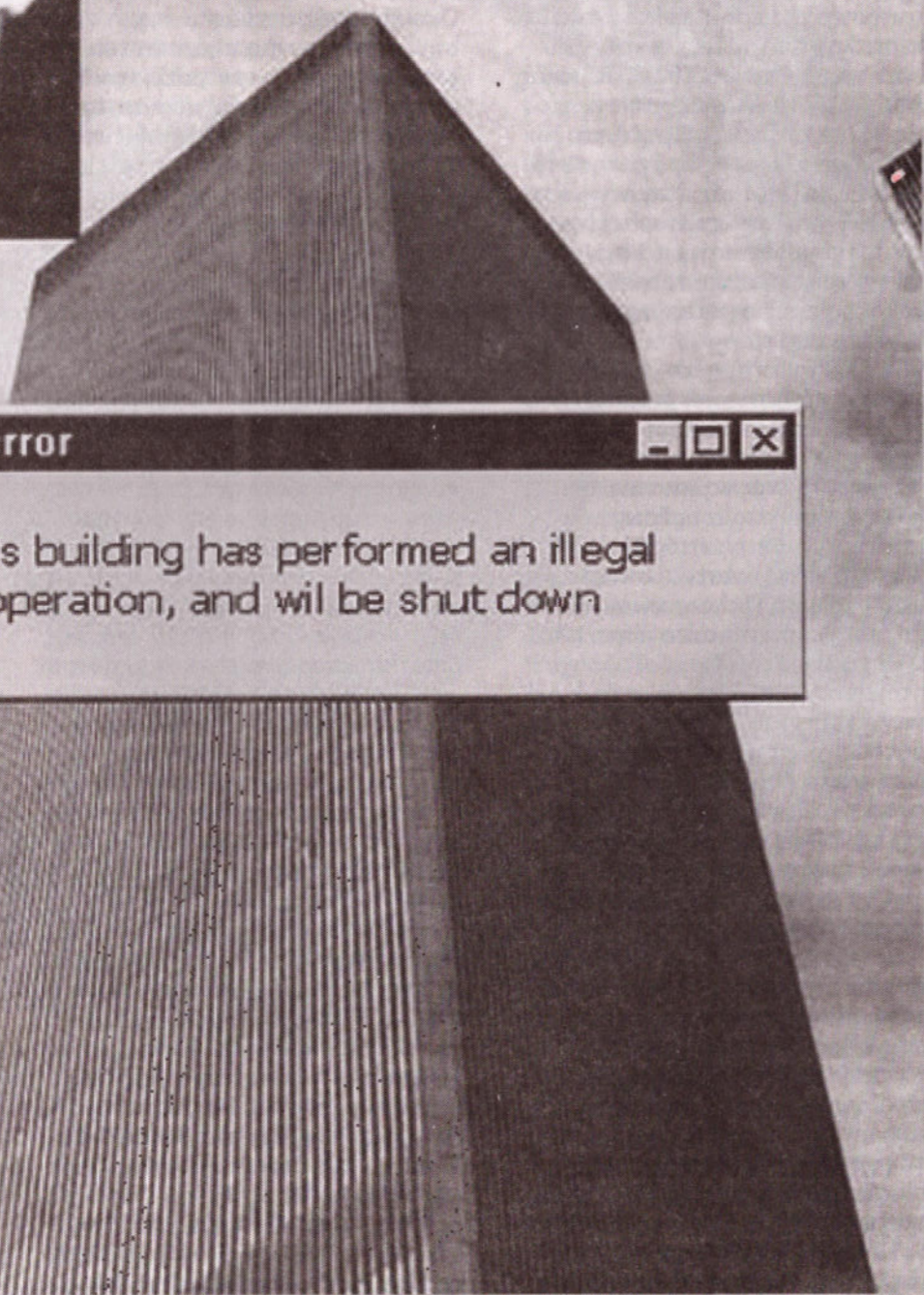
φαίνεται να ηρωοποιούν τον Μπιν Λάντεν όπως συμβαίνει με τις συγγενικές προς το Αφγανιστάν φυλές του Πακιστάν. Πέραν από τις πρώτες αυθόρμητες σκηνές χαράς κάποιων Παλαιστίνιων όταν μεταδόθηκαν οι πρώτες εικόνες των τρομοκρατικών κτυπημάτων στις ΗΠΑ, η συντριπτική πλειοψηφία των Παλαιστίνιων μένει εντελώς ασυγκίνητη από την κτηνώδη κοινωνία των Ταλιμπάν (διόλου παράξενο, αφού η Παλαιστινιακή επανάσταση αποτελεί απειλή για τα κοινωνικά θεμέλια όλων σχεδόν των μισό-φρουδαρχικών Αραβικών κρατών της περιοχής).

Γι' αυτό ακριβώς και αναμένεται η εντατικοποίηση των προσπαθειών για τιθάσευση της δυναμικής αυτής με τη δημιουργία ενός ευνουχισμένου παλαιστινιακού κράτους (που όπως αναφέραμε ήδη τόσο ο Μπους και ο μπάτλερ του ήδη ανακοίνωσαν ότι αποτελεί στόχο των κυβερνήσεων τους), ώστε να μη διαταράσσεται η νέα παγκόσμια Pax Americana. Η ταυτόχρονη συνέχιση της σφαγής των Παλαιστίνιων σκοπό έχει να εξουθενώσει τα τελευταία κατάλοιπα καρτερίας και αντίστασης του Παλαιστινιακού λαού ώστε να δεχθεί το «δώρο» που τόσο μεγαλόψυχα θα προτείνει η Αμερικανική αυτοκρατορία.

Προσπάθησαν ξανά να καταστείλουν τη δυναμική που η Παλαιστινιακή αντίσταση δημιουργεί ενάντια στην Αμερικανική ηγεμονία, τόσο με την προσπάθεια φυσικής εξόντωσης της αντίστασης (εισβολή του 1982 στον Λίβανος), όσο και μέσω της απονεύρωσης του μέσω της διαδικασίας του Όσλο για τη δημιουργία ενός μεσανατολικού Μπαντουστάν. Έπεται λοιπόν συνέχεια...

Bin Laden

x building error

This building has performed an illegal operation, and will be shut down

NAGASAKI
HIROSHIMA
VIETNAM
VAG
CO
NA

ME
ME
ME
XIO
VMOP
MOP

ΤΟ ΣΥΝΙΕΤΟΥΝ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ 29

OBLU

OSAMA BIN LADEN UNIVERSITY

NEW YORK CITY. 2006

rainbow festival

Η Κίνηση Στήριξης Αλλοδαπών (ΚΙΣΑ), με την ευκαιρία της Διεθνούς Ημέρας Ανεκτικότητας και Κατανόησης 16 Νοεμβρίου, διοργανώνει και φέτος το καθιερωμένο πια Φεστιβάλ Rainbow, το μοναδικό πολυ-πολιτισμικό αντιρατσιστικό γεγονός στην Κύπρο.

Το **rainbow festival** θα γίνει την **Κυριακή, 11 Νοεμβρίου 2001** στο **Δημοτικό Κήπο, στη Λευκωσία** από τις 10 το πρωί μέχρι αργά το απόγευμα

Το πρόγραμμα του φετινού Φεστιβάλ θα είναι ιδιαίτερα πλούσιο με:

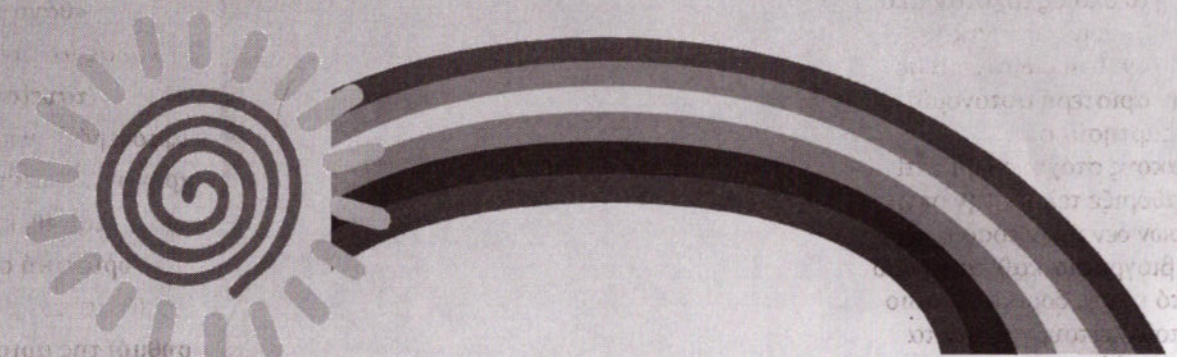
Μουσικά και Χορευτικά σχήματα

Ζωγραφική για παιδιά

Διαγωνισμός Graffiti με θέμα τον αντιρατσισμό

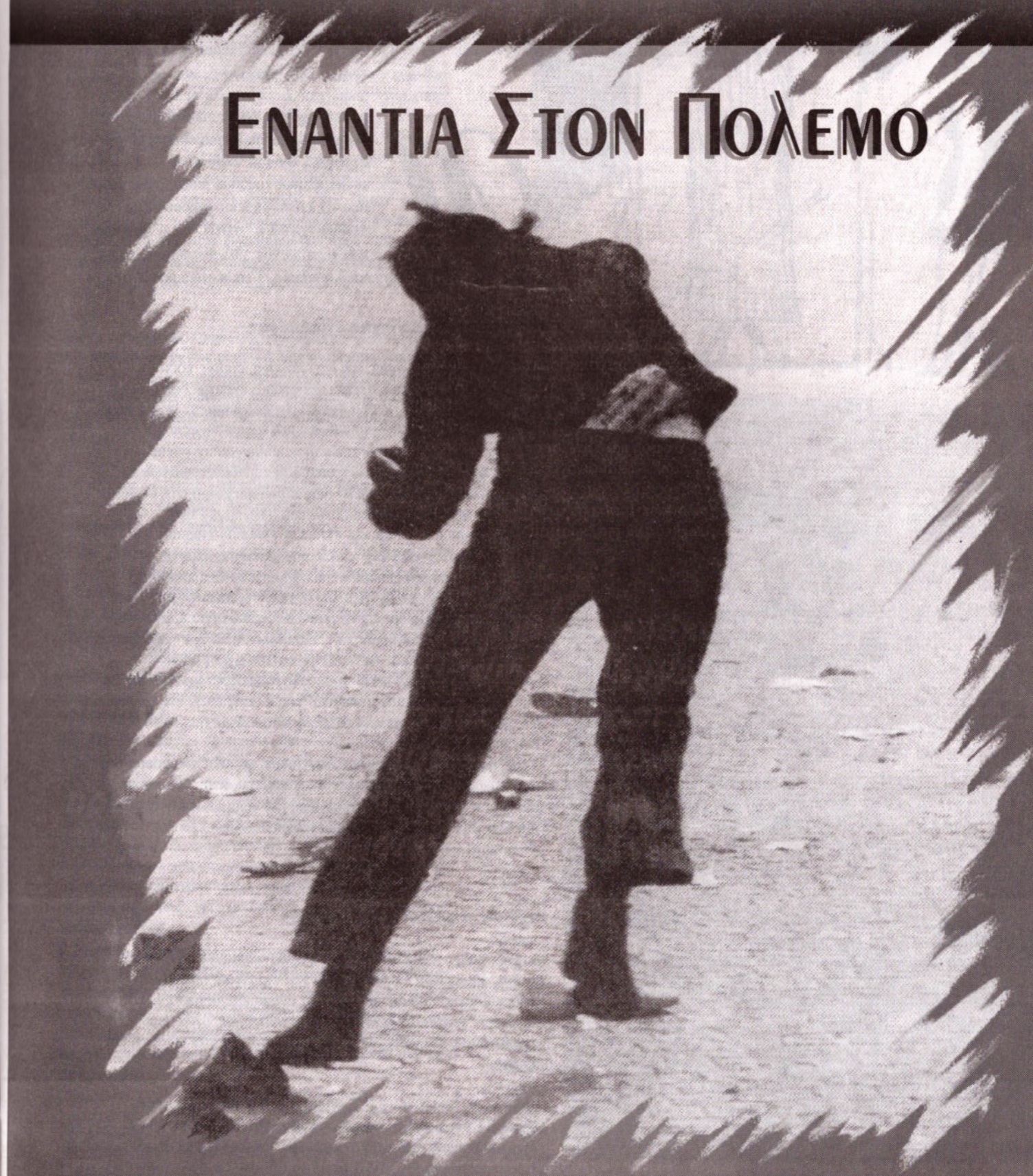
Περίπτερα

Συζητήσεις

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ

Οι γυναίκες αντιστέκονται στον πόλεμο

Σίσσυ Βαβού

Μα που ήρθαν τα γυναικεία δικαιώματα, μια φορά στην ιστορία, στο κέντρο του ενδιαφέροντος, να που τα κανάλια και άλλα ΜΜΕ ασχολούνται καθημερινά μ' αυτά, να ο θρήνος και ο κοπετός για τις κρυμμένες κάτω από τη μπούργκα Αφγανές. Για ποιο λόγο όμως;

Πάντως όχι από γνήσιο ενδιαφέρον

Ας πούμε ότι αυτό έγινε για δύο λόγους, ο εξής τρίτος αποκλείστηκε: Αποκλείστηκε το γνήσιο ενδιαφέρον για τις Αφγανές ειδικά και για τα γυναικεία δικαιώματα γενικότερα, αφού όλες οι εκκλήσεις γυναικών και φεμινιστριών χρώνα τώρα για τη βάρβαρη καταπίεση των Αφγανών γυναικών αλλά και την πιο χαριτωμένη καταπάτηση των δικαιωμάτων εμάς, των Δυτικών, έβρισκαν λίγο έως καθόλου χώρο στη δημόσια συζήτηση και στις σχετικές πολιτικές επιλογές των κυβερνήσεών μας αλλά και των διεθνών οργανισμών. Οι άλλοι δύο λόγοι, που δεν αποκλείστηκαν, ήταν:

Ο πρώτος, να φανεί έντονα η αποκρουστικότητα του καθεστώτος των Ταλιμπάν, ώστε να γίνει πιο εύπεπτος ο πόλεμος. Πόλεμος όμως εναντίον τίνος; Μα του Αφγανικού λαού, αυτών των ομήρων των Ταλιμπάν, που ζουν μέσα στις στρατιωτικές επεμβάσεις και την καταπάτηση κάθε δικαιώματός τους εδώ και τουλάχιστον είκοσι χρόνια, με τη συμμετοχή και "συμπαράσταση" της Δύσης στην ενίσχυση των πιο ακραίων φονταμενταλιστικών τάσεων με ό,τι αυτές συνεπάγονται.

Ο δεύτερος, μην τον ξεχνάμε κι αυτόν, για να "φτύσουμε τον κόρφο μας" εμείς οι Δυτικές γυναίκες, να σκεφτόμαστε πόσο προνομιούχες είμαστε συγκριτικά, και αναμφισβήτητα είμαστε, ώστε να μην ζητάμε και πολλά ακόμα, γιατί ... υπάρχουν και χειρότερα.

Διεθνείς αντιδράσεις φεμινιστριών

Οι γυναίκες και φεμινιστικές συλλογικότητες σε όλο τον κόσμο, όμως, που έχουν γνήσιο και όχι υποκριτικό και καιροσκοπικό ενδιαφέρον για τα δικαιώματα τόσο των Αφγανών γυναικών όσο και των υπολοίπων, αλλά και καταλαβαίνουν τι σημαίνει πόλεμος, δεν έπεσαν σ' αυτή την παγίδα.

Τρεις μέρες μετά την 11^η Σεπτεμβρίου, η **Επαναστατική Ένωση Γυναικών του Αφγανιστάν** έβγαλε ανακοίνωση (δημοσιεύεται ολόκληρη σε επόμενη στήλη) όπου, αφού κατακεραυνώνει τις ΗΠΑ και το καθεστώς των Ταλιμπάν, καλεί να μην τιμωρηθεί ο λαός τους με μια πολεμική επιχείρηση.

Το διεθνές Δίκτυο «**Γυναίκες στα Μαύρα**» ενάντια στον πόλεμο και το μιλιταρισμό, που λειτουργεί στην Ευρώπη και την Αμερική με μεγαλύτερες και πιο δραστήριες οργανώσεις του στη Σερβία και στο Ισραήλ, οργάνωσε ήδη πολλές δραστηριότητες οι οποίες επαναλαμβάνονται σε διάφορες πόλεις του κόσμου, εκτός της συμμετοχής των ίδιων αυτών γυναικών στις κοινές αντιπολεμικές εκδηλώσεις. Το αρχικό πλαίσιο, που δημοσιεύθηκε στις 25/9 αλλά φαίνεται και από μετέπειτα δημοσιεύσεις πολλών συλλογικοτήτων ότι κυριαρχεί, είναι:

«*Την επαύριο της τρομερής επίθεσης στη Νέα Υόρκη και την Ουάσιγκτον στις 11 Σεπτεμβρίου, καλούμε επείγοντως όλους αυτούς που έχουν την ευθύνη και την εξουσία, τις εθνικές μας κυβερνήσεις και τους διεθνείς οργανισμούς, να μην προχωρήσουν στον πόλεμο.*

Οι καρδιές μας είναι μαζί μ' όσους έχασαν συγγενείς και φίλους και συμπάσχουμε με τους τραυματίες. Οι θύτες αυτής της βίας πρέπει να λογοδοτήσουν στη δικαιοσύνη με βάση το διεθνές δίκαιο.

Αλλά πιστεύουμε ακράδαντα πως πρέπει να αντισταθούμε στην εκδίκηση και κάνουμε έκκληση γι' αυτό. Ένας πόλεμος που θα γίνει από τις ΗΠΑ και τους συμμάχους τους θα προκαλέσει το θάνατο πολλών αθώων ανθρώπων, θα αποσταθεροποιήσει πολλές κυβερνήσεις και κοινωνίες και οι μακροπρόθεσμες επιπτώσεις στις σχέσεις μεταξύ χωρών και περιοχών του κόσμου θα είναι καταστροφικές.

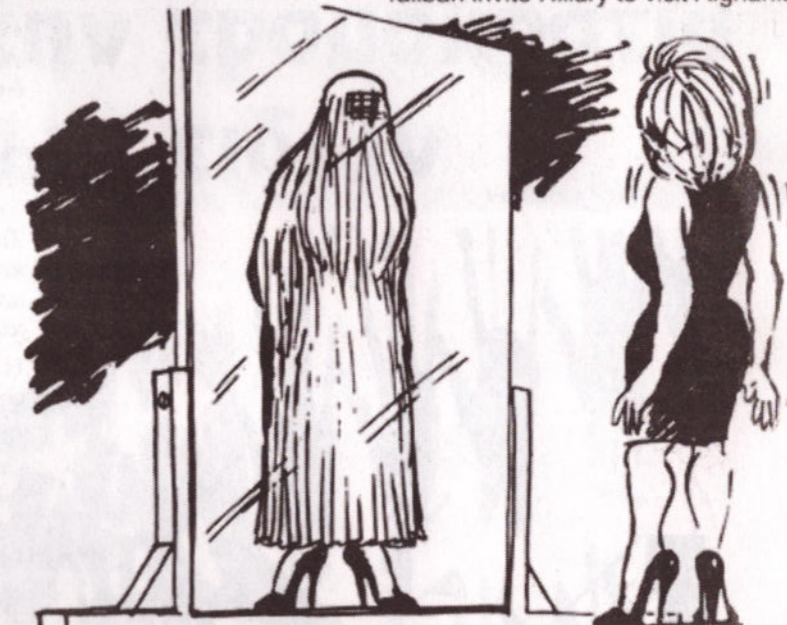
Η τρομοκρατία δεν μπορεί να ηττηθεί με τέτοια μέσα. Πρέπει να αναρωτηθούμε γιατί τόσο άνθρωποι σ' όλο τον κόσμο ένιωσαν ανάμικτα συναισθήματα για αυτό που συνέβη στις ΗΠΑ. Όταν η φτώχεια και η πενία, η αδικία και η εκμετάλλευση είναι το βίωμα τόσων πολλών ανθρώπων και οι πολιτικές επιλογές των πλουσίων χωρών φαίνεται ότι συνεισφέρουν σ' αυτό, τότε η πραγματική αγωνία θα οδηγεί κάποτε σε απόγνωση και θα αποτελεί το καύσιμο της τρομοκρατίας.

Καλούμε όλες τις πολιτικές και στρατιωτικές αρχές, εθνικές και διεθνείς, να αποστούν από τέτοιες στρατηγικές πόλεμου και να επικεντρώσουν τις προσπάθειές τους στην επιδίωξη στρατηγικών για μια παγκόσμια κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς, με δικαιοσύνη και ισότητα. Χωρίς αυτά, ποτέ δεν θα δούμε ειρήνη».

Με παρόμοια με την παραπάνω ανάλυση, και πρόταση, το «**Ευρωπαϊκό Φόρουμ Αριστερών Φεμινιστριών**» (ελληνικό τμήμα) σε ανακοίνωσή του της 3/10/01, αναφέρει μεταξύ άλλων:

«*Τονίζουμε επίσης, ότι η κατασκευή «ενόχων*

Taliban invite Hillary to visit Afghanistan

(χωρών, λαών, θρησκευτικών συνόλων), τροφοδοτεί την έξαρση ακραίων φονταμενταλισμών που επιδεινώνουν την ήδη εξαιρετικά δυσμενή θέση και κατάσταση των γυναικών, στις ισλαμικές κυρίως χώρες, ενώ παράλληλα στο όνομα της καταστολής της τρομοκρατίας δημιουργούν τις προϋποθέσεις για την αφαίρεση δημοκρατικών δικαιωμάτων, κατακτήσεων και ελευθεριών στη Δύση και σε ολόκληρο τον κόσμο - όπου τα δικαιώματα και οι κατακτήσεις των γυναικών είναι τα πιο ευάλωτα.

Τέλος πιστεύουμε ότι η χώρα μας και η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να προχωρήσουν σε οικονομικές και πολιτικές στρατηγικές που θα οδηγήσουν στην εξάλειψη των ανισοτήτων, της φτώχειας και της αδικίας - που αποτελούν τη βαθύτερη αιτία για ενέργειες όπως αυτή της 11^{ης} Σεπτεμβρίου - με κατεύθυνση μια κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς, με δικαιοσύνη και ισότητα».

Επίσης στην Αθήνα ετοιμάζονται δημόσιες εκδηλώσεις γυναικών και φεμινιστριών κατά του πολέμου.

Στη Νέα Υόρκη, σε δημόσια διαδήλωση του δικτύου (Γυναίκες στα Μαύρα) στην περιοχή Συρακούσα, στις 18/10, τραβήχθηκε βίαια μία γυναίκα που μεταφέρθηκε στο αστυνομικό τμήμα με χειροπέδες και αφέθηκε ελεύθερη σύντομα. Η γυναίκα αυτή έγραφε μαζί με άλλες με κιμωλία στο πεζοδρόμιο «Πώς θα μαγειρέψουν οι Αφγανές χωρίς ηλεκτρισμό;» (το δίκτυο ηλεκτρισμού καταστράφηκε από τους βομβαρδισμούς), και λαιδώριες για τα πακέτα τροφής των 50 γραμμαρίων, που επιπλέον για να τα πάρουν οι Αφγανές κινδυνεύουν να σκοτωθούν από τις πολυάριθμες (εκατομμύρια) νάρκες που άφησαν οι Σοβιετικοί.

Αντίθετα, το δίκτυο «**Φεμινιστική Πλειοψηφία**» που εδρεύει στις ΗΠΑ και δραστηριοποιείται πολύ στην πολιτική στήριξη και αλληλεγγύη προς τις γυναίκες του Αφγανιστάν εδώ και χρόνια, σε ανακοίνωσή

υπογραμμένη από την πρόεδρό του Eleanor Smeal (πριν την έναρξη των πολεμικών επιχειρήσεων) δεν φαίνεται να αρίσταται από τις προθέσεις της κυβέρνησής τους και δεν διαμαρτύρεται για ενδεχόμενη (τότε) πολεμική επιχείρηση. Αφού καταγγέλλουν την κυβέρνησή τους για τη στήριξη που έχει δώσει στο παρελθόν στους Ταλιμπάν, λένε μεταξύ άλλων: «Οι Ταλιμπάν έχουν σε ομηρία τον Αφγανικό λαό. Ο Αφγανικός λαός δεν είναι ο εχθρός μας. Αφαιρώντας την εξουσία από τους Ταλιμπάν, οι ΗΠΑ και οι σύμμαχοί τους πρέπει να διασώσουν και να απελευθερώσουν το λαό, ειδικά τις γυναίκες και τα παιδιά, που έχουν υποφέρει τόσο τρομερά κάτω από την κυριαρχία των Ταλιμπάν».

Η παραπάνω στάση μεταξύ των φεμινιστριών των ΗΠΑ δεν είναι μεμονωμένη, αλλά ούτε και κυρίαρχη.

Οι Γυναίκες της «Παγκόσμιας Πορείας Γυναικών» εξέδωσαν επίσης ανακοίνωση στις 11/10 με ανάλυση και πολιτική πρόταση ανάλογη αυτής του «Φόρουμ» και των «ΓσΜ» τονίζοντας με μεγάλη έμφαση τα βάσανα της φτώχειας και της ιμπεριαλιστικής λεηλασίας που υφίστανται οι λαοί πολλών χωρών.

Η καθηγήτρια **Σουνέρα Τομπάνι** που, μιλώντας στους φοιτητές της στον Καναδά δήλωσε ότι «Η εξωτερική πολιτική των ΗΠΑ είναι βουτηγμένη στο αίμα», ενώ καταχειροκροτήθηκε, στη συνέχεια έγινε αντικείμενο έντονου σχολιασμού από τα ΜΜΕ και δέχτηκε τόσες απειλές για τη ζωή της, που αναγκάστηκε να προσλάβει σωματοφύλακες.

Γιατί οι γυναίκες αντιστέκονται στον πόλεμο;

Υπάρχουν ανακρουόμενες απόψεις και προσεγγίσεις στο πλαίσιο του φεμινιστικού και γυναικείου κινήματος, για τους λόγους αντίστασης των γυναικών στον πόλεμο, όχι τον τρέχοντα, αλλά γενικώς. Γίνεται αυτό επειδή είναι πιο δεκτικές στα μηνύματα της αγάπης, της ζωής, επειδή φέρνουν παιδιά στον κόσμο, όπως ισχυρίζονται κάποιες; Γίνεται επειδή επιλέγουν να θέσουν ως πολιτική προτεραιότητα τον αγώνα ενάντια στον εθνικισμό και τον πόλεμο, όπως λένε οι Γυναίκες στα Μαύρα; Ή μήπως γίνεται επειδή αποδέχονται το ρόλο που τους δίνει η κυρίαρχη πατριαρχική κουλτούρα, ότι φέρουν και προάγουν τη ζωή, και άρα τη στηρίζουν ενάντια στον πόλεμο, πέφτοντας έτσι στα γρανάζια της «ανάθεσης» ρόλων από την πατριαρχία, και προδίδοντας το φεμινισμό;

Είναι οι γυναίκες πιο ειρηνόφιλες από τους άντρες, ή υιοθετούν την κυρίαρχη λογική του «δικού τους» έθνους;

Όλα αυτά τα ερωτήματα μπαίνουν και ξαναμπαίνουν στη συζήτηση από την εποχή του Α' Παγκοσμίου Πολέμου, και έχουν γραφτεί άπειρες απόψεις και αναλύσεις σχετικά.

Καταλήγω ότι, όποια ερμηνεία κι αν δίνουμε για τους λόγους για τους οποίους οι γυναίκες συμμετέχουν στο αναπολεμικό κίνημα με βάση τις φεμινιστικές και γυναικείες συλλογικότητές τους, αυτό είναι ένα θετικό γεγονός. Φυσικά, ως φεμινίστριες, μπορούμε να αντιστεκόμαστε στον πόλεμο και παράλληλα να αναδεικνύουμε τη γυναικεία εμπειρία και κατάσταση σε συνθήκες πολέμου, είτε μέσα από τις γυναικείες είτε μέσα από μικτές συλλογικότητες. Αυτό που δεν μπορούμε να κάνουμε, είτε ως γυναίκες είτε ως πολίτες, είναι να στεκόμαστε ουδέτερες.

Πολεμώντας την τρομοκρατία όλων των ειδών

Vandana Shiva

Η

18^η Σεπτεμβρίου ήταν ημέρα αλληλεγγύης με τα θύματα της τρομοκρατικής επίθεσης της 11ης Σεπτεμβρίου στις ΗΠΑ. Μαζί με εκατομμύρια ανθρώπων, συμμετείχα στην τήρηση δύο λεπτών σιγής στις 10.30 το πρωί, γι' αυτούς και αυτές που έχασαν τη ζωή τους στην επίθεση στο Παγκόσμιο Κέντρο Εμπορίου και το Πεντάγωνο.

Σκεφτόμουν όμως επίσης τα εκατομμύρια που είναι θύματα άλλων ενεργειών και άλλων μορφών βίας. Και ανανέωσα την απόφασή μου να αντισταθώ στη βία σε όλες τις μορφές. Στις 10.30 της 18^{ης} Σεπτεμβρίου, ήμουν μαζί με τους Laxmi, Raibari και Suranam στο χωριό Jhodia Sahi του Κασπιούρ, στην περιοχή Ορίσα. Ο σύζυγος της Laxmi, ο Ghabi Jhodia, ήταν μεταξύ των 20 ντόπων (ανθρώπους των φυλών) που πρόσφατα πέθαναν από πείνα. Στο ίδιο χωριό πέθανε επίσης ο Subarna Jhodia.

Αργότερα, συναντήσαμε τη Singari στο χωριό Bilamal, που είχε χάσει το σύζυγό της Sadha, το μεγαλύτερο γιο της Surat και το μικρότερο Paila, καθώς και τη νύφη της Sulami.

Η συνειδητή άρνηση τροφής στους πεινασμένους βρισκόταν στον πυρήνα των προγραμμάτων Δομικής Αναδιάρθρωσης της Παγκόσμιας Τράπεζας. Η διάλυση του Δημόσιου Συστήματος Διανομής (ΔΣΔ) αποτελούσε όρο της Παγκόσμιας Τράπεζας. Δικαιολογήθηκε με το επιχείρημα της μείωσης των εξόδων. Αλλά ο προϋπολογισμός επιδοτήσεων τροφής εκπλάγχθη από 2.800 Rs.crores (είδος νομίσματος) σε 14.000 Rs.crores το 2001. Περισσότερο χρήμα ξοδεύεται για την αποθήκευση σπόρων επειδή η Τράπεζα ήθελε να σταματήσουν οι επιδοτήσεις των τροφίμων.

Αυτό οδήγησε στην αύξηση των τιμών των τροφίμων, τη μείωση της αγοράς από το ΔΣΔ και τη δημιουργία αποθεμάτων. Η ασφάλεια της τροφής της χώρας, καταρρέει.

Η πείνα στις περιοχές Μαχαράστρα, Ρατζασθάν και Ορίσα είναι συμπτώματα της κατάρρευσης των συστημάτων μας για την τροφή. Το Κασπιούρ είναι προικισμένο από τη φύση με πλούτο. Η πείνα είναι το αποτέλεσμα κυμάτων βίας ενάντια στη φύση και τις κοινωνίες των φυλών, της οικολογικής λεηλασίας των πλουτοπαραγωγικών πηγών της περιοχής, της διάλυσης του συστήματος ασφάλειας τροφής λόγω των πολιτικών

Ανακοίνωση της RAWA (Revolutionary Association of Women of Afghanistan Επαναστατικής Ένωσης Γυναικών του Αφγανιστάν), φεμινιστικής οργανωσης, (εδρεύει στο Πακισταν), μόνης μέχρι τώρα αντιπολίτευσης στο καθεστώς των Ταλεμπάν.

14 Σεπτεμβρίου 2001

οικονομικής μεταρρύθμισης αλλά επίσης το αποτέλεσμα της κλιματολογικής αλλαγής που έχει επιφέρει καταστροφή σε σοδειές. Πριν από είκοσι χρόνια, η βιομηχανία πολτού και χαρτιού βίασε τα δάση του Κασιπούρ. Σήμερα, τα φυτά μένουν γυμνά και τα εργοστάσια χαρτιού φέρνουν ευκαλύπτους από τη γειτονική Άνδρα Πράδες.

Τώρα, οι γιγάντιες εταιρίες εξόρυξης η Hydro της Νορβηγίας, η Alcan του Καναδά, η Indico, Balco/Sterlite της Ινδίας έχουν εξαπολύσει ένα νέο κύμα τρόμου. Επωφθαλμούν το βωξίτη στους μαγευτικούς λόφους του Κασιπούρ, που θα χρησιμοποιηθεί για την παραγωγή αλουμινίου για τα κουτάκια της Κόκα Κόλα και την κατασκευή μαχητικών αεροπλάνων.

Φανταστείτε ότι κάθε βουνό είναι ένα Παγκόσμιο Κέντρο Εμπορίου, που χιζόταν από τη φύση για εκατομμύρια χρόνια. Σκεφτείτε πόσες πολλές τραγωδίες μεγαλύτερες απ' αυτήν που συνέβη στις 11 Σεπτεμβρίου συμβαίνουν ώστε να υπάρχουν τα υλικά για την ακόρεστη βιομηχανία και τις αγορές. Οι εταιρίες αλουμινίου θέλουν τις περιοχές των φυλών του Κασιπούρ. Αλλά οι ντόπιοι αρνούνται να φύγουν. Υπερασπίζονται την περιοχή τους και τη γη με ένα μη-βίαιο κίνημα. Αυτή η εξαναγκαστική κατανομή των πλουτοπαραγωγικών πόρων που αποσπώνται από τους ανθρώπους είναι επίσης μια μορφή τρομοκρατίας, είναι η τρομοκρατία των εταιριών.

Πενήντα εκατομμύρια από τους ανθρώπους που ανήκουν στις φυλές εκδιώχθηκαν από τα σπίτια τους με τις πλημμύρες που δημιούργησαν τα φράγματα τα σαράντα τελευταία χρόνια, και αυτοί είναι επίσης θύματα της τρομοκρατίας, ήρθαν αντιμέτωποι με τον τεχνολογικό τρόπο και την καταστροφική ανάπτυξη. Για τους 30.000 ανθρώπους που πέθαναν στον υπερκλάωνα της Ορίσα και τα εκατομμύρια που θα πεθάνουν όταν η πλημμύρα, η ξηρασία και οι κυκλώνες γίνουν πιο άγρια λόγω των κλιματολογικών αλλαγών και της μόλυνσης από τα ορυκτά καύσιμα, ο πρόεδρος των ΗΠΑ Μπους είναι ένας οικολογικός τρομοκράτης γιατί αρνείται να υπογράψει το πρωτόκολλο του Κυότο.

Η Παγκόσμια Οργάνωση Εμπορίου (WTO) ονομάστηκε Παγκόσμια Τρομοκρατική Οργάνωση (σύμφωνα με τα λατινικά αρχικά της) από τους πολίτες στο Σιάτλ, επειδή οι κυβερνήτες αρνήθηκαν σε εκατομμύρια το δικαίωμα στη ζωή και την ευημερία.

Η τρομοκρατία μπορεί να αναχαιπισθεί μόνο με την κουλτούρα της ειρήνης, της δημοκρατίας και της ασφάλειας των ανθρώπων. Είναι λάθος να ορίζεται η κατάσταση μετά την 11^η Σεπτεμβρίου ως πόλεμος μεταξύ

του «πολιτισμού και της βαρβαρότητας» ή της «δημοκρατίας και της τρομοκρατίας». Είναι ένας πόλεμος μεταξύ δύο μορφών τρομοκρατίας, ένας καθρέφτης όπου αντανακλάται η κατάσταση πνευμάτων της άλλης πλευράς. Συμφωνούν στην κυρίαρχη κουλτούρα της βίας. Χρησιμοποιούν τα ίδια όπλα, τις ίδιες τεχνολογίες. Όσον αφορά την προτίμησή τους στη βία και τη χρήση του τρόμου, η κάθε πλευρά είναι κλώνος της άλλης. Και τα θύματά τους είναι αθώοι άνθρωποι παντού. Καθώς θυμιάστε τα θύματα της Μαύρης Τρίτης, ας δυναμώσουμε την αλληλεγγύη μας με τα εκατομμύρια των αδράτων θυμάτων άλλων μορφών τρομοκρατίας και βίας, που απειλούν την ίδια τη δυνατότητα για το μέλλον μας στον πλανήτη. Μπορούμε να μετατρέψουμε αυτή τη βάρβαρη ιστορική στιγμή σε μια ευκαιρία για την οικοδόμηση της κουλτούρας της ειρήνης.

Μετάφραση: Σ. Β.

* Διευθύντρια του Ιδρύματος Έρευνας της Επιστήμης, Τεχνολογίας και Οικολογίας, Νέο Δελχί. Το άρθρο δημοσιεύθηκε στο έντυπο THE HINDU, 22/9/2001

Στις 11 Σεπτεμβρίου ο κόσμος έζησε το σοκ των τρομερών τρομοκρατικών επιθέσεων στις Ηνωμένες Πολιτείες. Η RAWA μαζί με τον υπόλοιπο κόσμο εκφράζει τον πόνο και την καταδίκη της γι' αυτή τη βάρβαρη πράξη βίας και τρομου.

Η RAWA επανειλημμένα έχει ζητήσει να μην υποστηρίζουν οι Ηνωμένες Πολιτείες το πιο αιματοβαμμένο, εγκληματικό, αντιδημοκρατικό και μισογύνικο ισλαμικό φονταμενταλιστικό κόμμα, γιατί και οι δυο και οι Τζεχαντί (Βόρεια Συμμαχία) και οι Ταλεμπάν έχουν διαπράξει τα χειρότερα δυνατά εγκλήματα ενάντια στο λαό μας και δεν θα είχαν κανένα δισταγμό να τα διαπράξουν και ενάντια στο λαό της Αμερικής που θεωρούν "άπιστο". Με στόχο να κερδίσουν και να διατηρήσουν την εξουσία τους, αυτοί οι βάρβαροι εγκληματίες είναι πάντα έτοιμοι για οποιαδήποτε εγκληματική πράξη.

Αλλά δυστυχώς πρέπει να πούμε ότι είναι οι Ηνωμένες Πολιτείες εκείνες που υποστήριξαν τον Πακιστανό δικτάτορα στρατηγό Ζια-ουλ Χακ για να δημιουργήσει χιλιάδες θρησκευτικά σχολεία απ' όπου αναδύθηκαν οι σπόροι των Ταλεμπάν. Με τον ίδιο τρόπο, όπως είναι γνωστό σε όλους και όλες, και ο Οσάμα Μπιν Λάντεν υπήρξε μαθητής της CIA. Αλλά πιο θλιβερό ακόμα, είναι ότι οι πολιτικοί της Αμερικής δεν πήραν κανένα μάθημα από την πολιτική που ακολούθησαν υπέρ των φονταμενταλιστών στην χώρα μας και συνεχίζουν ακόμα να στηρίζουν αυτήν ή την άλλη φονταμενταλιστική ομάδα ή αρχηγό. Η άποψή μας είναι ότι κάθε είδος υποστήριξης προς τους φονταμενταλιστές Ταλεμπανί και Τζεχαντί, είναι εναντίον της δημοκρατίας, εναντίον των δικαιωμάτων των γυναικών και εναντίον των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Αν είναι αποδεδειγμένο ότι οι δράστες των τρομοκρατικών επιθέσεων βρίσκονται έξω από τις Ηνωμένες Πολιτείες, επιβεβαιώνεται ακόμα μια φορά η συνεχής κραυγή μας ότι οι φονταμενταλιστές τρομοκράτες θα στρεφόντουσαν στο τέλος εναντίον αυτών που τους δημιούργησαν.

Η κυβέρνηση των ΗΠΑ θα έπρεπε να λάβει υπόψη τις

βαθύτερες αιτίες αυτού του φοβερού γεγονότος, που δεν ήταν το πρώτο ούτε και θα είναι το τελευταίο. Οι ΗΠΑ πρέπει να πάρουν μια για πάντα να στηρίζουν τους τρομοκράτες Αφγανούς και τους υποστηρικτές τους.

Και ενώ οι πρώτοι που ενοχοποιούνται από τις αμερικανικές δυνάμεις μετά από τις εγκληματικές επιθέσεις, είναι οι Ταλεμπάν και ο Οσάμα, είναι δυνατόν οι ΗΠΑ να θέσουν το Αφγανιστάν κάτω από μια στρατιωτική επίθεση παρόμοια με εκείνη του 1998, σκοτώνοντας χιλιάδες αθώους Αφγανούς για εγκλήματα των Ταλεμπάν και του Οσάμα; Νομίζουν οι ΗΠΑ ότι μέσω αυτών των επιθέσεων, με θύματα χιλιάδες απόκληρων, φτωχών, αθώων Αφγανών, ότι θα είναι σε θέση να φέρουν σε λήξη τον αγώνα κατά της τρομοκρατίας ή μήπως αυτό που θα κάνουν θα είναι να εξαπλώσουν την τρομοκρατία σε μεγαλύτερη κλίμακα;

Από τη δική μας άποψη, μεγάλες και χωρίς διάκριση στρατιωτικές επιθέσεις εναντίον μιας χώρας που πάνω από είκοσι χρόνια υποβάλλεται σε συνεχείς καταστροφές, δεν θα αποτελούσαν απάντηση. Δεν νομίζουμε ότι μια τέτοια επίθεση θα ήταν η έκφραση της επιθυμίας του αμερικανικού λαού.

Η κυβέρνηση των ΗΠΑ και ο λαός τους θα πρέπει να ξέρονται ότι υπάρχει μεγάλη διαφορά μεταξύ του φτωχού μαρτυρικού λαού του Αφγανιστάν και των εγκληματιών τρομοκρατών Ταλεμπάν και Τζεχαντί. Εκδηλώνοντας ακόμα μια φορά την αλληλεγγύη μας και τη βαθιά μας θλίψη προς τον λαό των Ηνωμένων Πολιτειών, πιστεύουμε επίσης ότι μια επίθεση στο Αφγανιστάν σκοτώνοντας εκείνο το κομμάτι του λαού που βρίσκεται μέσα στη χειρότερη εγκατάλειψη και ταλαιπωρία, δεν θα ελαφρώσει με τίποτα το πένθος του αμερικανικού λαού. Ελπίζουμε ειλικρινά ότι ο αμερικανικός λαός θα είναι σε θέση να ΔΙΑΚΡΙΝΕΙ μεταξύ του λαού του Αφγανιστάν και μιας χούφτας φονταμενταλιστών τρομοκρατών. Οι καρδιές μας είναι στραμμένες προς τους ανθρώπους των Ηνωμένων Πολιτειών.

ΚΑΤΩ Η ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ!

Έκκληση της Παγκόσμιας Πορείας Γυναικών για την οικοδόμηση ενός κόσμου που να διέπεται από τις αξίες της Δικαιοσύνης, της ισότητας, της συνεργασίας, της αλληλεγγύης, της Δημοκρατίας και της ειρήνης

Εμείς, οι γυναίκες της Παγκόσμιας Πορείας Γυναικών, μπήκαμε στην Τρίτη χιλιετηρίδα πορευόμενες ενάντια στη φτώχεια και σε όλες τις μορφές της βίας που υφίστανται οι γυναίκες γιατί αυτά τα δύο κοινωνικά προβλήματα παραμορφώνουν και υπονομεύουν την ανθρωπότητα, προκαλώντας μίσος, κτηνωδία, απόγνωση ενώ ταυτόχρονα μπλοκάρουν κάθε ελπίδα να ζήσουμε σε ένα κόσμο αλληλεγγύης, ισότητας, πλουραλισμού, και ειρήνης. Σε όλες τις χώρες πορευτήκαμε ενάντια στην αδικία, στην άγνοια, στη βία, στο φονταμενταλισμό, στο ρατσισμό, στις διακρίσεις, στους αποκλεισμούς, και στους πολέμους όπως και ενάντια σε όσα θρέφουν όλες τις μορφές της τρομοκρατίας.

Εμείς, οι εκπρόσωποι 35 χωρών που βρισκόμαστε στο Μόντρεαλ για την Τρίτη Διεθνή Συνάντηση της Παγκόσμιας Πορείας Γυναικών καταδικάζουμε έντονα για μια ακόμα φορά όλες τις τρομοκρατικές ενέργειες στον πλανήτη, μεταξύ των οποίων και αυτό που συνέβη την 11η Σεπτεμβρίου. Οι χιλιάδες άνθρωποι που δολοφονήθηκαν σε αυτές τις επιθέσεις ενώνονται με τα χιλιάδες άλλα αθώα θύματα τα οποία πριν την 11η Σεπτεμβρίου χτυπήθηκαν επίσης άγρια, όντας θύματα τρομοκρατικών δράσεων εξίσου βάρβαρων, όπως «ανθρωπιστικών» πολέμων, πολέμων χαμηλής έντασης, κρατικής βίας, οικονομικού αποκλεισμού, κατοχής, αποικιοκρατίας, γενοκτονιών, πατριαρχικής καταπίεσης (όπως εγκλήματα τιμής, συζυγική βία, κλειτοριδεκτομή, εμπορία γυναικών), και της πείνας και της εξαθλίωσης που είναι καθημερινή απόρροια των τεράστιων ανισοτήτων του παγκόσμιου οικονομικού συστήματος.

Εμείς, οι γυναίκες που συμμετέχουμε στην Παγκόσμια Πορεία Γυναικών, απευθυνθήκαμε στα Ηνωμένα Έθνη πριν ένα χρόνο, καταδικάσαμε τους αναρίθμητους πολέμους που εξαθλιώνουν τους ανθρώπους. Τότε προσδιορίσαμε ξεκάθαρα τους κυρίαρχους φταίχτες οι οποίοι έχουν διαπλεκόμενα συμφέροντα: οι κυρίαρχες δυνάμεις, η στρατιωτική βιομηχανία, οι πολυεθνικές, οι διεφθαρμένες κυβερνήσεις, οι δικτάτορες, οι θρησκευτικοί φονταμενταλιστές, το οργανωμένο έγκλημα και οι

έμποροι ναρκωτικών. Παρεβρεθήκαμε εκεί ως ζωντανές μάρτυρες της βίας και της αδικίας που υφίστανται χιλιάδες γυναίκες από τις ένοπλες στρατιωτικές συγκρούσεις. **Φωνάξαμε ότι οι γυναίκες του κόσμου δεν θέλουν πλέον να φέρουν παιδιά στον κόσμο για να πάνε στον πόλεμο. Απαιτήσαμε το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την εφαρμογή όλων των συνθηκών του ΟΗΕ και την πολιτική επίλυση των συγκρούσεων μέσω των διαπραγματεύσεων. Αλλά δεν εισακουστήκαμε.**

Σήμερα ενώ αντιμετωπίζουμε την εμφάνιση κάθε λογής πολεμιστών οι φωνές μας υψώνονται ακόμα πιο δυνατά για να ξαναθυμίσουμε:

- Την πυριτιδαποθήκη που αποτελεί η Ισραηλινή κατάληψη παλαιστινιακών εδαφών και η χρησιμοποίηση των γεγονότων της 11^{ης} Σεπτεμβρίου για να νομιμοποιηθούν επιθέσεις ενάντια στον παλαιστινιακό λαό, την άρνηση να λάβουν μέρος σε μία πολιτική επίλυση των συγκρούσεων με βάση τις διατάξεις των Ηνωμένων Εθνών.
- Τη διάρκεια, την έκταση και το βάθος των τραγωδιών στη Ρουάντα, στην Αγκόλα, στο Μπουρούντι, στη Σιέρα Λεόνε, στη Δημοκρατία του Κονγκό, στη Λιβερία, στο Σουδάν, στην Αιθιοπία, στην Ερυθραία και στη Σρι Λάνκα.
- Τις σφαγές της Αλγερίας, τον τρόπο που έζησε το ανατολικό Τιμόρ, την κατάσταση στο Μεξικό, και στην Ινδονησία (Mulukken).
- Τους/τις πολιτικούς κρατούμενους που υποφέρουν στις φυλακές της Τουρκίας, του Μαρόκου, της Λατινικής Αμερικής καθώς και σε άλλες φυλακές σε όλο τον κόσμο.
- Τις συνέπειες πάνω στον άμαχο πληθυσμό των συγκρούσεων στα Βαλκάνια, στο Κουρδιστάν, στη Γεωργία, στην Τσετσενία όπως και σε τόσες άλλες χώρες.
- Τις αποτυχίες και την εύθραυστη διαδικασία ειρήνευσης στη βόρεια Ιρλανδία.
- Νιώθουμε στο πετσί μας την απερίγραπτη βία που υφίστανται οι γυναίκες στο Αφγανιστάν από το καθεστώς των Ταλιμπάν εδώ και μία δεκαετία, χωρίς να νοιαστεί το παράμυθρο ή διεθνής κοινότητα, επιτρέποντας τη διαίωση της βίας κατά αυτόν τον τρόπο. Οι γυναίκες της Βιρμανίας, του Ιράν, του

Ιράκ και του Πακιστάν δεν έχουν καλύτερη τύχη. Γνωρίζουμε τις συνέπειες του σχεδίου Κολομβία στο λαό της Λατινικής Αμερικής, ενός σχεδίου ενορχηστρωμένου και χρηματοδοτούμενου από τις ΗΠΑ. Ξαναδηλώνουμε την αντίδρασή μας στην καταπίεση που υφίστανται οι αυτόχθονες πληθυσμοί παντού στον κόσμο. Επειδή όλες και όλοι μας υφίσταμε τις συνέπειες των συγκρούσεων απαιτούμε ένα τέλος στον πόλεμο.

Εμείς, της Παγκόσμιας Πορείας Γυναικών, επιβεβαιώνουμε συνεπώς την πλήρη αντίθεσή μας στην ένοπλη επέμβαση ενάντια σε μια χώρα ή ομάδα χωρών, για την επίλυση της κρίσης που προέκυψε από το γεγονός της 11^{ης} Σεπτεμβρίου:

- Γιατί αυτή η αντίδραση γεννά επιπρόσθετα βία και καταστροφή και δεν κάνει τίποτα για να λύσει τα προβλήματα που βρίσκονται στη ρίζα της βίας. Αντίθετα, παροξύνει την κατάσταση φτώχειας και ταπείνωσης των πληθυσμών που πλήττονται άμεσα από τέτοιες επεμβάσεις.
- Γιατί, όπως γνωρίζουμε από πείρα, οι γυναίκες και τα παιδιά είναι πάντα τα πρώτα θύματα των ένοπλων συγκρούσεων με λαούς περισσότερο φτωχούς. Η απειλή μιας στρατιωτικής επέμβασης του ΝΑΤΟ έχει υποχρεώσει εκατομμύρια Αφγανών που ήδη βρισκόταν σε φρικτή φτώχεια, να φύγουν.
- Επειδή η κυβέρνηση των ΗΠΑ, υποστηριζόμενη χωρίς όρους από τους συμμάχους της, θα δυναμώσει την ηγεμονία της ως παγκόσμια αστυνομία και θα συνεχίσει να επιβάλλει τη «νέα παγκόσμια τάξη» της. Θα συνεχίσουν να αντιτίθενται σε διεθνείς θεσμούς ουσιώδεις για την ειρήνη, τη βιώσιμη ανάπτυξη και την ισότητα των γυναικών, μεταξύ των οποίων είναι: η Σύνοδος για την Εξάλειψη όλων των Μορφών Διακρίσεων ενάντια στις Γυναίκες, το Πρωτόκολλο του Κυότο, η Σύμβαση για τη θέσπιση ενός Διεθνούς Δικαστηρίου Εγκλημάτων, η Σύμβαση Ενάντια στις Νάρκες κατά προσωπικού.
- Επειδή η πολεμική βιομηχανία και οι στρατιωτικοί προϋπολογισμοί θα αυξηθούν εις βάρος των δαπανών προστασίας της υγείας, παιδείας και παροχών πρόνοιας και περιβάλλοντος
- Επειδή πολλές κυβερνήσεις θα χρησιμοποιήσουν αυτή την πράξη για να δικαιολογήσουν την κλιμάκωση της ξενοφοβίας, τη σκληρότητα εισόδου από τα σύνορα, και συνεπώς για να ορθώσουν ένα φρούριο ενάντια στους μετανάστες/τριες και τους πρόσφυγες, τον περιορισμό ή ακόμα και την καταστολή των πολιτικών δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών, ειδικά των γυναικών, και την ενοχοποίηση κάθε

αντιπολίτευσης στη σημερινή νέο-φιλελεύθερη και σεξιστική παγκοσμιοποίηση.
• Επειδή θα δυναμώσει τις δικτατορίες και το θρησκευτικό φονταμενταλισμό παντού

Εμείς, οι Γυναίκες της Παγκόσμιας Πορείας:

Απαιτούμε οι υπεύθυνοι για τις επιθέσεις να εντοπιστούν καθαρά και να παραπεμφθούν στη δικαιοσύνη. Το πνεύμα του νόμου πρέπει να επικρατήσει και όχι ο νόμος της εκδίκησης και των παρακολουθήσεων.

Υποστηρίζουμε τις αυξανόμενες φωνές των πολιτών και οργανώσεων στις ΗΠΑ και σ' όλο τον κόσμο που ζητούν ριζική αλλαγή της πορείας της εξωτερικής πολιτικής τους.

Απαιτούμε να επέμβουν τα Ηνωμένα Έθνη πολύ πιο δραστήρια, ώστε να εμποδίσουν κάθε μορφής στρατιωτική επέμβαση στη σημερινή κρίση, να τεματίσουν όλες τις τρέχουσες στρατιωτικές επεμβάσεις, συγκρούσεις και κατοχές, να διασφαλίσουν το δικαίωμα ασύλου και τα δικαιώματα των προσφύγων για να επιστρέψουν στις χώρες τους.

Απαιτούμε όλες οι χώρες να κυρώσουν και να εφαρμόσουν τη Συνθήκη ενάντια στις νάρκες κατά προσωπικού.

Επιβεβαιώνουμε την επείγουσα ανάγκη για να επιλυθούν όλες οι συγκρούσεις με διαπραγματεύσεις. Οι γυναίκες πρέπει να είναι δραστήριες συμμετέχοντες σε τέτοιες διαπραγματεύσεις.

Απαιτούμε την άμεση άρση των εμπόρων και αποκλεισμών (Κούβα, Ιράκ). Οι γυναίκες και τα παιδιά είναι τα πρώτα θύματα τέτοιων ενεργειών.

Απαιτούμε την ολοκληρωτική απαγόρευση, κατασκευή και πώληση όπλων και απαιτούμε τα κράτη να εφαρμόσουν την πολιτική αφοπλισμού για τα συμβατικά, τα πυρηνικά και βιολογικά όπλα.

Εμείς, από την Παγκόσμια Πορεία Γυναικών, προτείνουμε μια μακρά διαδικασία που απαιτεί υπομονή και αποφασιστικότητα, για να οικοδομηθεί ένας κόσμος δικαιοσύνης και ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών ως εναλλακτική λύση στις τρομοκρατικές πράξεις και τις ένοπλες επεμβάσεις. Επαναβεβαιώνουμε την επιθυμία μας να ζούμε σ' έναν κόσμο όπου η ασφάλεια των ανθρώπων αξιολογείται ως σημαντικότερη από την ασφάλεια των εθνών και όπου όλοι οι άνθρωποι απολαμβάνουν τα ίδια δικαιώματα και ελευθερίες, ανεξάρτητα από το φύλο τους, την εθνική καταγωγή τους, την εθνικότητά τους, τη θρησκεία ή το σεξουαλικό προσανατολισμό. Εμείς, οι γυναίκες της Παγκόσμιας Πορείας, ενωνόμαστε σε αλληλεγγύη με όλους τους λαούς του πλανήτη που κινητοποιούνται για να επιβεβαιώσουν ότι «έναν άλλος κόσμο είναι εφικτός» και να γίνει αμέσως!

WLUML

Το Δίκτυο των Γυναικών που ζουν υπό τον Ισλαμικό Νόμο (Women Living Under Moslem Law - WLUML) εκφράζει τα βαθύτατα συλλυπητήριά του στις οικογένειες και το λαό της Αμερικής για τα εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας που διεπράχθησαν στις 11 Σεπτεμβρίου 2001. Η θλίψη μας είναι βαθύτατη γιατί πολλά από τα μέλη μας ή άλλα άτομα που είναι συνδεδεμένα με το δίκτυο μας επηρεάστηκαν άμεσα από τον τρόμο και την καταστροφή, αλλά και λόγω των διασυνδέσεων και συμμαχιών μας στο γυναικείο κίνημα και άλλες προοδευτικές δυνάμεις στις ΗΠΑ.

Γνωρίζουμε ότι η βία και η τρομοκρατία, απ' όπου κι αν προέρχεται από κρατικούς ή μη κρατικούς φορείς, είναι παγκόσμια φαινόμενα. Γνωρίζουμε ιδιαίτερα το ανθρώπινο κόστος της τρομοκρατίας και του πολέμου που γίνονται στο όνομα της θρησκείας και της ιδεολογίας. Θεωρούμε, όμως όλα αυτά ως επίθεση ενάντια στην αρχή του σεβασμού της ζωής του πολίτη. Η εκδίκηση δεν είναι Δικαιοσύνη.

Καλούμε τις ΗΠΑ και τους συμμάχους τους να σταματήσουν να επιδιώκουν την άσκοπη εκδίκηση με στρατιωτικά μέσα. Ο κόσμος πρέπει να επικεντρωθεί στη διάφανη διερεύνηση των εγκλημάτων και να προσάψει τους ενόχους ενώπιον της δικαιοσύνης, σύμφωνα με τους κανόνες του διεθνούς δικαίου και μέσω των κατάλληλων φορέων, όπως το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο. Η βία δεν εξαφανίζει την τρομοκρατία. Πολλοί άνθρωποι στις χώρες μας έχουν στεναχωρηθεί πολύ από τα γεγονότα. Παράλληλα όμως, πολλοί είναι εξοργισμένοι από τη φτώχεια και τις στερήσεις, την αδικία και την εκμετάλλευση που βιώνουν καθημερινά, την υποκριτική εσωτερική και εξωτερική πολιτική των χωρών τους. Όλα αυτά τροφοδοτούν βίαιες αντιδράσεις και συμπεριφορές. Για να σταματήσει η τρομοκρατία χρειάζεται να αντιμετωπιστεί η παγκόσμια ανισότητα στη ρίζα της.

Από την πείρα του WLUML, η τρομοκρατία στο όνομα του Ισλάμ είναι μια παγκόσμια δύναμη. Πολιτικο-θρησκευτικά κινήματα σ' όλο τον κόσμο ενισχύουν και υποστηρίζουν το ένα το άλλο μέσω χρηματοδοτήσεων, στρατιωτικής κατάρτισης, εκπαιδευτικών ανταλλαγών, κοινών ομάδων πίεσης, κλπ.

Η επίδραση αυτών των κινήματων πάνω στις γυναίκες εντοπίζεται, για παράδειγμα, από τους περιορισμούς που επιβάλλονται στην πρόσβαση προς την παιδεία και την ελευθερία διακίνησης όπως επίσης και από τις αλλαγές στο οικογενειακό δικαίο, οι οποίες περιορίζουν σημαντικά τα νομικά δικαιώματα των γυναικών.

Κι όμως, το επίκεντρο των αντιποίνων και της εκδίκησης συγκεντρώνεται εναντίον ενός προσώπου και μιας χώρας. Αν οι ΗΠΑ μιλούν για δράση εναντίον "εκείνων που υποθάλπουν τρομοκράτες", θα πρέπει να

ξέρουν ότι τόσο οι ΗΠΑ όσο και το Ηνωμένο Βασίλειο έχουν και οι δύο γίνει ο παράδεισος για όσους ανοικτά υποστηρίζουν τη βία ενάντια σε όσους δεν συμφωνούν μαζί τους. Για παράδειγμα, ο Ανουάρ Χαντάμι, ένας από τους ηγέτες του Αλγερινού Μετώπου για τη Διάσωση του Ισλάμ, προσπαθεί να πάρει άσυλο στις ΗΠΑ και πολλοί πολιτικο-θρησκευτικοί εξτρεμιστές δρουν από το Ηνωμένο Βασίλειο. Βασικές αρχές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως η ελευθερία της έκφρασης, έχουν παρερμηνευθεί από κάποιες διεθνείς οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων, έχουν τύχει εκμετάλλευσης από κυβερνήσεις κι έχουν υιοθετηθεί από εξτρεμιστικές πολιτικο-θρησκευτικές ομάδες, προσδίδοντας έτσι αδικαιολόγητη αίγλη και αξιοπιστία σε τέτοιες απόψεις. Επίσης, η Σαουδική Αραβία χρηματοδοτεί εξτρεμιστές Madrassahs στο Πακιστάν, όπου καταρτίζονται πολλοί υποστηρικτές των Ταλιμπάν. Υπενθυμίζεται ότι ο Μπιν Λάντεν και οι Ταλιμπάν εμφανίστηκαν μέσα από τις συγκρούσεις του Ψυχρού Πολέμου και το κενό που δημιουργήθηκε από τα αποτελέσματά του. Η παγκόσμια αντίδραση δεν πρέπει να αποφασίζεται μόνο από τα πολιτικο-οικονομικά συμφέροντα των ΗΠΑ. Ανησυχούμε ότι η οδύνη, η θλίψη και η απώλεια από τα γεγονότα χρησιμοποιούνται ως προπέτασμα για αυξημένες στρατιωτικές δαπάνες, όπλα που στρέφονται κυρίως εναντίον άμαχων πληθυσμών. Τέτοια στρατιωτική δράση θα προκαλέσει πρόσθετα δεινά σε άλλες χώρες. Μετά από 20 χρόνια πολέμου, το Αφγανιστάν έχει ήδη καταστραφεί ενώ οι «στόχοι» για τους οποίους προορίζονται οι επιθέσεις έχουν ήδη ξεφύγει. Κι ακόμα, ο Μπιν Λάντεν και οι Ταλιμπάν δεν είναι το Αφγανιστάν.

Η δαμινοποίηση του «άλλου» έχει ήδη αρχίσει με αποτέλεσμα τις βίαιες επιθέσεις εναντίον αθώων ατόμων. Ο λόγος για «σταυροφορίες» κερδίζει έδαφος, με κίνδυνο ένα παγκόσμιο πόλεμο. Έχει δοθεί δημόσιος λόγος σε περιθωριακές ομάδες που δεν είχαν προηγουμένα τολμήσει να εμφανιστούν, ενώ γίνονται κινήσεις για σαρωτικό περιορισμό των πολιτικών

ελευθεριών υπό το μανδύα της κρίσης. Στις χώρες που σγκώνουν το βάρος της στρατιωτικής δράσης, ο χώρος για εναλλακτικές θέσεις θα εξαφανιστεί. Οι άνθρωποι θα αναγκαστούν να επιλέξουν κάτι για τη διαμόρφωση του οποίου δεν τους είχε ζητηθεί καν η άποψη. Η στρατιωτική δράση θα αποσταθεροποιήσει μια ήδη ασταθή και πυρηνικοποιημένη περιοχή. Οι γυναίκες στις μουσουλμανικές χώρες και κοινότητες θα δεχτούν ιδιαίτερα έντονα την άμεση επίδραση του μιλιταρισμού και την πιθανή αντίδραση πολιτικο-θρησκευτικών κινήματων.

Οι γυναίκες του Ισραήλ

Σταματήστε την επίθεση εναντίον του Αφγανιστάν!

Αυτός δεν είναι πόλεμος ενάντια στην τρομοκρατία, είναι εκδίκηση και επίδειξη δυνάμεως από τους πλούσιους και δυνατούς ενάντια στους φτωχούς.

Τα κύρια θύματα των βομβαρδισμών είναι Αφγανοί πολίτες, ιδιαίτερα οι γυναίκες, που υποφέρουν ήδη κάτω από το βάνουσο καθεστώς των Ταλιμπάν.

Ο πόλεμος ποτέ δεν είναι λύση, και ο πόλεμος στο Αφγανιστάν δεν θα σταματήσει την τρομοκρατία. Αντίθετα, αυτός ο φτωχός, πενιασμένος, βασανισμένος λαός, με τα κατομμύρια πρόσφυγες, δεν θα έχει τίποτα να χάσει εκτός από την αξιοπρέπεια του. Θα πολεμήσει γι' αυτή την αξιοπρέπεια με όλα τα μέσα στη διάθεσή του, ακόμα και με τα όπλα της τρομοκρατίας.

Η τρομοκρατία μπορεί να κτυπηθεί μόνο αν σταματήσει η καταπίεση, η πείνα και η ταπείνωση.

Αντί να σκοτώνουν και να καταστρέφουν αυτούς που ξεσηκώνονται εναντίον τους, οι πλούσιες χώρες θα έπρεπε να τους βοηθήσουν να οικοδομήσουν μια υγιή βάση για αξιοπρεπή διαβίωση και δίκαιη κατανομή των πόρων. Τα τρόφιμα και η εκπαίδευση είναι προϋποθέσεις, αν και όχι αρκετά από μόνα τους, για τη δημιουργία μιας πιο δημοκρατικής και δίκαιης κοινωνίας.

Η πανανθρώπινη αυτή αξία ισχύει για το Αφγανιστάν όπως και για τους Παλαιστίνους. Ειρήνη μεταξύ Ισραήλ και Παλαιστίνης μπορεί να επιτευχθεί μόνο αν σταματήσει η κατοχή και η καταπίεση.

ΟΧΙ ΑΛΛΟ ΠΟΛΕΜΟ!

Η Συνεργασία των Γυναικών για την Ειρήνη:

Bat Shalom

Machsom-Watch

NELED - "Γυναίκες για τη Συμβίωση"

Νέο Προφίλ: Κίνημα για τον Εκπολιτισμό της Ισραηλινής Κοινωνίας

Noga - Φεμινιστικό Περιοδικό

TANDI - Κίνημα Δημοκρατικών Γυναικών του Ισραήλ

Διεθνής Ένωση Γυναικών για την Ειρήνη και την

Ελευθερία - Τμήμα Ισραήλ

Γυναίκες και Μητέρες για την Ειρήνη - Το νέο Κίνημα

Τέσσερις Μητέρες

Γυναίκες για την Ειρήνη
Γυναίκες με τα Μαύρα

WLUML

Εμείς στη Διεθνή Ένωση Γυναικών για την Ειρήνη και την Ελευθερία είμαστε βαθιά συγκλονισμένες από τις απίστευτες βιαιότητες της 11ης Σεπτεμβρίου στη Νέα Υόρκη και την Ουάσιγκτον, οι οποίες προκάλεσαν το θάνατο χιλιάδων ανθρώπων και τον τραυματισμό ακόμη περισσότερων. Εκφράζουμε τα συλλυπητήριά μας σ' όσους έχασαν αγαπημένα τους πρόσωπα, φίλους και συναδέλφους σ' αυτή την καταστροφή. Οι σκέψεις κι η συμπόνοια μας είναι με το Τμήμα μας των ΗΠΑ αυτές τις δύσκολες ώρες. Υποστηρίζουμε την έκκλησή τους για σύνεση στην ανταπόκριση προς τη φοβερή βία και την απόρριψή τους εκδικητικών πράξεων. Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια τρομερή αύξηση της βίας ανά το παγκόσμιο. Τα μέσα που χρησιμοποιούνται επιδεινώνουν τα αποτελέσματα της βίας και περιλαμβάνουν όλο και πιο πολλούς αθώους πολίτες.

Μετά από τις συγκλονιστικές αυτές πράξεις τρομοκρατίας, οι φωνές για εκδίκηση από πολίτες των ΗΠΑ μπορεί να είναι η φυσιολογική αντίδραση του πόνου, του φόβου, της οργής και της ανασφάλειας. Όπως όμως έχει διαφανεί επανειλημμένα, εμείς πιστεύουμε ακράδαντα ότι μια τέτοια αντίδραση θα οδηγήσει σε περισσότερη βία. Ζούμε σ' ένα μικρό πλανήτη κι αν θέλουμε να ζήσουμε ειρηνικά και με ασφάλεια δεν έχουμε άλλη επιλογή από του να μάθουμε να ζούμε μαζί, σε πνεύμα σύμπνοιας και φροντίδας, να εργαζόμαστε μαζί για το κοινό καλό όλων παρά για το εθνικό συμφέρον και σε στρατιωτική αντιπαράθεση. Μια ανθρώπινη τραγωδία του μεγέθους αυτού απαιτεί διεθνή συνεργασία και υποστήριξη. Έχουμε θεσμούς, όπως τα Ηνωμένα Έθνη, μέσα από τους οποίους μπορεί να γίνει αυτό. Ας το κάνουμε λοιπόν.

Διεθνής Ένωση Γυναικών για την Ειρήνη και την Ελευθερία

WOMANKIND

Γυναίκες, Συγκρούσεις και Λήψη Αποφάσεων - Οι Γυναίκες Καλούν τους Ηγέτες του Κόσμου να Ακούσουν τη φωνή τους

Τα τραγικά γεγονότα της 11ης Σεπτεμβρίου 2001 όχι μόνο συνέθλιψαν αθώες ζωές αλλά γέμισαν τις καρδιές εκατομμυρίων με οδύνη και τρόμο. Εμείς, ένας συνασπισμός γυναικών απ' όλο τον κόσμο, θέλουμε να δηλώσουμε τα ακόλουθα: Με τρόμο και απέχθεια για τα γεγονότα της 11ης Σεπτεμβρίου αλλά δηλώνουμε την επείγουσα ανάγκη της περισυλλογής. Ο κόσμος κρέμεται από μια κλωστή. Έχουν γίνει συγκρίσεις μεταξύ των Δίδυμων Πύργων και του Περλ Χάρμπορ αλλά πιστεύουμε ότι μια παράλληλη αντίδραση του τύπου του Ναγκασάκι και της Χιροσίμα είναι αδιανότητη.

Η απώλεια χιλιάδων ζωών και οι επιθέσεις εναντίον των

συμβόλων της ταυτότητας ενός έθνους δεν μπορούν να αποκατασταθούν με την απώλεια πολλών άλλων χιλιάδων ζώων ή τις επιθέσεις εναντίον των συμβόλων της ταυτότητας άλλων εθνών. Υπάρχει ο κίνδυνος από την αντίδραση στην τρομοκρατία με το να τρομοκρατηθούν άλλοι να επιλέξουν τυφλά μεταξύ δύο αδιάλλακτων επιλογών: σύγκρουση ή αντίθεση.

Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και οι πολιτικοί αποδέχονται εικόνες του εχθρού που τονίζουν τις διαφορές και δικαιολογούν την επίθεση ή ακόμα και την εκδίκηση. Δεν πρέπει όμως να χρησιμοποιηθούν αντιδημοκρατικές μέθοδοι για να αντιμετωπιστούν αντιδημοκρατικές πράξεις. Η παρούσα μιλιταριστική ενίσχυση δεν είναι τίποτα άλλο από καλινδρόμηση στον καρό που δεν υψήρχε η διεθνής νομιμότητα - κι όμως υποτίθεται ότι είμαστε ένας πολιτισμένος κόσμος με διεθνή σώματα που υπερασπίζονται και υποστηρίζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Ιστορικά, πολλοί θρησκευτικοί εξτρεμιστές ηγήθηκαν και δικαιολόγησαν πράξεις βίας. Σε κάθε θρησκεία υπάρχουν πολλές φωνές που επαναλαμβάνουν τη βασική φιλοσοφία της κάθε θρησκείας: ειρήνη, αγάπη, συμπόνια και σεβασμός. Αυτές οι φωνές χρειάζονται να ακουστούν πιο δυνατά και καθαρά γιατί αντιπροσωπεύουν τη βάση για να προχωρήσουμε παραπέρα.

Ποιο θα ήταν το αποτέλεσμα κι άλλης βίας; Η καταπάτηση βασικών δικαιωμάτων και βασικών αναγκών - τροφής, ένδυσης, στέγης, ειρήνης. Ο αντίκτυπος ενός παγκόσμιου πολέμου θα επιδεινώσει ακόμα περισσότερο τα προβλήματα της φτώχειας, της βίας, της δυστυχίας των παιδιών, των γυναικών και των ανδρών. Οι γυναίκες υποφέρουν και επηρεάζονται από τον πόλεμο διαφορετικά απ' ό,τι οι άνδρες. Γενικά, όπως στην κρίση αυτή, είναι λιγότερο ορατές και ακούγονται λιγότερο από

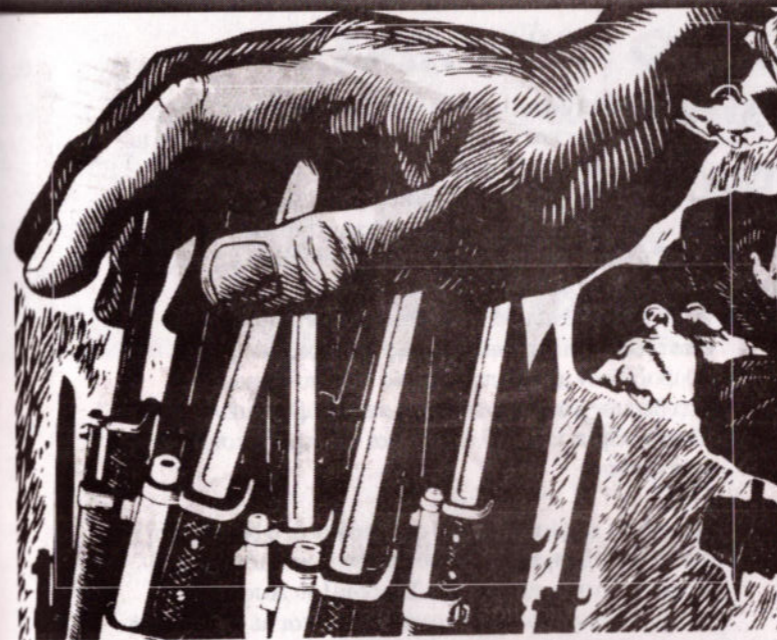
τους άνδρες που εξουσιάζουν τις κυβερνήσεις κι όλα τα κέντρα λήψης αποφάσεων. Κι ενώ γίνονται συζητήσεις για στρατιωτικές λύσεις, οι παίκτες είναι και πάλι κατά κανόνα άνδρες. Και οι γυναίκες δεν έχουν άλλη επιλογή από το να επωμιστούν τις επιπτώσεις των αποφάσεων που παίρνονται, χωρίς ούτε καν να ρωτηθούν πόσο μάλλον να αποδεχτούν τις αποφάσεις.

Με πολλούς τρόπους οι γυναίκες επηρεάζονται περισσότερο γιατί:

- Διαδραματίζουν μεγαλύτερο ρόλο στη φροντίδα των τραυματιών.
- Πολύ συχνά επωμίζονται το μεγαλύτερο φορτίο της φτώχειας.
- Απειλούνται περισσότερο από τη βία των ανδρών.
- Η φωνή τους φμώνεται ακόμα περισσότερο στον πόλεμο.

Το μόνο που καταφέρνουν οι εκδικητικές πράξεις που προσπαθούν να αιτιολογήσουν και δικαιολογήσουν το σκοτωμό, είναι να απευαισθητοποιούν και να αποκτηνώνουν την ανθρωπότητα. Χρειάζεται να εκτιμούμε τη ζωή, όποτε και σε όποιον ανήκει. Αυτή είναι μια κρίσιμη ώρα για ανασκόπηση και περισυλλογή για το συσχετισμό δυνάμεων και λήψη αποφάσεων στην κοινωνία. Χρειάζεται να εισακουστούν διαφορετικές μορφές δημοκρατίας και διακυβέρνησης, όπως επίσης να εισακουστούν και να γίνουν σεβαστές οι όποιες μειονότητες έτσι ώστε να μπορούν να εκφράσουν και εναλλακτικές λύσεις. Πρέπει να πλησιάσουμε ο ένας τον άλλο ως άνθρωποι - γυναίκες και άνδρες, από διαφορετικές εθνότητες, πολιτισμούς και θρησκείες. Το προσωπικό και πολιτικό. Το παγκόσμιο είναι προσωπικό. Ο παγκόσμιος πόλεμος μας αγγίζει όλους.

U

CEFEMINA

Μήνυμα από τη Λατινική Αμερική προς τους Νομπελίστες Ειρήνης να υψώσουν τη φωνή τους ενάντια στον πόλεμο που απειλεί ολόκληρο τον κόσμο.

Γυναίκες απ' όλες τις γωνίες της γης υψώνουν τη φωνή τους σε συμπαράσταση προς τα θύματα του μακελιού της 11ης Σεπτεμβρίου στις ΗΠΑ και σ' όσους θρηνούν αγαπημένα τους πρόσωπα. Καταδικάζουμε τη βία που προκάλεσε την απώλεια χιλιάδων ζώων και τόσο κακό στην ανθρωπότητα. Είμαστε γυναίκες από διαφορετικές κουλτούρες, με διαφορετικό χρώμα, που θέλουμε να πάμε πέρα από σύνορα παρά το ότι δεν μιλούμε την ίδια γλώσσα ούτε έχουμε τα ίδια πολιτικά ή θρησκευτικά πιστεύω. Υψώνουμε τη φωνή μας για να απαιτήσουμε δικαιοσύνη και ειρήνη. Η δικαιοσύνη είναι απαραίτητη, όπως απαραίτητο είναι και το να ονομαστούν οι ένοχοι, να προσαφθούν σε δίκη και να τιμωρηθούν. Καμιά παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων δεν πρέπει να μείνει ατιμώρητη. Οι νεκροί κι ολόκληρη η ανθρωπότητα το αξίζουν.

Το ίδιο απαραίτητη είναι και η ειρήνη. Η αχαλίνωτη πορεία της βίας που είχαμε τον προηγούμενο αιώνα απειλεί την ίδια την επιβίωση του πλανήτη. Αυτό το μακελίο δεν πρέπει να αποτελέσει το έναυσμα για περισσότερη βία.

Καλούμε το λαό και τους πολιτικούς των ΗΠΑ όπως και τους πολιτικούς άλλων χωρών να μην προχωρήσουν σε βίαιη αντιπαράθεση που κανένας δεν θα μπορεί να σταματήσει. Ο πόλεμος είναι ένα ζώο που, αν αφηθεί να ξεσπάσει, δεν υπακούει κανένα. Ούτε ο πόλεμος ούτε η εκδίκηση θα φέρουν δικαιοσύνη. Θα επφέρουν μόνο περισσότερο πόνο και δυστυχία στην ανθρωπότητα. Δεν θέλουμε να μετρήσουμε κι άλλα αθώα θύματα, νεκρούς στρατιώτες, αποδεκατισμένους πληθυσμούς, βόμβες ή πυραύλους.

Παρά το ότι ως ανώνυμες γυναίκες δεν έχουμε τη δύναμη να αποφασίσουμε τη ροή των γεγονότων, δεν θα

σιωπήσουμε. Ελπίζουμε ότι δεν θα είμαστε μόνες στην υπεράσπιση της ανθρωπότητας και των επερχόμενων γενεών, για ένα καλύτερο κόσμο από αυτό στον οποίο ζούμε τώρα.

Ελπίζουμε και προσδοκούμε πρώτα απ' όλα από τις γυναίκες που βρίσκονται στην εξουσία να αποφασίσουν. Στις γυναίκες που συμμετέχουν σε κυβερνήσεις και κοινοβούλια, σας καλούμε να μη μείνετε απαθείς, να υψώσετε το μπόι σας και να αγωνιστείτε για δικαιοσύνη και ειρήνη. Καλούμε ιδιαίτερα τον κύριο Κόφι Ανάν, Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών και όλους τους Νομπελίστες Ειρήνης να υψώσουν τη φωνή τους ενάντια στον πόλεμο που απειλεί ολόκληρο τον κόσμο.

Η ανθρωπότητα δικαιούται δικαιοσύνη και ειρήνη.

U

Γυναικείες Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις

Στην επιστολή αυτή θέλουμε να εκφράσουμε τη βαθύτατη ανησυχία μας για το ψήφισμα του Συμβουλίου Ασφαλείας 1373 (2001). Ενώ ορισμένα μέρη του ψηφίσματος, που συζητήθηκε βιαστικά και ψηφίστηκε στις 28 Σεπτεμβρίου 2001, είναι απαραίτητα και κατάλληλα για αντιμετώπιση της τρομοκρατίας, άλλες πτυχές του μας ανησυχούν πολύ. Καλούμε τα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας να επανεξετάσουν πολύ προσεκτικά τις συνέπειες του ψηφίσματος, ιδιαίτερα τα ακόλουθα:

• **Εκμετάλλευση της "τρομοκρατίας"**
Η πρώτη μας ανησυχία πηγάζει από το γεγονός ότι το ψήφισμα απαριθμεί σωρεία μέτρων για αντιμετώπιση της τρομοκρατίας χωρίς να ορίζεται ο όρος "τρομοκρατία". Ενόψει των διαφορετικών απόψεων στη διεθνή κοινότητα ως προς τί ακριβώς είναι η τρομοκρατία, ανησυχούμε πάρα πολύ ότι αυτή η χαλαρή αναφορά στο ψήφισμα θα το καταστήσει ευάλωτο σε εκμετάλλευση.

Ανησυχούμε επίσης ότι πτυχές του ψηφίσματος θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για να αιτιολογήσουν αυθαρεσίες χωρών, ενεργώντας από μόνες τους ή σε συμμαχία με άλλες χώρες αλλά εκτός των πλαισίων των Ηνωμένων Εθνών, εναντίον κάποιων υποτιθέμενων τρομοκρατών και/ή εναντίον χωρών που υποτίθεται υποθάβουν την τρομοκρατία (Εισαγωγή, παράγραφοι 5 και 3 (c)).

Δραστηκοί περιορισμοί πολιτικών και ανθρωπίνων δικαιωμάτων πολιτών και ιδιαίτερα προσφύγων, μεταναστών και άλλων από μειονότητες (παράγραφοι 3 (f & g)).

•Δικαιοσύνη, όχι εκδίκηση και πόλεμος

Μια κρίσιμη ερώτηση - για την οποία η ιστορία θα θεωρήσει τον ΟΗΕ ως υπόλογο και θα κρίνει για την αποτελεσματικότητα της αποστολής του - είναι κατά πόσο η παγκόσμια κοινότητα θα εγκρίνει τη χρήση βίας αντί τη διαδικασία της δικαιοσύνης και της έννομης τάξης. Από την παγκόσμια κοινότητα ζητείται, για πρώτη φορά στην ιστορία, να εισάξει ένα Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο. Ανώτατος στόχος ενός τέτοιου Δικαστηρίου είναι να δικάσει τους ενόχους για εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας. Η έγκριση της Συνθήκης της Ρώμης και η σπουδή με την οποία τα κράτη επαυρώνουν αυτή τη Συνθήκη μαρτυρεί τη σημασία ανακατάστασης της δικαιοσύνης με τη βία ως πρωταρχικό μέτρο για διασφάλιση της ειρήνης και της ασφάλειας. Η ιστορία έχει καταδείξει ότι η αντιμετώπιση της βίας με τη βία αντί με την διεθνή νομιμότητα επιτείνει τον κύκλο της βίας. Αντίθετα, η ελπίδα της νέας χιλιετίας είναι ότι η δικαιοσύνη μπορεί να αντικαταστήσει τη βία, σπάζοντας έτσι το θανάσιμο εκείνο κύκλο. Γι' αυτούς που διέπραξαν τις επιθέσεις της 11ης Σεπτεμβρίου, η εξουσιοδότηση μιας βίαιης αντίδρασης είναι ακριβώς η νίκη που επιδιώκουν. Αντίθετα, όσοι καταδικάζουν αυτή τη βάρβαρη πράξη πρέπει να αφήσουν τις προσδοκίες τους και να υποστηρίξουν τη δικαιοσύνη, και μέσω της δικαιοσύνης την αποκατάσταση της ειρήνης και σεβασμό στη διεθνή νομιμότητα.

Και επειδή οι οργανώσεις μας αντιπροσωπεύουν τα δικαιώματα και τις ανάγκες των γυναικών, πρέπει να επιμένουμε στο γεγονός ότι τα περισσότερα θύματα του πολέμου είναι οι γυναίκες και τα παιδιά. Αντιπροσωπεύουν την καταπιεστική πλειοψηφία εκείνων που έχουν μαζευτεί στα σύνορα του Αφγανιστάν, είναι οι γυναίκες και τα παιδιά από τον άμαχο πληθυσμό που δολοφονούνται, βιάζονται και κακοποιούνται βανάυσα σε καιρό πολέμου.

Η αντίδραση σε τέτοιες πράξεις όπως της 11ης Σεπτεμβρίου πρέπει να δώσει πρωταρχικό ρόλο στη διεθνή νομιμότητα και να αναληφθεί από κάποιο διεθνές σώμα όπως τον ΟΗΕ κι όχι από μια χώρα ή συμμαχία χωρών. Γι' αυτό, καλούμε τα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας να ερμηνεύσουν το ψήφισμα 1373 (2001) και να ψηφίσουν μια διακήρυξη που να διευκρινίζει ότι το Συμβούλιο Ασφαλείας:

- Δεν εγκρίνει τη χρήση βίας και καταπιεστικών μέτρων για την αντιμετώπιση της τρομοκρατίας.
- Κατά κύριο λόγο, επιδιώκει να αποδοθεί δικαιοσύνη σε διεθνή και εθνικά δικαστήρια για πράξεις διεθνούς τρομοκρατίας.
- Καλεί τις χώρες να καθοδηγούνται από τις αρχές και διαδικασίες της διεθνούς νομιμότητας κατά την επιζήτηση δικαιοσύνης, περιλαμβανομένων της απαρίθμησης των κατηγοριών, την έκδοση διεθνών

ενταλμάτων και αιτήσεων για έκδοση των υπόπτων, τη σύλληψη των κατηγορουμένων και τη συμμόρφωση με τις ισχύουσες διαδικασίες.

- Τονίζει τη σημασία της επικύρωσης, εφαρμογής και χρήσης διεθνών συμβάσεων για την αποτροπή και καταπολέμηση της τρομοκρατίας από όλες τις χώρες.
- Τονίζει την ανάγκη να διασφαλίζεται ότι όλες οι ενέργειες που λαμβάνονται για τον εντοπισμό, την αποτροπή και την τιμωρία της τρομοκρατίας συμβαδίζουν με την προστασία των πολιτικών ελευθεριών και δικαιωμάτων, περιλαμβανομένης της αποτροπής προκαταλήψεων και της προστασίας μειονοτήτων.

Κι ενώ τα ψηφίσματα που στοχεύουν στη διατήρηση ή αποκατάσταση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας είναι πρώτιστα ευθύνη του Συμβουλίου Ασφαλείας, αυτή η ευθύνη πρέπει να αναλαμβάνεται με εξαιρετική προσοχή έτσι ώστε να διασφαλίζεται ότι τέτοιες ενέργειες δεν επιβάλλουν πρόσθετη απειλή για τη διεθνή κοινότητα. Ο ΟΗΕ ιδρύθηκε με σκοπό να διασφαλίσει τις επόμενες γενεές από τη "μάστιγα του πολέμου". Κατά την εκτέλεση των ευθυνών του, το Συμβούλιο Ασφαλείας πρέπει να διατηρήσει την ισορροπία μεταξύ μέτρων που πραγματικά αντιμετωπίζουν την αποτρόπαιη αυτή μορφή βίας και εκείνων που θα επιδεινώσουν και διαιωνίσουν τη διατάρξη της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας. Η Γενική Συνέλευση σε κρίσιμες στιγμές στην ιστορία του ΟΗΕ έκανε σημαντικά βήματα όταν το Συμβούλιο Ασφαλείας αρνήθηκε να δράσει. Καλούμε όλα τα κράτη μέλη να λάβουν υπόψη τα πιο πάνω κατά τη διάρκεια των συζητήσεων για την τρομοκρατία που θα γίνουν τη Δευτέρα και Τρίτη, 1-2 Οκτωβρίου. Σ' αυτή την κρίσιμη στιγμή, είναι αναγκαίο η Γενική Συνέλευση να ανασκοπήσει πολύ προσεκτικά το δικό της σημαντικό ρόλο στη διατήρηση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας.

Υπογράφεται από πολλές μη-κυβερνητικές οργανώσεις, μεταξύ των οποίων:

- Ομάδα Γυναικών για Δικαιοσύνη των Φύλων
- Διεθνής Ένωση Γυναικών για την Ειρήνη και τη Δικαιοσύνη
- Διεθνής Νομική Ένωση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα των Γυναικών, Νέα Υόρκη
- Shirkat Gah, Κέντρο Γυνακείων Πόρων, Πακιστάν
- Vivian Stromberg, Madre, Νέα Υόρκη
- Anissa Helie-Lucas, Γυναίκες που ζουν υπό τον Ισλαμικό Νόμο, Διεθνές Δίκτυο Αλληλεγγύης
- Γυναίκες με τα Μαύρα, Λονδίνο

1-2 Οκτωβρίου 2001, Ηνωμένα Έθνη

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΦΟΡΟΥΜ ΑΡΙΣΤΕΡΩΝ
ΦΕΜΙΝΙΣΤΡΙΩΝ
Τα δικαιώματα των
γυναικών δεν προστατεύονται
με στρατιωτικές επιθέσεις

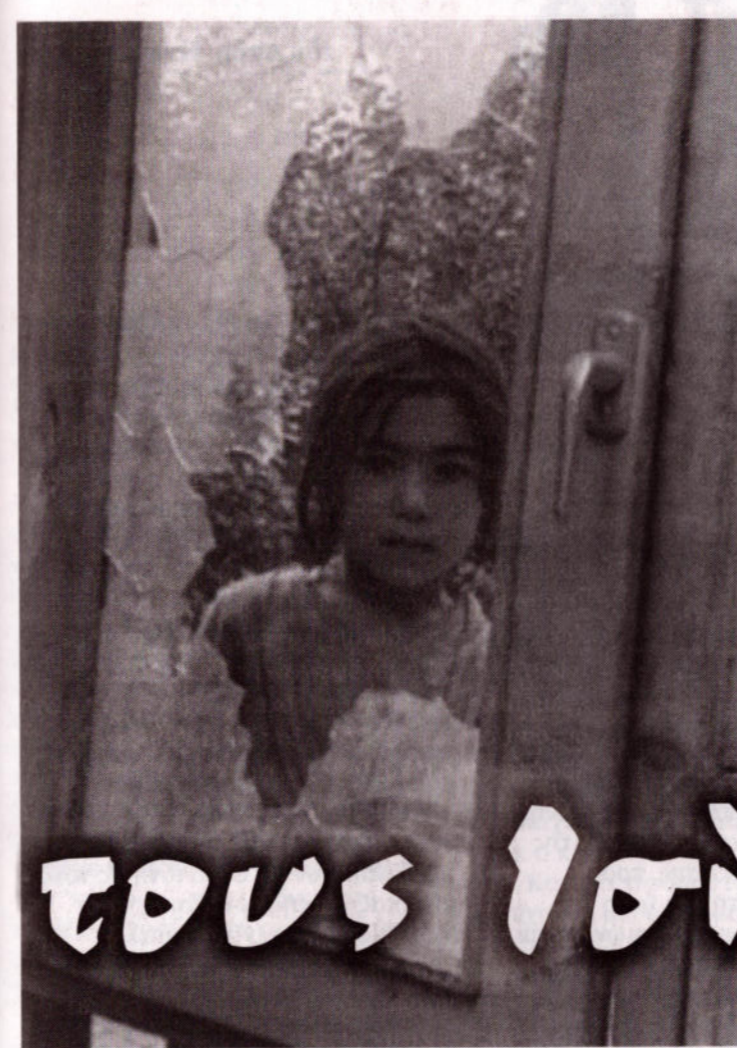
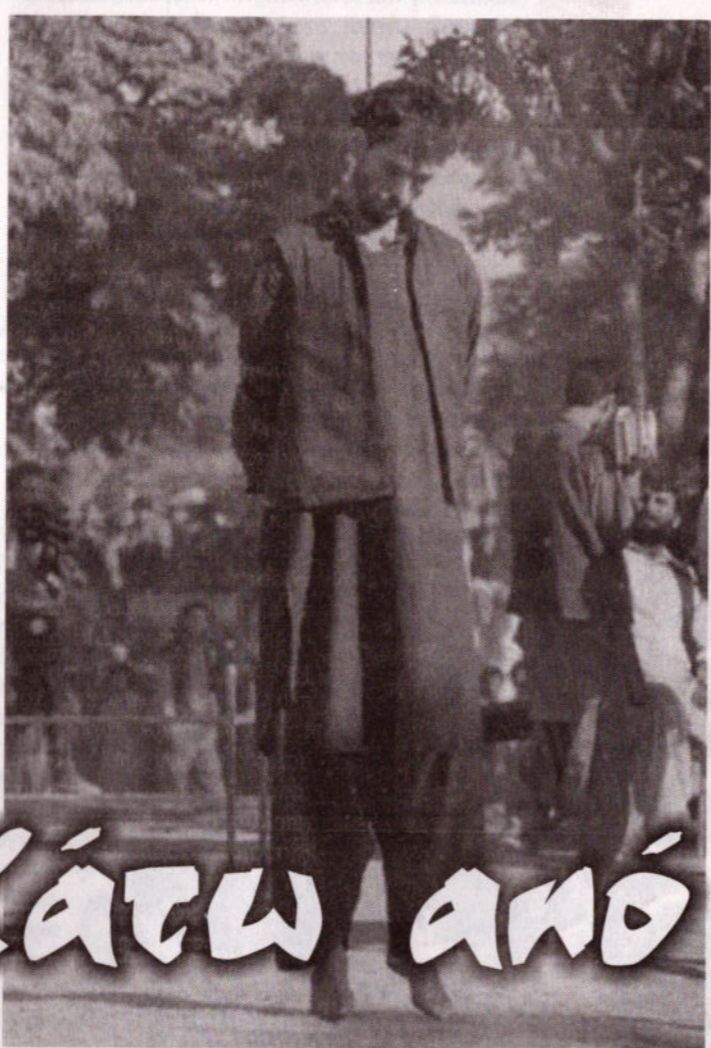
- Η επίθεση στους δίδυμους πύργους του Παγκόσμιου Κέντρου Εμπορίου, ήταν ένα μαζικό έγκλημα που κόστισε τη ζωή σε χιλιάδες ανθρώπους και καταδικάζεται από γυνακείες ομάδες και οργανώσεις σε όλο τον κόσμο.
- Αν και δεν έχει αποδειχθεί ποιοι ήταν οι

θύτες αυτής της βίας, δαμιονοποιούνται ήδη ολόκληροι λαοί και χώρες ως προαγωγοί της τρομοκρατίας και προετοιμάζεται ένας πόλεμος εναντίον τους. Επιπλέον, μέσα σ' ένα κλίμα θολής και γενικευμένης προπαγάνδας, αναδεικνύεται για πρώτη φορά σε κεντρικό πολιτικό θέμα η τρομακτική και ολοκληρωτική καταπάτηση των δικαιωμάτων των Αφγανών γυναικών

από τους Ταλιμπάν που ισχύει από πολλά χρόνια και έχει διεθνώς καταγγεληθεί επανειλημμένα από γυνακείους φορείς, χωρίς ωστόσο να συγληθούν οι διεθνείς οργανισμοί και αναζητείται σε αυτή τη βάση, μεταξύ άλλων, η ιδεολογική νομιμοποίηση της επίθεσης εναντίον του συνόλου του αφγανικού λαού.
• Μαζί με τις γυναίκες της Επαναστατικής Ένωσης Γυναικών του Αφγανιστάν (RAWA), εκδηλώνουμε την αντίθεσή μας στην προετοιμασία για μια επίθεση που «θα

σκοτώσει εκείνο το κομμάτι του λαού που βρίσκεται μέσα στη χειρότερη εγκατάλειψη και ταλαιπωρία» και επισημαίνουμε ότι οι στρατιές των προσφύγων, μεταξύ των οποίων το 75% είναι γυναίκες και παιδιά, αιχάζονται καθημερινά κάτω από συνθήκες όπου η πείνα, οι αρρώστιες, οι κακουχίες και ο θάνατος τους περιμένουν κάθε στιγμή.
• Ενώνουμε επίσης τη φωνή μας με όσες και όσους, πρωτίστως στις ΗΠΑ, λένε ότι «το αίμα των αθώων δεν πρέπει να γίνει κραυγή πολέμου» και ζητάμε μόνο οι θύτες να λογοδοτήσουν στη δικαιοσύνη με βάση το διεθνές δίκαιο.
• Καλούμε όλες τις πολιτικές και στρατιωτικές αρχές της χώρας μας αλλά και της Ευρωπαϊκής Ένωσης να μην συμμετάσχουν στην οργανωμένη εκδίκηση που προετοιμάζει η ηγεσία των ΗΠΑ και σε μια καινούρια μαζική καταστροφή του λαού του Αφγανιστάν που διαφαίνεται.
• Τονίζουμε επίσης, ότι η κατασκευή «ενόχων» (χωρών, λαών, θρησκευτικών συνόλων), τροφοδοτεί την έξαρση ακραίων φονταμενταλισμών που επιδεινώνουν την ήδη εξαιρετικά δυσμενή θέση και κατάσταση των γυναικών, στις ισλαμικές κυρίως χώρες, ενώ παράλληλα στο όνομα της καταστολής της τρομοκρατίας δημιουργούν τις προϋποθέσεις για την αφαίρεση δημοκρατικών δικαιωμάτων, κατακτήσεων και ελευθεριών στη Δύση και σε ολόκληρο τον κόσμο - όπου τα δικαιώματα και οι κατακτήσεις των γυναικών είναι τα πιο ευάλωτα.
• Τέλος πιστεύουμε ότι η χώρα μας και η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να προχωρήσουν σε οικονομικές και πολιτικές στρατηγικές που θα οδηγούν στην εξάλειψη των ανισοτήτων, της φτώχειας και της αδικίας - που αποτελούν τη βαθύτερη αιτία για ενέργειες όπως αυτή της 11ης Σεπτεμβρίου - με κατεύθυνση μια κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς, με δικαιοσύνη και ισότητα.

Κάτω από

τους Ισλαμιστές

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ: ΕΝΤΟΣ, ΕΚΤΟΣ

& ΕΠΙ ΤΑ ΑΥΤΑ...

του Λούη Ηγουμενίδη

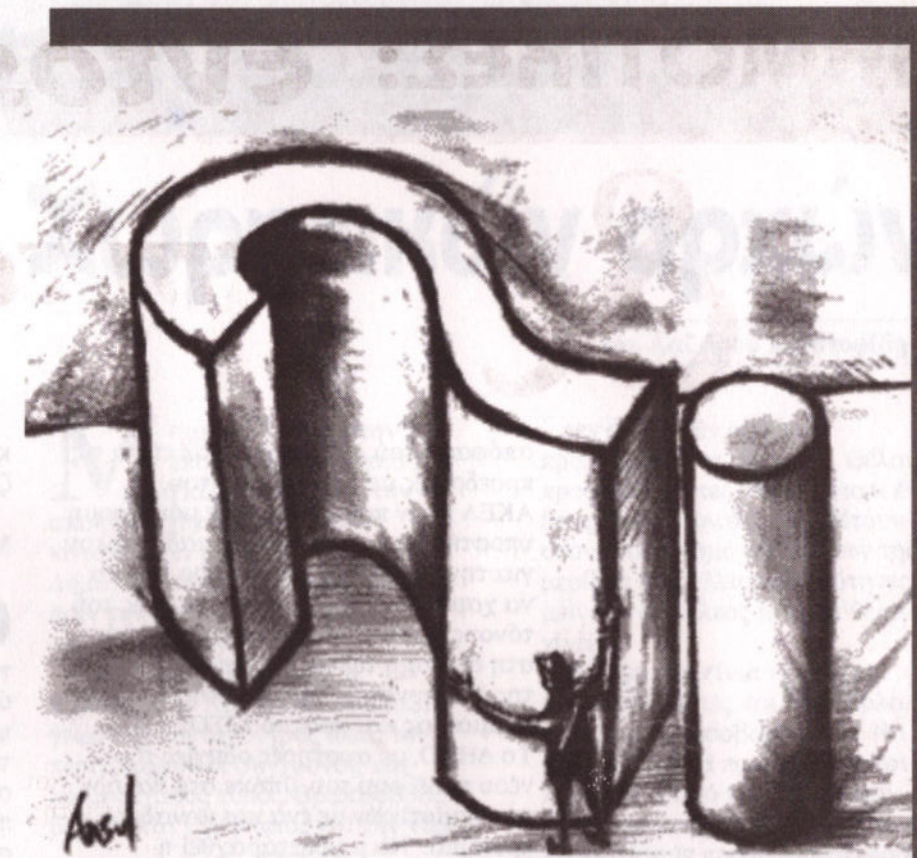
Οι δημοτικές εκλογές που θα διεξαχθούν το Δεκέμβριο, θα είναι ένα ακόμα παράδειγμα εμπαιγμού του Κύπριου ψηφοφόρου, μια ακόμη ένδειξη της κομματικής αυθαιρεσίας, μια επιπλέον απόδειξη του χαμηλού επιπέδου πολιτικής και κοινωνικής συμπεριφοράς του Κύπριου πολίτη, που επιμένει, σχεδόν βασανιστικά, να εκχωρεί κάθε δικαίωμα που του ανήκει, στο βωμό της εξασφάλισης μιας αναμενόμενης προνομιακής μεταχείρισης εκ μέρους των εξουσιαστών του. Όλη η υπόλοιπη φιλολογία περί κοινωνίας των πολιτών, περί σεβασμού της κοινής γνώμης και περί αναβάθμισης της τοπικής αυτοδιοίκησης, προς όφελος του δημότη και υπέρ της αποκέντρωσης των εξουσιών, είναι χωρίς αντίκρισμα και αναπτύσσεται για να χρυσώνει το χάπι της τριτοκοσμικότητας της δημόσιας ζωής μας. Λιγότερο από δύο μήνες πριν από τη διεξαγωγή των εκλογών για ανάδειξη δημάρχων και δημοτικών αρχόντων και τα κόμματα μόλις καταφέρνουν να καταλήξουν σε συμφωνίες ηγετικού επιπέδου, που θα επιβάλουν το διαμερισμό των αξιωμάτων με κριτήρια αλλότρια προς το πραγματικό συμφέρον της τοπικής αυτοδιοίκησης. Τα κίνητρα της ανάμειξης και του καθοδηγητικού ρόλου των κομματικών ηγεσιών αναφέρονται σε άλλους, πρωτεύοντες ή

δευτερεύοντες λόγους κομματικού συμφέροντος και πάντως όχι στην ανάγκη ενίσχυσης και αυτονομίας της τοπικής αυτοδιοίκησης ή αποκέντρωσης των εξουσιών της Δημοκρατίας μας. Χωρίς καμιά απολύτως συμμετοχή του πολίτη οι δυο κομματικοί σχηματισμοί, όπως διαμορφώνονται ως συμπολίτευση και αντιπολίτευση επιβάλλουν τις επιλογές τους στους δημότες, μονοπωλούν τα ΜΜΕ για να προπαγανδίζουν τις επιλογές τους αυτές και χρησιμοποιούν, μέχρις αισχροσύνης, τις προσωπικές φιλοδοξίες ορισμένων παρακοιμωμένων τους για να εξαντλήσουν τις δυνατότητές τους στο παζάρι της μοιρασιάς. Και κάθε φορά που ένα κόμμα "ρίχνεται" στο μοίρασμα, θυμάται και επικαλείται λόγους αρχής, σεβασμό προς τον πολίτη, νέες αντιλήψεις για αναβάθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης, ακόμα και αρνήσεις, για λόγους αρχής, να καταταχθεί στο αθέμιτο τούτο παζάρι της συναλλαγής!

Ποια είναι η αλήθεια

Η αλήθεια είναι ότι, όπως ανέκαθεν, οι κομματικές ηγεσίες όλων των χώρων, εξ αρχής θεώρησαν ότι είναι αποκλειστικό τους δικαίωμα και πρωταρχικό τους καθήκον να συμπεριφέρονται σ' όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις,

από καταβολής του πολιτικού μας βίου. Από τον καιρό της αγγλοκρατίας μέχρι και σήμερα οι δημοτικές εκλογές είναι μέρος του πολιτικού αγώνα για κατάκτηση της εξουσίας εκ μέρους των κομμάτων, με όποια κάλυψη ή με όποια προσοπεία κι αν εμφανίζεται κάθε φορά. Θα έλεγα μάλιστα ότι στο απώτερο παρελθόν οι προσωπικές παρεμβάσεις και ο ρόλος του πολίτη ήταν πιο αναβαθμισμένος και ουσιαστικός, απ' ό,τι σήμερα. Γινόταν βέβαια με κριτήρια την οικονομική δύναμη και τα τοπικά συμφέροντα και κυριαρχούσαν οι τοκογλύφοι και οι μεγαλοιδιοκτήτες της γης, όμως δεν υπήρχε τόσο έντονη η παρέμβαση του "κέντρου", που με δικά του κριτήρια χρίζει και αναδεικνύει υποψήφιους και "λαοπρόβλητους" ηγέτες. Σήμερα, έγκαιρα και προγραμματισμένα, τα συντεταγμένα όργανα των κομμάτων επικυρώνουν τις σκέψεις, τις επιθυμίες και τις προσδοκίες των ηγετών τους. Προνοούν για τις συμμαχίες που διαφαίνεται ότι θα συμπήξουν και αρχίζει, σε επίπεδο κορυφής, ένα ανελέητο παζάρι που φτάνει μέχρι τον επιμερισμό των θέσεων, όλων των βαθμίδων, που θα προκύψουν κατά την περίοδο της θητείας των αξιωματούχων που θα εκλέξουν. Προσφέρουν π.χ. το δήμαρχο στο τάδε κόμμα και συμφωνούν από τώρα πόσους από τα άλλα κόμματα θα διορίσει στις

θέσεις εργασίας που θα δημιουργηθούν από το πρόγραμμά του, ή εξ αντικειμένου, στο δήμο του. Υποστηρίζει π.χ. ένα ηγετικό στέλεχος της συμμαχίας με ένα άλλο κόμμα, αφού πρώτα εξασφαλίσει την προσωπική του υπουργοποίηση και το διορισμό του κουνιάδου του σε ημικρατικό οργανισμό που διαχειρίζεται μεγάλα κεφάλαια ... κ.ο.κ.

Και για τις δημοτικές εκλογές που έχουμε μπροστά μας η συναλλαγή έγινε ήδη από καιρό. Θυμάμαι που επίδοξη υποψήφια για το Δήμο Λευκωσίας, την ημέρα των βουλευτικών εκλογών μου έλεγε ότι αναμένει την υποστήριξη του κόμματός της και των συμμάχων του για το Δήμο, ενώ περίμενε το αποτέλεσμα της κάλπης των βουλευτικών που ήταν και πάλι υποψήφια. Τότε μου αποκάλυψε ότι ο απερχόμενος δήμαρχος κ. Δημητριάδης προόριζε για διάδοχό του τον κ. Ζαμπέλα και ότι ο Συναγερμένος ήταν σύμφωνος. Θεωρούσε μάλιστα σχεδόν βέβαιη και τη δική της υπόδειξη από τα άλλα κόμματα της επερχόμενης σίγουρης τριμερούς συμμαχίας, γιατί το ΔΗΚΟ θα επιδείκνυε στη

μοιρασιά γενναιοδωρία, γιατί θα είχε εξασφαλισμένη την υποψηφιότητα του προέδρου του για τις προεδρικές του 2003. Τότε δεν είχε προκύψει το όνομα του Τάκη Χατζηδημητρίου γιατί εθεωρείτο βέβαιη η εκλογή του στο βουλευτικό αξίωμα.

Τα κριτήρια

Ποια είναι όμως τα κριτήρια των κομμάτων στην επιλογή των υποψηφίων τους; Ο ΔΗΣΥ έχει ως μοναδικό κριτήριο την πιθανή διάσπαση της τριμερούς συμμαχίας, για να ελπίζει και στις επόμενες προεδρικές εκλογές. Αν το ΔΗΚΟ π.χ. έλεγε στο ΔΗΣΥ ότι θα υποστήριζε κοινό υποψήφιο πρόεδρο μαζί του, ο ΔΗΣΥ δεν θα είχε αντίρρηση να παραχωρήσει στο ΔΗΚΟ το σύνολο των δημάρχων της Κύπρου. Οι υπερβάσεις και οι γενναιοδωρίες του είναι η συνέπεια της τωρινής και μελλοντικής του απομόνωσης. Το ΑΚΕΛ εισήλθε στο διαμερισμό των δήμων με τους συμμάχους του με δύο βασικά κριτήρια. Την εκλογή Χριστόφια στην προεδρία της Βουλής και τη συνεργασία για απομάκρυνση του ΔΗΣΥ από την εξουσία. Ήδη, με δεδομένη την

ΝΩΚΙΤΟΜΠΙ ΖΑΧΟΠΗΤΙ

ΝΩΧΗΡ ΝΩΚΙΤΠΗΩΧ

Μοίραση 2007

Η απόφαση του ΔΗΚΟ να διεκδικήσει τις προεδρικές με τον πρόεδρό του, το ΑΚΕΛ ήταν παγιδευμένο σε μόνοδομη υποστήριξη του Τάσου Παπαδόπουλου για την προεδρία. Με τον όρο βέβαια να χαμηλώσει τους απορριπτικούς του τόνους και να είναι συγκαταβατικός στη διανομή των δημαρχείων, για χάρη της διεύρυνσης της πολιτικής συμμαχίας και προς το ΚΙΣΟΣ.

Το ΔΗΚΟ, με αυστηρές οδηγίες του νέου προέδρου του, μπήκε στο παζάρι των Δημοτικών με ένα και μοναδικό κριτήριο. Να μη διαταραχθεί η συμφωνία για υποστήριξη του κ. Παπαδόπουλου στις επόμενες προεδρικές. Οι Δημοτικοί ξέρουν να σταθμίζουν την αξία της εκτελεστικής εξουσίας σε σύγκριση με τις δυνατότητες της τοπικής αυτοδιοίκησης. Γι' αυτό και ο κ. Πιττοκοπίτης θα ανεχθεί τον κ. Σαρίκα να είναι εκ νέου υποψήφιος της τριμερούς.

Το ΚΙΣΟΣ, μετά την εκλογική του πανωλεθρία, εκμεταλλεύεται την ανάγκη του ΑΚΕΛ να υπάρξει συμμαχία όλης της αντιπολίτευσης, για να βγει ο υποψήφιος τους από την πρώτη Κυριακή. Και το ΚΙΣΟΣ εγγυάται κάτι τέτοιο, ίσως και μοιράζεται την ευθύνη για τη συγκεκριμένη υποψηφιότητα του κ. Τάσου Παπαδόπουλου. Γι' αυτό και χωρίς περίσκεψη επιμένει με ένα 6% να διεκδικεί τους πέντε Δήμους που συγκυριακά κατέχει. Τα περί επιτυχημένων δημάρχων είναι απλώς για κατανάλωση.

Τα μικρότερα κόμματα απέχουν από τις συναλλαγές και διακηρύττουν το σεβασμό τους προς τον πολίτη. Ανάγκη και θεούς πείθει. Κι αν δεν τον σέβονταν δηλαδή τον πολίτη, τι θα έκαναν, θα τον υποχρέωναν να ακολουθήσει τις υποδείξεις τους; Ας μην κοροϊδεύομαστε άλλο. Ο

κάβουρας δίνει πάντοτε το ανάλογο ζουμί.

Μπροστά στις κάλπες

Οδεύουμε, λοιπόν, σε δυο περίπου μήνες και πάλι προς τις κάλπες, για να αναδείξουμε τους τοπικούς μας άρχοντες, κυρίαρχοι πάντοτε της ψήφου μας και ρυθμιστές της τύχης της τοπικής αυτοδιοίκησης. Θα συμπεριφερθούμε άραγε και πάλι ως πολίτες με το χέρι απλωμένο για να συγκρίνουμε τις προσφορές του κομματικού κατεστημένου, ή για πρώτη φορά θα συμπεριφερθούμε ως πολίτες με αξιοπρέπεια και όραμα;

Αμφιβάλλω αν θα πράξουμε το δεύτερο. Η καθημερινή πολιτική, κοινωνική και πολιτισμική μας συμπεριφορά δεν συνηγορεί υπέρ μιας τέτοιας εξέλιξης. Ήδη οι ορισθέντες από τα κόμματα υποψήφιοι τηλεφωνούν στους πολίτες και διαβεβαιώνουν τους παραπονεμένους ότι τώρα θα λυθεί το πρόβλημά τους. Η άδεια οικοδομής, τα κρεβατάκια στις παραλίες, ο διορισμός του ανηψιού που αδικείται τόσο καιρό στην ανεργία, είναι πειστικά επιχειρήματα για να λειτουργήσουν οι εντολές της δημοκρατίας και ο πολίτης να αξιώσει σεβασμό της κυριαρχίας του.

Πολλοί λένε ότι η Κύπρος οδεύει επάξια προς την Ευρώπη γιατί το κατά κεφαλήν εισόδημα είναι από τα υψηλότερα. Η κατά κεφαλήν όμως αξιοπρέπεια του πολίτη, η καλλιέργεια του λαού, οι συνήθειες και οι δεσμοί ενός πολιτιστικού αναβαθμού πού βρίσκονται άραγε;

Μα για την αγρωπιά του, είπεν κανένας τίποτε, ανοίξαν στόμα γιε μου....;

Οι εκλογές Δημοτικών & Χωρειακών αρχών

του Λαζάρου Χριστοφίδη

Μεταφερόμαστε στην εποχή λίγο πριν από την Παλμεροκρατία, την απολυταρχία των Άγγλων κατακτητών μετά τα οκτωβριανά. Δημοτικές εκλογές οι τελευταίες πριν την απολυταρχία των αποικιοκρατών.

Στην Κομόπολη Μόρφου, Δήμαρχος το Κωστούιν. Συμπαθής γεωργός, κοντόχοντρος όπως του περιγράφουν οι σύγχρονοι, και καλοκάγαθος τύπος. Βρακοφόρος βέβαια και υποψήφιος για την νέα περίοδο.

Ανθυποψήφιος νεαρός γιατρός, γόνος πλούσιας αγροτικής οικογένειας, σύγχρονα ντυμένος, πανταλονάς βέβαια.

Η εκλογή όπως ήταν επόμενο (έτσι ήταν, πάντα στην Κομόπολη) ήταν πεισματική, με κυρίαρχο σύνθημα, «κάτω η βράκα, ζήτω το παντελόνι». Βέβαια θριάμβευσε το παντελόνι.

Όπως φαίνεται εκεί οδηγούμαστε και σήμερα κι ως βρισκόμαστε στον 21ον αιώνα. Τα κόμματα- όλα τα κόμματα- λένε να υποστηρίξουμε προσωπικότητες υψηλού κύρους. Γιατί; Να μη ρωτήσουμε πως αυτή η προσωπικότητα βλέπει ή εκτιμά την κοινότητα... Πώς βλέπει, αν βλέπει τα προβλήματα της κοινότητας. Πώς βλέπει την ανάπτυξη της κοινότητας. Πώς ιεραρχεί τη λύση των προβλημάτων.

Δεν συζητούν αυτά τα προβλήματα τα κόμματα. Θέλουν προσωπικότητες κύρους γιατί έτσι ίσως πιστεύουν ότι προσθέτουν στον ισολογισμό των ψήφων της μερίδας τους. Και οι κοινότητες; Να μείνουν στο έλεος του ό,τι θέλει ας γίνει.

Νομίζω πως είναι καιρός οι πολιτικοί ηγέτες και το σύνολο των κομμάτων να σοβαρευτούν. Να μελετήσουν τα προβλήματα του λαού μέσα από την κοινωνική οργάνωση της κοινότητας και να καταρτίσουν προγράμματα δράσης, μέσα από τα οποία να γίνει η εκλογή εκείνων που εγγυόνται την εκπλήρωση αυτών των προγραμμάτων, όχι πια «ζήτω το παντελόνι».

Παραθέτουμε σκέψεις που μπορούν να συζητηθούν για την κοινωνική λειτουργία και ανάπτυξη.

Κοινωνική λειτουργία και ανάπτυξη

Σήμερα τίποτε δεν λέγεται και δεν συζητείται για το ρόλο της κοινότητας στο σύγχρονο κόσμο και τίποτε δεν λέγεται για τα προβλήματα, που εγείρει για την κοινότητα και τους δήμους η σύγχρονη πραγματικότητα. Ακόμα καμιά αναφορά στον τρόπο που πρέπει να λειτουργήσει η κοινότητα για να ανταποκριθεί σ' αυτά τα προβλήματα. Πιο κάτω θα προσπαθήσουμε να θίξουμε το ρόλο της κοινότητας στο σύγχρονο κόσμο. Να επισημάνουμε τα προβλήματα που εγείρει για την Κοινότητα η σύγχρονη πραγματικότητα και θα προσπαθήσουμε να ασχοληθούμε με το πως πρέπει να λειτουργήσει η κοινότητα για να ανταποκριθεί σωστά σ' αυτά τα προβλήματα.

U

Ποιος είναι ο ρόλος της κοινότητας όπας τον απαιτεί η σύγχρονη πραγματικότητα; Πιστεύουμε πια είναι παραδεκτό από όλους, ότι κάποιες σοβαρές αλλαγές έχουν πραγματοποιηθεί στο δεύτερο μισό του αιώνα μας. Η σοβαρότερη αλλαγή που αφορά άμεσα την κοινότητα και γενικότερα την κοινοτική ζωή είναι ο ρόλος της οικογένειας. Πριν μερικές μόνο δεκαετίες το βασικό κύτταρο της κοινοτικής λειτουργίας ήταν η οικογένεια. Μέσα από τη λειτουργία της οικογένειας, μέσα από τις γνώσεις της, την πείρα της, τον τρόπο ζωής της, το επίπεδο πολιτισμού της, τα ιδανικά της, πλάθεται ο νέος άνθρωπος ο συνεχιστής της ζωής και της κοινωνικής λειτουργίας.

Δεν είναι υπερβολή να πούμε ότι το 90% της διάπλωσης της κοινωνίας συντελείται από την οικογένεια, η συμβολή του σχολείου ήταν ελάχιστη, ιδίως όταν οι αρχές και η πολιτική στάθμη της οικογένειας δεν συμβάδιζε με το περιεχόμενο της εκπαίδευσης.

Η ανατροπή αυτού του ρόλου της οικογένειας στον τόπο μας άρχισε από τη δεκαετία του 1950 με τη μεγάλη διάδοση του ραδιοφώνου και αργότερα την επόμενη δεκαετία με τη διάδοση της τηλεόρασης.

Τα κέντρα για την απόκτηση πείρας και γνώσης είναι τώρα έξω από την οικογένεια. Οι πηγές για τα ιδανικά και ινδάλματα, είναι τώρα η τηλεόραση και το ραδιόφωνο, η οικογένεια παραμερίζεται, ή πολύ λίγο μετέχει πια στην ολοκλήρωση της νέας γενιάς. Υπάρχουν ακόμα περιπτώσεις που ολόκληρη η οικογένεια παρασύρεται στη δύνη της νέας πορείας, που χαράσσει η πολιτιστική παγκοσμιοότητα των διεθνών κέντρων. Στην οικογένεια έμεινε πια μόνο η οικονομική ενότητα. Αυτός ο παραμερισμός της οικογένειας και η αδυναμία της να αντιμετωπίσει τη νέα πραγματικότητα που δημιουργούσε η κοινωνική εξέλιξη, δημιούργησε ένα τεράστιο κενό.

Η κοινότητα σαν η επόμενη κοινωνική συγκρότηση δεν ήταν προετοιμασμένη να αναλάβει το ρόλο

της συνένωσης των ανθρώπων της σε μια ενότητα υπέρτερη της οικογένειας, και να δώσει μια ικανοποίηση στις νέες πραγματικότητες. Έτσι κάθε νέα γενεά έμεινε μετέωρη και έπρεπε να δεθεί μόνο με τα νέα κέντρα επαφής.

Τα κέντρα που δίνει η νέα πραγματικότητα δεν είναι κέντρα επαφής, δεν είναι κέντρα δράσης, είναι κέντρα ιδεατά, είναι κέντρα του πολιτιστικού τομέα, είναι κέντρα ως αθλητική απασχόληση με μουσική του καιρού και του κινηματογράφου. Τέλος, είναι κέντρα που οργανώνονται και διευθύνονται από οικονομικά συγκροτήματα με σκοπό την μεγιστοποίηση των κερδών τους. Ακόμα είναι κέντρα, που προσηλώνουν τον άνθρωπο σε μια προσωπική ικανοποίηση ενστίκτων και αισθημάτων. Τον απομονώνουν από το άμεσο περιβάλλον του και τον αποξενώνουν από το ενδιαφέρον για τα

γύρω του προβλήματα, τον μεταβάλλουν σε δορυφόρο κάποιων ινδάλμάτων, που εκστασιάζουν και προωθούν τα επιχειρηματικά κέντρα. Τον μεταβάλλουν σε έρμαιο κάποιων, που προωθούν πολιτιστικά κατασκευάσματα για την καθήλωση του ανθρώπου στα καλούπια που υπηρετούν τα συμφέροντα τους.

Μεταβλήθηκε σε αγέλες χωρίς καμιά πρωτοβουλία, χωρίς καμιά προσπάθεια να επηρεάζουμε αυτά τα κέντρα και να οδηγούμαστε, όπου οι επιτηδείοι επιχειρηματίες του πολιτισμού βρίσκουν πιο αξιόλογο κέρδος.

Μπορούμε όλοι να αντιδράσουμε αποτελεσματικά και να πλάσουμε μια κοινωνία αποτελεσματική, οργανωμένη και ικανή να αντιμετωπίσει και να λύει τα προβλήματά της με τον καλύτερο

τρόπο και προς όφελος του κοινωνικού συνόλου.

Αυτή τη δυνατότητα τη δίνει η κοινότητα. Αν την δούμε σωστά, αν την οργανώσουμε σωστά, αν τη λειτουργήσουμε σωστά.

Η σημερινή κοινότητα πρέπει να αντικαταστήσει την οικογένεια. Δηλαδή πρέπει να οργανωθεί έτσι που να φέρνει σε καθημερινή επαφή τους κατοίκους της στη ζωή και στη δράση, να γίνει πηγή ιδεών και πείρας μέσα από την ιστορική πείρα του λαού μας και μέσα από την αληθινή πρόοδο της ανθρωπότητας. Να δίνει και να προάγει ιδανικά και πρότυπα ζωής, δράσης και κοινωνικής λειτουργίας. Να φιλτράρει τις πολιτιστικές επιδράσεις της παγκόσμιας παραγωγής και να απορρίπτει τη φτηνή και αντιλαϊκή κουλτούρα.

Για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος πρέπει να οργανωθούν όλοι

ανεξάρτητα οι κάτοικοι, νέοι, γέροι, άντρες, γυναίκες, μεγάλοι και μικροί, ο καθένας στο πόστο και στο επίπεδο που μπορεί να δουλέψει. Όλη αυτή η οργάνωση να γίνει στη βάση και γύρω από τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η κοινότητα.

Μια τέτοια κοινωνική δράση θα φέρει κοντά και θα ενώσει τους ανθρώπους, θα τους μάθει να δρουν συλλογικά και να λύουν προβλήματα, θα κάμει τους ανθρώπους να νοιώσουν αδελφωμένοι. Μέσα από τη δράση θα προκύψει γνώση,

πείρα και ιδανικά και θα κτιστεί μια υγιής και παραγωγική κοινωνία.

Τώρα πρέπει να επισημάνουμε τα προβλήματα που βάλλει μπροστά στην κοινότητα η σύγχρονη πραγματικότητα και πάνω στα οποία πρέπει οργανώσει τη δράση των ανθρώπων. Να χωρίσουμε αυτά τα προβλήματα σε εκείνα που είναι στην καθημερινότητα και σε εκείνα που μπορούν να μουν στον προγραμματισμό για εκτέλεση.

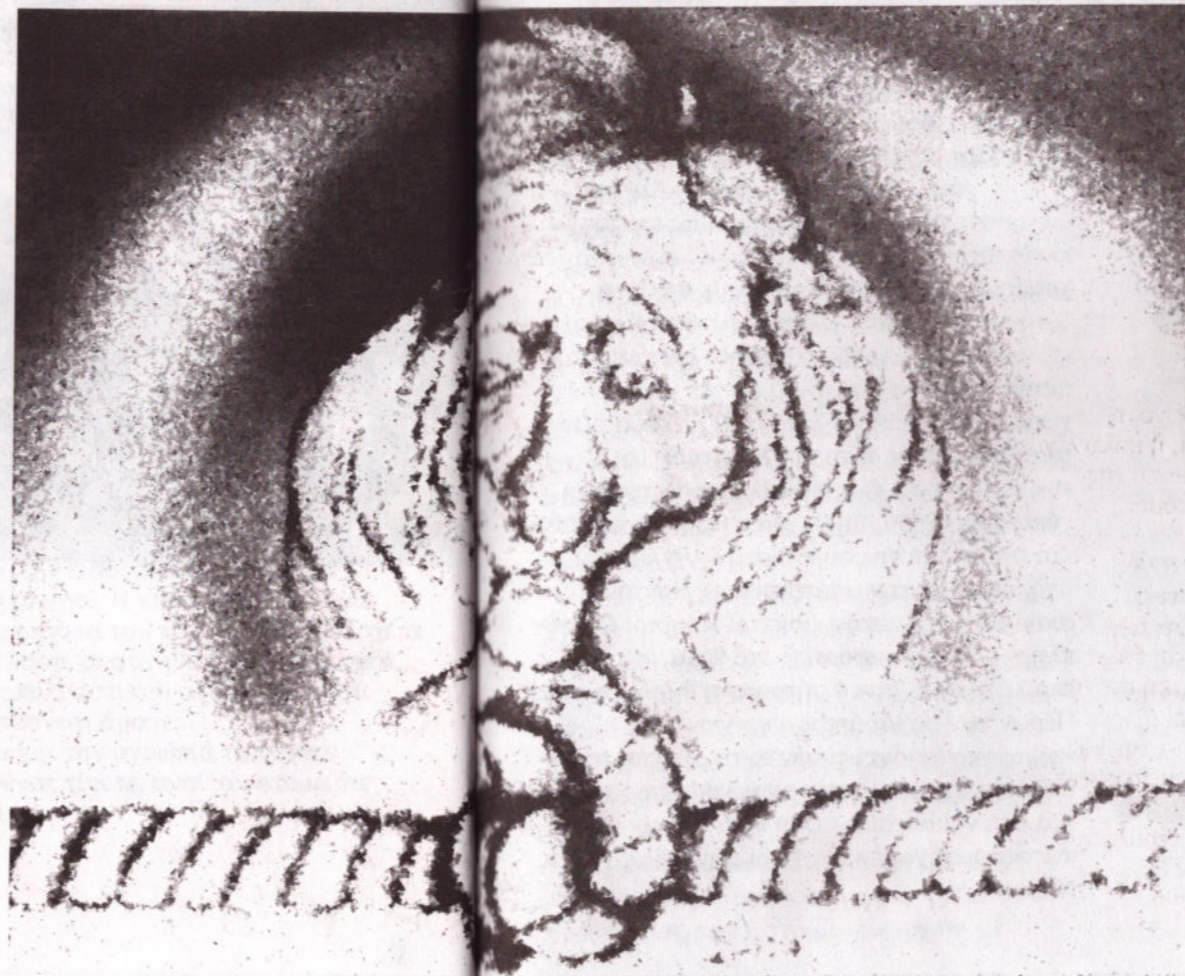
Τα πρώτα είναι:

1. Η επικοινωνία, το ράδιο, εφημερίδα, τηλεόραση.
2. Συκοινωνίες.
3. Η ύδρευση και άρδευση.
4. Καθαριότητα και ανακύκλωση.
5. Φορολογία.
6. Παιδεία.
7. Αθλητισμός
8. Κοινωνική πρόνοια.
9. Περιβάλλον.
10. Αναψυχή.
11. Παιδική μέριμνα.
12. Υγεία.
13. Πολιτική άμυνα.

Τα δεύτερα είναι:

1. Ιστορία του χωριού, λαογραφία.
2. Βελτίωση και εκμετάλλευση της γης.
3. Οδοποιία και αναδασμός.
4. Πολεοδομία, αρχιτεκτονική.
5. Τουρισμός.
6. Ζώα και πτηνά.
7. Βιοτεχνία, βιομηχανία.

Πάνω από κάθε ένα από αυτά τα προβλήματα να γίνει μελέτη και πρόγραμμα δράσης το οποίο θα εγκρίνει και θα αναλάβει να το προωθεί στην εκτέλεση του, μια ομάδα ανθρώπων. Για όλα τα προβλήματα να αναπτύσσεται συνεργασία με άλλες κοινότητες ακόμα και άμιλλα για την καλύτερη ανάπτυξη.

Τελευταίο ταξίδι:

Διαθέτω το σώμα μου όπως εγώ νομίζω...

του Ιωσήφ Παγιάτα

Συνέπεια στη ζωή και στο θάνατο

Όταν τον περασμένο Φεβράρη μας έφυγε από τη ζωή ο πολύ αξιόλογος άνθρωπος Πλουτής Σέρβας, η τελευταία του επιθυμία, όπως εκφραζόταν στο «στερνό του λόγο», ήταν «όπως το φέρετρό του, χωρίς εκκλησιαστική τελετή, μεταβιβαστεί στο πλησιέστερο κρεματόριο». Αυτή η επιθυμία του Πλουτή ήταν μια τελευταία επιβεβαίωση της συνέπειας που τον διέκρινε σ' όλη τη μακρά και πολυκύμαντη ζωή του. Ακόμα, της δικής του αποστασιοποίησης από τη θρησκεία, που κατά την άποψή του «λοξοδρόμησε μεταφέροντας το νόημα της ατελείωτης ζωής στα ουράνια» ... «ματατρέποντας τη θρησκεία από δυνητική πυξίδα πορείας σε όπιο των λαών... όπως σοφά διακήρυξε ο Καρλ Μαρξ».

Η επιθυμία του Πλουτή έγινε σεβαστή και η σορός του μεταφέρθηκε στο Λονδίνο, όπου αποτεφρώθηκε, για να ριχτεί κάποια ώρα στη θάλασσα της αγαπημένης του Λεμεσού.

Αυτή την επιλογή έχουν κάμει και άλλοι στην Κύπρο, μη Κύπριοι ως επί το πλείστον, εξού και στην Κύπρο λειτουργούν 2-3 γραφεία που ενασχολούνται με αυτή τη διαδικασία αποστέλλοντας τις σορούς στο εξωτερικό στο Λονδίνο βασικά αλλά και αλλού αφού στη χώρα μας αλλά και σε γειτονικές χώρες όπως το Ισραήλ και την Ελλάδα κάτι τέτοιο δεν είναι δυνατό. Παρατηρείται ευκαιριακά ότι όλη η διαδικασία στοιχίζει γύρω στις £2500 (£1000 για την προετοιμασία και αποστολή της σορού στην Αγγλία και το υπόλοιπο για την αποτέφρωση). Επισημαίνεται ακόμα ότι τελευταία αρκετοί Κύπριοι ζητούν πληροφορίες αναφορικά στο θέμα, για να περιλάβουν σχετική ρήτρα στη διαθήκη τους. Πέραν των σοβαρότερων κοινωνικών κοινωνικοθρησκευτικών αντικρούσεων στην Κύπρο η αποτέφρωση των νεκρών προσκρούει και στη νομοθεσία, αφού κάτι τέτοιο θα καταστρατηγούσε τον Περί Δημοσίας Υγείας Νόμο!

Στη χώρα μας το θέμα είναι ουσιαστικά ταμπού. Δεν άρχισε καν να συζητείται, αφού ως γνωστόν, με τη συντηρητική του νοοτροπία κάθε άλλο παρά θέλει ο Κύπριος να αναταράσσει τα νερά... Το ίδιο να ισχύει και για το Ισραήλ, όχι τόσο γιατί εκεί δεν αναταράσσουν τα νερά αλλά γιατί η θρησκεία εξακολουθεί να παίζει πάντα σημαντικό ρόλο στη ζωή των Εβραίων. Και παρά το ότι οι ορθόδοξοι Εβραίοι δεν αποτελούν παρά μειοψηφία στο συνολικό πληθυσμό του Ισραήλ, δε μπορούν να αγνοούνται, πιο πολύ αν αναλογιστεί κανείς ότι οι κυβερνήσεις της χώρας αποτελούν πάντα συνασπισμούς στους οποίους συμμετέχουν ή στηρίζουν θρησκευτικά κόμματα.

Στη γειτονική μας Ελλάδα

Όσο για την Ελλάδα, την πιο συγγενική μας των Ελληνοκυπρίων κοινωνία, τα πράγματα δεν είναι πολύ διαφορετικά. Και εκεί η Ορθόδοξη Εκκλησία εξακολουθεί πιο πολύ από την Κύπρο - να έχει σοβαρά ερείσματα μέσα στο λαό και επιρροή. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η ανόητη κατά την άποψή μου ιστορία των ταυτοτήτων, όπου παρά το σώφρονα και σταθερό χειρισμό από μέρους της Ελληνικής Κυβέρνησης, εκμεταλλευόμενη ένα κράμα θρησκευτικότητας και θρησκοληψίας των Ελλήνων, συγκέντρωσε πρόσφατα 3 εκατομμύρια υπογραφών. Ωστόσο στην Ελλάδα υπήρξε στο πρόσφατο παρελθόν κάποιος προβληματισμός για το θέμα της αποτέφρωσης. Από κάποιους φωτισμένους δημοσιογράφους και διανοούμενους εκφράστηκαν κάποιες απόψεις και γράφτηκαν κάποια άρθρα. Βέβαια δεν άργησαν να εκδηλωθούν οι αντιδράσεις από τους εκκλησιαστικούς και παραεκκλησιαστικούς κύκλους και η ελληνική κυβέρνηση θεώρησε ότι δεν θα ήταν σοφό να άνοιγε αυτή τη στιγμή ένα καινούριο μέτωπο. Όμως σε αντίθεση με μας στην Κύπρο, στην Ελλάδα άρχισε να δημιουργείται κάποιος προβληματισμός επί του θέματος...

Μάλιστα από κάποια έρευνα που έγινε προ καιρού, διεφάνει ότι υπάρχουν τριών λογίων αντικρύσεις επί του θέματος:

- Ατομα που δεν ενδιαφέρονται τι θα γίνει το σώμα τους μετά θάνατον. Αφού θα πεθάνουμε, λεν, ας κάνουν οι συγγενείς μας ό,τι θέλουν το σώμα μας, ό,τι είναι πιο εύκολο.

- Ατομα που σαφώς τάσσονται υπέρ της καύσης. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν οι νέοι κυρίως των αστικών περιοχών, με

προοδευτικές αντιλήψεις. Προφανώς οι άνθρωποι αυτοί, λιγότερο ή και καθόλου πιστεύουν στην ανάσταση των νεκρών και τη μετεμψύχωση, είναι θρησκευτικά αδιάφοροι ή μη θείστες, λιγότερο παραδοσιακοί και νεωτεριστές. Υποβάλλουν ότι με την καύση θα αρθεί η φανταστική επαφή ζώντων και νεκρών και θα σταματήσει η εμπορία των «ιερών λειψάνων». Προβάλλουν λόγους αισθητικούς και δημόσιας υγείας, το θέμα της έλλειψης χώρου στα νεκροταφεία και ενδημικά για την Ελλάδα προβλήματα όπως τις υψηλές τιμές των τάφων, την εκμετάλλευση των κηδειών και των μνημοσύνων και την στα τρία χρόνια εκταφή των νεκρών, εκεί όπου δεν έχουν αγοραστεί οι τάφοι.

- Ατομα που είναι υπέρ της ταφής που αποτελούν και την πλειοψηφία. Πρόκειται ως επί το πλείστον για συντηρητικούς ανθρώπους, παραδοσιακούς, βαθιά θρησκευόντες, μεγάλης ηλικίας. Πέραν των κυρίαρχων θρησκευτικών και παραδοσιακών λόγων, επικαλούνται και ψυχολογικούς. Δεν θέλουν να δουν να καίγεται ο νεκρός τους αλλά να νιώθουν ότι κάπου «κείται» προσμένοντας τη μέλλουσα ανάσταση και τη Δευτέρα Παρουσία! Προφανώς αν και παντοδύναμος για αυτούς ο Θεός πιο δύσκολο τους φαίνεται να ανασταθεί κάποιος από την τέφρα του παρά από το σώμα, τον ανθρωπόμορφο έστω σκελετό!!

Φιλοσοφικό Θρησκευτικό Υπόβαθρο

Το όλο θέμα άπτεται της ιδέας του θανάτου. Ο Πλάτωνας όριζε το θάνατο ως τη λύση και χωρισμό της ψυχής από σώματος (Φαίδων 67d), ενώ η Αγία Γραφή θεωρεί ότι ο θάνατος είναι αποτέλεσμα της αμαρτίας: Τα γαρ οψώνια της αμαρτίας θάνατος λειο ο Απόστολος Παύλος (Ρωμ. 6, 23). Ο τρόπος της ταφής δεν είναι άσχετος του ερωτήματος, τι υπάρχει πέραν του τάφου, κάτι που απασχόλησε τους περισσότερους λαούς ανά τους αιώνες. Στην αθανασία της ψυχής η οποία ενυπάρχει στο ερώτημα, πίστευαν οι Αιγύπτιοι, οι Βαβυλώνιοι, οι Εβραίοι, οι Κινέζοι, οι Πέρσες, οι Σκύθες, οι Ρωμαίοι, οι Ιάπωνες, οι Άραβες, οι Μάγιας, οι Ίνκας και φυσικά οι Έλληνες. Εν αντιθέσει την αρνούνται οι στωικιστές, οι επικουριστές, οι θετικιστές, οι πανθειστές καθώς και άλλες νεώτερες φιλοσοφικές σχολές. Εν πάση περιπτώσει, κατά τη χριστιανική αντίληψη «ο θάνατος δεν είναι ο εκμηδενισμός και το τέλος της ανθρώπινης υπάρξεως αλλά η

γέφυρα και η θύρα για μια νέα και αιώνια ζωή».(1)

Θα πρέπει ωστόσο να λεχθεί ότι, η ιδέα της ανάστασης των νεκρών προϋπήρξε του χριστιανισμού σε σχέση με τις θεότητες της αρχαιότητας στην Ανατολή, Οσίρις στην Αίγυπτο, Άδωνις στη Συρία, Μίθρας στην Περσία, Άττις στη Μικρά Ασία, Διόνυσος στην Ελλάδα, Βάκχος στην Ιταλία(2), έτσι που κατά τους δύο συγγραφείς να δίνεται «ένα σημαντικό ερέθισμα για μια εκ βάθρων αναθεώρηση των πηγών του χριστιανισμού»(3)

Ως γνωστόν ο τρόπος διάθεσης του σώματος των νεκρών διαφέρει κατά λαούς, κατά αντιλήψεις, κατά χρονικές περιόδους. Όμως από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα οι λαοί είτε έθαπταν είτε έκαμαν τους νεκρούς τους. Γεγονός είναι ότι όλοι σχεδόν οι πολιτισμένοι λαοί της αρχαιότητας εφρόντιζαν για τους νεκρούς τους. Σχετικές είναι οι αιγυπτιακές μούμιες καθώς επίσης και η διακόσμηση των τάφων με παραστάσεις, κοσμήματα και κτερίσματα.

Δύο είναι οι τρόποι διάθεσης του σκηνώματος ως γνωστόν, η ταφή και η καύση. Στους περισσότερους λαούς, της αρχαιότητας φαίνεται να υπήρχε εκλογή μεταξύ των δύο, όπως συμβαίνει και σήμερα σε πολλούς λαούς της Ευρώπης και αλλαχού.

Στην αρχαία Αίγυπτο οι αντιλήψεις περί μετεμψυχώσεως εύρισκαν την έκφραση τους με την ταρίχευση των νεκρών, ενώ στην αρχαία Ελλάδα η ταφή των νεκρών εθεωρείτο ιερό καθήκον και ισχυρός

άγραφος νόμος. Γενικά στα αρχαία χρόνια επιστεύετο ότι η ψυχή του άταφου νεκρού δε μπορούσε να μπει στα «Ηλύσια Πεδία», αλλά επιριπλανάτο ανήσυχη μέχρι που το σώμα να ταφεί. Αξίζει ίσως να σημειωθεί ότι στην Αρχαία Ελλάδα μόνο οι εγκληματίες και οι προδότες δεν θάβονταν. Τα πτώματά τους αφήνοντο να κατασπαραχθούν από τα όρνεα και τους σκύλους κάτι που εθεωρείτο η μεγαλύτερη τιμωρία που μπορούσε να επιβληθεί.

Κατά τη διάρκεια της μεγάλης γιορτής της σποράς οι Αιγύπτιοι ιερείς συνήθιζαν να θάβουν ομοιώματα του Οσίριδος, καμωμένα από λάσπη και καλαμπόκι, που όταν διαλύονταν αργότερα μέσα στο χώμα φύτρωναν. Όπως εξηγά και ο Frazier, «αυτή η άνθιση των σπυριών του καλαμποκιού εθεωρείτο ως καλός οιωνός και η αιτία που είχαν καλή σοδειά. Ο θεός του καλαμποκιού παρήγαγε ο ίδιος το καλαμπόκι από τον εαυτό του. Έδινε το σώμα του για να θρέψει το λαό, πέθαινε για να ζήσουν εκείνοι... Παγανιστές λόγιοι όπως ο Πλούταρχος, εντόπισαν τη γεωργική αλληγορία στους μύθους του Οσίριδος Διονύσου αλλά προχώρησαν και στο βαθύτερο μυστικό νόημα... Όπως το καλαμπόκι που γεννάται από σπόρους που θάβονται στο χώμα, έτσι και τα ανθρώπινα όντα μπορούν να αναγεννηθούν αφού πεθάνουν και ταφούν».(4)

Ακολουθώντας τα ταφικά έθιμα των Εβραίων οι Χριστιανοί από παλιά έθαβαν τους νεκρούς τους ενώ το Κοράνι (76 σούρα) επιβάλλει την ταφή.(5)

Όμως παράλληλα με την ταφή, αρκετοί λαοί εφάρμοσαν και την καύση των νεκρών. Μάλιστα στους ομηρικούς χρόνους η καύση επικρατούσε: «Αεί δε πυραϊ νεκύων καίοντο θαμείαι» (Α' ραψωδία Ιλιάδος, στιχ.52), δηλαδή αδιάκοπα έκαιγαν φωτιές με νεκρούς. Οι Ινδοί συνεχίζουν και σήμερα να καίουν τους νεκρούς τους, ενώ το ίδιο έκαναν στην αρχαιότητα και οι Ρωμαίοι, όχι όμως κατ' αποκλειστικότητα, όπως δείχνουν αρκετοί προχριστιανικοί τάφοι στην περιφέρεια της Ρώμης. Υπάρχουν μαρτυρίες για την καύση νεκρών στην Ιταλία πριν από τον 6° π.Χ. αιώνα. Ωστόσο με την επικράτηση του χριστιανισμού και την επίδραση των αντιλήψεων περί αναστάσεως νεκρών, εγκαταλείφθηκε η καύση των νεκρών. Ως αποτέλεσμα σε ολόκληρη τη ρωμαϊκή και τη διάδοχη βυζαντινή αυτοκρατορία υιοθετήθηκε η ολόσωμη ταφή των νεκρών.

Σήμερα, σε σημαντικό μέρος του χριστιανικού κόσμου και κυρίως εκεί όπου υπάρχουν προτεσταντικές εκκλησίες σε μεγάλη κλίμακα εφαρμόζεται η καύση των νεκρών. Η τάση αυτή γίνεται ολοένα και πιο έντονη στην εποχή μας, όχι για λόγου υγείας ή εξοικονόμησης χώρου

στις μεγαλουπόλεις αλλά λόγω της άμβλυσης του θρησκευτικού συναισθήματος και της υποκατάστασης της από κάποιας μορφής ορθολογισμό.

Όσον αφορά ειδικότερα την Ορθόδοξη Εκκλησία, δεν υπάρχει τίποτε που να απαγορεύει την καύση ή να επιβάλλει την ταφή. Οι οικουμενικές σύνοδοι δεν έχουν ασχοληθεί με αυτό το θέμα, ενώ η Αγία Γραφή δε φαίνεται να απορρίπτει κάτι τέτοιο. Ωστόσο εκ παραδόσεως για αιώνες τώρα, δέχεται μόνο τον ολόσωμο ενταφιασμό των νεκρών. Επισημαίνεται ότι η χριστιανική θρησκεία (οι Ορθόδοξοι και οι Καθολικοί βασικά) μάλλον ευνοεί την ολόσωμη ταφή αφού το σώμα του χριστιανού θεωρείται «ναός του εν ημίν Αγίου Πνεύματος».

Προσωπικό Δικαίωμα versus Παράδοσης

Υπό το φως των ανωτέρω θα μπορούσε κανείς να διερωτηθεί αν θα έπρεπε το θέμα να αντιμετωπίζεται από τη δική μας κοινωνία τόσο εικονοκλαστικά.... Αν όλοι, όλο και περισσότερο μιλούμε για τα ανθρώπινα δικαιώματα, δεν θάπρεπε εύλογα να αναγνωρίζεται ως καθαρά ατομικό το δικαίωμα του ατόμου να αποφασίσει πως θα διαθέσει το σώμα του όταν πεθάνει;

Παρά τα signet ρούχα, τα περισσότερα του ενός αυτοκίνητα, τις συνδέσεις με το διαδίκτυο, το δεύτερο σπίτι, τις πισίνες και γενικά τον

υπερκαταναλωτισμό, η Κυπριακή κοινωνία παραμένει κατά βάση μια συντηρητική κοινωνία. Κατά τρόπο αντιφατικό μάλιστα αν αναλογιστεί κανείς ότι το ποσοστό πανεπιστημιακής μόρφωσης στην Κύπρο είναι από τα ψηλότερα στον κόσμο και το κατά κεφαλήν εθνικό εισόδημα καθόλου ευκαταφρόνητο.

Έτσι η μετά θάνατον αποτέφρωση του σώματος, θεωρείται ακόμη αδιανόητη το μέσο Κύπριο, ίσως δε και αποκρουστική ή απεχθής, αν βέβαια υποθέσουμε ότι τον απασχόλησε σε κάποιο στάδιο... Κι όμως αυτή τη λύση λόγω παράδοσης- ασφαλώς- έχουν υιοθετήσει 800 εκατομμύρια Ινδουιστές. Την ίδια ώρα ζωροαστεριστές επιλέγουν, τους νεκρούς να αφήνουν για κάποιο διάστημα έκθετους, να τους κατασπαράζουν τα όρνεα και μετά να θάψουν τα οστά τους, απότοκο και αυτό μιας διαφορετικής παράδοσης.

Σεβαστές είναι οι παραδόσεις αλλά δε θα πρέπει να αφήνονται να εμποδίζουν ή και να φρενάρουν την εξέλιξη. Όταν μετά την αποαποικιοποίηση της από την Ολλανδία, αποφάσισε η Ινδονησία να επιδιώξει την ανάπτυξη της «στα πλαίσια της ινδονησιακής παράδοσης», το μόνο που κατάφερε ήταν να αναφέρεται στα εγχειρίδια της οικονομικής ανάπτυξης, ως το παν excellence παράδειγμα της αποτυχίας. Η παράδοση θα πρέπει

στο σημερινό κόσμο των ταχέων αλλαγών να συντηρείται σε ένα πλαίσιο φολκλορικό, παρά σε σχέση με την πρόοδο και την ανάπτυξη.

Επανερχόμενος στο θέμα της αποτέφρωσης των νεκρών παρατηρώ ότι όχι μόνο οι Ινδουιστές αλλά ο κάθε άνθρωπος έχει το δικαίωμα να θελήσει με το θάνατό του αυτή την απόπληξη. Είναι μάλιστα πεποίθησή μου ότι τούτο πιο πολύ προσιδιάζει στο τέλος της ζωής όπως τη γνωρίζουμε και τη συμπλήρωση του κύκλου, παρά την ταφή που δημιουργεί τη ψευδαίσθηση κάποιας παρουσίας και φαντασιακής επικοινωνίας.

Σε τελευταία ανάλυση πως θα διαθέσει κάποιος το σώμα του όταν συμπληρώσει τον κύκλο της ζωής του, είναι αποκλειστικό και αναφαίρετο του δικαίωμα. Εν τοιαύτη περιπτώσει, το Κράτος έχει την υποχρέωση να δημιουργήσει τις απαραίτητες εγκαταστάσεις και προϋποθέσεις. Προϋποθέσεις που υπάρχουν στις πιο πολλές χώρες της Ευρώπης στην οποία, όπως διατεινόμαστε ανήκουμε και της οποίας πασχίζουμε να γίνουμε μέλος. **U**

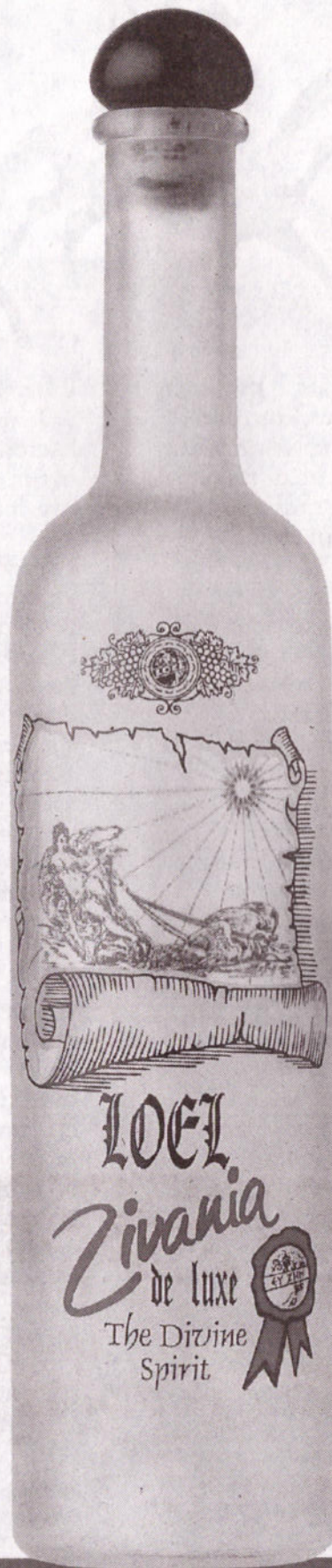
(1)Γ. Αντουράκης: Ταφή, Καύση και Ανάσταση Νεκρών, Αθήνα 1981, σελ.7.

(2)Timothy Freke & Peter Gandy: Τα μυστήρια του Ιησού, Εκδόσεις Ενάλιος, Αθήνα 2001, σελ.17.

(3)Ibid, σελ.14.

(4)J. Frekel & P.Gandy: Τα μυστήρια του Ιησού, σελ.382-383.

(5)Γ. Αντουράκης: Ταφή, Καύση και Ανάσταση, σελ.13.

Ένα νέο προϊόν από τη ΛΟΕΛ
σε μια πρωτοποριακή
συσκευασία πολυτελείας

Zivania de Luxe

The Divine
Spirit

Η ZIVANIA De Luxe
στους 47°, φιλοδοξεί
να αποτελέσει προϊόν
αναφοράς για την
παραδοσιακή
μας παραγωγή.

Η προσεγμένη διαλογή
των στεμφύλων (Ζίβανα),
η περίτεχνη διαδικασία
απόσταξης και η
επιστημονική
παρατήρηση των
συστατικών για την
απομόνωση των
ανεπιθύμητων ουσιών,
δίνουν στην Κύπρο
ένα προϊόν απόλυτα
άξιο για ευνοϊκές
συγκρίσεις στον στίβο
των οινοπνευματωδών
οποιασδήποτε χώρας.

ΛΟΕΛ ΛΤΔ

T.K. 139, ΤΗΛ: 05-369344, ΦΑΞ: 05-370042, ΛΕΜΕΣΟΣ

Πρώτη η
ΛΟΕΛ
αφού εξοπλίστηκε
κατάλληλα,
τοποθέτησε
στην αγορά τη
ZIBANA 45°
από Κυπριακές
ποικιλίες σταφυλιών,
σε άμβρα ασνεχούς
λειτουργίας που
κατασκευάστηκε
στη Γαλλία το 1900

**ΕΝΤΟΣ
ΤΩΝ ΤΕΙΧΩΝ**

Η Κοινωνική Σύγκρουση
του 1948
και η Οικοδόμηση
της Αυτονομίας της Αριστεράς

ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΠΙΟ
ΕΙΡΗΝΟΦΙΛΕΣ
ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΝΔΡΕΣ;

Στο "Εντός" του
τεύχους
ολοκληρώνεται η
μελέτη του Αντρέα
Παναγιώτου για
τον Αδ.
Αδάμαντος. Ο
συγγραφέας
εντοπίζει στη
δεκαετία του 40,
μετά τη συντριβή
της Αριστεράς
στην Ελλάδα, την
γέννηση του
Κυπροκεντρισμού.

Η Μαρία
Χ' Παύλου-
Τριγιώτη γράφει
για το εξαιρετικά
επίκαιρο θέμα: οι
γυναίκες και ο
πόλεμος.

Η ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΚΦΡΑΣΗ ΤΟΥ ΚΥΠΡΟΚΕΝΤΡΙΣΜΟΥ ΤΗ ΔΕΚΑΕΤΙΑ ΤΟΥ

Μια ανάλυση του δημόσιου λόγου του Αδάμ Αδάμαντος

Η Κοινωνική Σύγκρουση του 1948 και η Οικοδόμηση της Αυτονομίας της Αριστεράς

β' μέρος (συνέχεια από το προηγούμενο)

Ακόμα πιο εκπληκτικά κατονομάζει αυτόν τον στρατό σαν τον απελευθερωτή όχι μόνο της Ελλάδας αλλά και της Κύπρου. Η μετατόπιση είναι σημαντική: η γλώσσα της ενότητας και της συμφιλίωσης λείπουν και αντικαθίστανται από μια ξεκάθαρη τοποθέτηση στην ιδεολογική (και πολεμική) αντιπαράθεση

Η τρίτη φάση ξεκινά στο τέλος του 1947 και χαρακτηρίζεται από ένα ξεκάθαρα συγκρουσιακό πνεύμα σε σχέση τόσο με τις τοπικές όσο και τις διεθνείς αντιπαραθέσεις της τότε εποχής (21) και ειδικά σε σχέση με την ανάπτυξη του εμφύλιου στην Ελλάδα. Έτσι στην ομιλία του Οκτώβρη του 1947 ο Αδάμαντος παίρνει ξεκάθαρα θέση. Η ομιλία είναι δακτυλογραφημένη με λίγες αλλαγές και συμπεριλαμβάνει τις περισσότερες από τις χειρόγραφες σημειώσεις του προηγούμενου χρόνου μαζί με μια νέα κατάληξη. Μέχρι τη μέση η ομιλία είναι επί λέξη η ίδια όπως τον προηγούμενο χρόνο. Αφού όμως αποδίδει φόρο τιμής στο «ελληνικό πνεύμα» κλπ, έρχεται «στην προδοσία» του ελληνικού λαού από την Μ. Βρετανία και με μια σχετικά εκπληκτικά (22) ξεκάθαρη γλώσσα ταυτίζεται με τον νέο επαναστατικό στρατό του κομμουνιστικού κόμματος της Ελλάδας (τον ΔΣΕ, « Δημοκρατικό Στρατό Ελλάδας») τον οποίο παραλληλίζει με την αντίσταση ενάντια στους Ναζί. Ακόμα πιο εκπληκτικά κατονομάζει αυτόν τον στρατό σαν τον απελευθερωτή όχι μόνο της Ελλάδας αλλά και της Κύπρου. Η μετατόπιση είναι σημαντική: η γλώσσα της ενότητας και της συμφιλίωσης λείπουν και αντικαθίστανται από μια ξεκάθαρη τοποθέτηση στην ιδεολογική (και πολεμική) αντιπαράθεση. Αυτό δεν

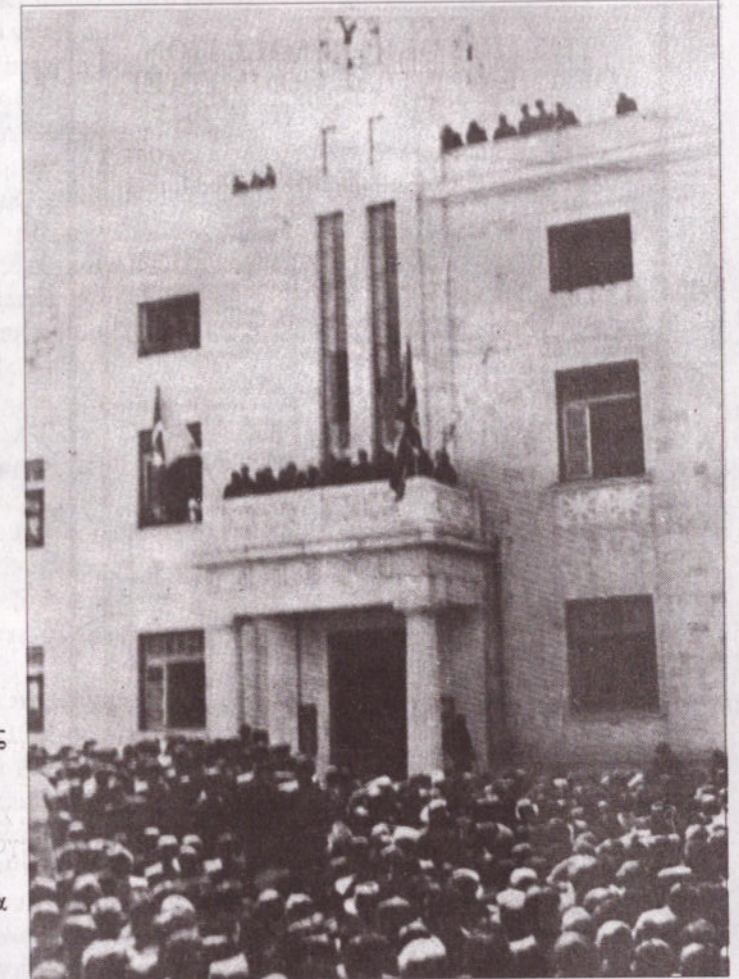
Γράφει ο Αντρέας Παναγιώτου

ήταν μια απλή μετάφραση της ελληνικής σύγκρουσης σε κυπριακούς όρους. Στην ίδια την Κύπρο υπήρχε μια έντονη πολιτική (για την αυτοκυβέρνηση) και ταξική (με την μορφή απεργιών τις οποίες συντόνιζαν οι αριστερές συντεχνίες) αντιπαράθεση. Σε αυτό το πλαίσιο ο Αδάμαντος αναφέρεται στο τέλος της ομιλίας του σε μη απελευθερωμένες πατρίδες του ελληνισμού» (συμπεριλαμβανομένης και της Βορείου Ηπείρου) αλλά η λύση για αυτά τα εκκρεμή θέματα αναβάλλεται τώρα για το μέλλον, μετά τη νίκη του Δημοκρατικού Στρατού. Αυτή η χρονική περίοδος (1947- 48) κατά την οποία η αριστερά βρισκόταν σε διπλή αντιπαράθεση με την αποικιοκρατία και την τοπική (πολιτική και οικονομική) εξουσία είναι ένα σημείο καμπής για τον Αδάμαντος (23) αλλά και για την αριστερά ευρύτερα. Εδώ, ουσιαστικά μπορεί να τοποθετήσει κάποιος τη γέννηση της αυτόνομης μαζικής υποκουλτούρας/subculture της αριστεράς ενός πολιτικο-πολιτιστικού χώρου ο οποίος έχει επιδείξει μια σταθερότητα τόσο στην οργάνωση του από το τοπικό μέχρι το παγκύπριο επίπεδο, όσο και στα εκλογικά του ποσοστά από το 1960 μέχρι και την δεκαετία του 1990. Η επόμενη ομιλία είναι από το 1949 για την επέτειο της 25^{ης} Μαρτίου. Εδώ ο Αδάμαντος μετατοπίζει ακόμα περισσότερο την έμφαση του. Τα πρώτα σημεία (24) ακολουθούν τις παλιές ομιλίες (για το ιστορικό πλαίσιο της επανάστασης) αλλά όταν περιγράφει την ίδια την επανάσταση

υποστασιοποιείται αποφασιστικά από τις προηγούμενες αναφορές του. Η έμφαση του είναι ξεκάθαρα πάνω στον ταξικό πόλεμο κατά τη διάρκεια της επανάστασης(25). Δίνει έμφαση στους ηγέτες που εκφράζανε τις λαϊκές τάξεις και αναφέρεται σε λιγότερο γνωστά επεισόδια της επανάστασης και ιδιαίτερα σε περιπτώσεις όπου οι ανώτερες τάξεις πρόδωσαν την επανάσταση ενώ οι λαϊκοί ηγέτες έστρεφαν τα όπλα ή το θυμό τους εναντίον τους - εκτός από το να πολεμούν τους Οθωμανούς. Στις αναφορές του στην επικαιρότητα κάνει κριτική στην ελληνική κυβέρνηση για τη δουλοπρέπεια της απέναντι στους Βρετανούς που δεν της επέτρεψε να εγείρει καν «το ζήτημα της Κύπρου». Αυτή η κριτική αναφορά είναι η μόνη παραπομπή στο ζήτημα της ένωσης. Η συγκρουσιακή στάση την οποία υιοθετεί μετά το 1947 είναι ακόμα πιο έντονη σε αυτό το κείμενο. Σε σχέση με την ρήξη στην ε/κ κοινότητα ανάμεσα στην αριστερά και τη δεξιά, εκφράζει μια, χωρίς απολογίες και υπεκφυγές, αριστερή θέση για αυτονομία. Εκείνη την εποχή, τέλη της δεκαετίας του 40, η δεξιά κατηγορούσε την αριστερά ότι δεν ήθελε την ένωση εκτός με την «κυβέρνηση των βουνών» (την κυβέρνηση δηλαδή που είχαν δημιουργήσει οι αντάρτες στις περιοχές που έλεγχαν). Η νέα ηγεσία(26) του ΑΚΕΛ εκινείτο προς την κατεύθυνση της αντιμετώπισης αυτής της κατηγορίας (αποδεικνύοντας έτσι τα εθνικά/εθνικιστικά της πιστοποιητικά) με αλλαγή της θέσης του κόμματος από αυτοκυβέρνηση-ένωση σε «ένωση και μόνο ένωση». Ο Αδάμαντος κινείται προς την αντίθετη κατεύθυνση υιοθετεί μια εξίσου απόλυτη θέση όπως η δεξιά:

«Με την ηθική και πολιτική χρεοκοπία της Αμερικανόδουλης Κυβέρνησης των Αθηνών για μας μια είναι η Ελλάδα: Η ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΕΛΛΑΔΑ ΤΩΝ ΒΟΥΝΩΝ. Η Ελλάδα των ίδιων βουνών, από τα οποία οι Κλέφτες του 21 ξεκίνησαν τον αγώνα της λευτεριάς και από τις κορυφές των οποίων κατεβαίνουν τιμωροί και ελευθερωτές του Δημοκρατικού Στρατού οι Αντάρτες.»

Έστω και αν δεν ευθυγραμμίζονταν με το πνεύμα της νέας γραμμής της κομματικής ηγεσίας, αυτή η γλώσσα ήταν συνηθισμένη στην υποκουλτούρα/subculture της αριστεράς - στο τύπο της και στις δημόσιες ομιλίες στους συλλόγους και στις συγκεντρώσεις της εκείνη την εποχή. Εξέφραζε μια άλλη πιθανότητα, μια «εναλλακτική πιθανότητα» που υπήρχε μεν στην υποκουλτούρα/subculture της αριστεράς, αλλά η οποία ήταν αυξανόμενα απύσχα από τις θέσεις της ηγεσίας η οποία επέστρεψε στη στρατηγική της εθνικής ενότητας στις σχέσεις της με την υπόλοιπη κοινωνία. Πέρα από την εναπόθεση των ελπίδων για απελευθέρωση στους έλληνες αντάρτες (μια έτσι και αλλιώς απομακρυσμένη γεωπολιτική πιθανότητα) σε τοπικό επίπεδο αυτή η «εναλλακτική ιστορική πιθανότητα» έτεινε προς την κατεύθυνση της σύγκρουσης και του ριζικού διαχωρισμού από τη δεξιά (από την «εθναρχοκεκκοφροσυνή» όπως την αποκαλούσε σαρκαστικά ο Αδάμαντος). Σε αυτό το πλαίσιο η αριστερά εμφανιζόταν σαν η πολιτικο-κοινωνική δύναμη που εκπροσωπούσε όχι μόνο την ταξική πάλη, αλλά και τον εκμοντερνισμό και τη διεκδίκηση πολιτικών δικαιωμάτων(27). Αυτή ήταν ουσιαστικά η μορφή της κυπροκεντρικής οπτικής η οποία ωρίμαζε στο χώρο της αριστεράς. Και ο Αδάμαντος, σαν ο ρήτορας του

Το 1952 ο Αδάμαντος εγκαταλείπει αυτές τις ιδεαλιστικές, θα μπορούσαμε να πούμε, αναφορές προτιμώντας αντίθετα μια ταξικά συνειδητή ανάλυση στην οποία ο λαός συγκρούεται με τις άρχουσες τάξεις, την εκκλησία («τον ανώτερο κλήρο»), και τους κοτζαμπάσηδες. Οι κεντρικοί ήρωες της επανάστασης γίνονται οι «λαϊκοί αγωνιστές» - ένας όρος τον οποίο χρησιμοποιούσε η αριστερά για τους ακτιβιστές της.

κινήματος, εξέφραζε αυτήν την ωρίμανση ξεκάθαρα και δημόσια. Η τελευταία ομιλία(28) είναι από το 1952. Το κλίμα ήταν διαφορετικό. Στην Ελλάδα το αριστερό αντάρτικο κίνημα είχε ηττηθεί οριστικά, και στην Κύπρο το ΑΚΕΛ είχε εγκαταλείψει τη γραμμή της αυτοκυβέρνησης. Όμως στην ομιλία του ο Αδάμαντος δεν φαίνεται να επηρεάζεται ιδιαίτερα από την αλλαγή στην κομματική πολιτική. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι η ομιλία εξέφραζε ένα μεγάλο βαθμό την εσωτερική κουλτούρα της αριστεράς εκείνη την περίοδο και η απόκλιση της από την επίσημη κομματική γραμμή μπορεί να ερμηνευτεί στο πλαίσιο ενός κινήματος του οποίου οι εσωτερικές γραφειοκρατικές δομές δεν είχαν ακόμη αποκτήσει απόλυτο έλεγχο πάνω σε τοπικές ομάδες και ηγέτες. Η ομιλία αναφέρεται και πάλι στον εορτασμό για το 1821. Συνεχίζει την μετατόπιση του 1949 προς τον τονισμό της ταξικής πάλης μέσα στην επανάσταση, αλλά εδώ πάει ένα βήμα πιο πέρα. Μέχρι το 1949 οι παπάδες και οι τοπικές άρχουσες τάξεις αναφέρονταν σαν δυνάμεις οι οποίες, παρά τα οικονομικά τους συμφέροντα, βοήθησαν τελικά να διατηρηθεί «το πνεύμα του έθνους ζωντανό». Αυτή η αναφορά άφηνε ανοιχτή την πόρτα για εθνικιστικές ερμηνείες της επανάστασης του 1821 οι οποίες τόνιζαν την «αναγέννηση του έθνους», το «πνεύμα του» κλπ. Το 1952 ο Αδάμαντος εγκαταλείπει αυτές τις ιδεαλιστικές, θα μπορούσαμε να πούμε, αναφορές προτιμώντας αντίθετα μια ταξικά συνειδητή ανάλυση στην οποία ο λαός συγκρούεται με τις άρχουσες τάξεις, την εκκλησία («τον ανώτερο κλήρο»), και τους κοτζαμπάσηδες. Οι κεντρικοί ήρωες της επανάστασης γίνονται οι «λαϊκοί αγωνιστές» - ένας όρος τον οποίο χρησιμοποιούσε η αριστερά για τους ακτιβιστές της. Με ευρύτερους όρους θα μπορούσαμε να δούμε σε

αυτή την γλώσσα την ανάπτυξη ενός αυτόνομου αριστερού λόγου επηρεασμένου από τη μαρξιστική ανάλυση(29). Αυτός ο λόγος όμως αν και κυρίαρχος στην υποκουλτούρα/subculture της αριστεράς, ήταν ταυτόχρονα αποκλεισμένος από τον ηγεμονικό δημόσιο λόγο ο οποίος εκφραζόταν σε σχολεία, εκκλησίες και άλλους ηγεμονικούς θεσμούς της ε/κ κοινότητας(30). Ήταν ένα σημάδι της αυξανόμενης αυτονομίας αλλά και της απομόνωσης της αριστεράς. Και σε αυτήν την αυτόνομη υποκουλτούρα/subculture, η κυπροκεντρική οπτική (σαν έμφαση στην Κύπρο αλλά και στην πολιτική παρά εθνική ταυτότητα) γινόταν αυξανόμενα πιο σημαντική παρά την επίσημη και ρητορική θέση της ηγεσίας(31). Προς το τέλος της ομιλίας του ο Αδάμαντος εγείρει και πάλιν το θέμα της απελευθέρωσης και επαναλαμβάνει ότι η ελευθερία στην Κύπρο μπορεί να έρθει μόνο από μια απελευθερωμένη Ελλάδα.. Και σε αυτό το πλαίσιο κάνει ένα έμμεσο, αλλά σαφή, υπαινιγμό ότι μέχρι να συμβεί αυτό οι Κύπριοι πρέπει να προσανατολιστούν προς την ανεξαρτησία. Κάνει μια διαφοροποίηση ανάμεσα στον ελληνικό και τον κυπριακό λαό (αντί να τους ταυτίζει στα πλαίσια του «ελληνικού έθνους», όπως έκανε σε προηγούμενες ομιλίες) και παρατηρεί:

«Ο Ελληνικός όμως Λαός, όπως και ο Κυπριακός, θ' αγωνιστεί και σήμερα όπως πάντοτε αγωνίστηκε γύρω από τους πραγματικούς λαϊκούς του ηγέτες για την ενότητα του, για την επιβίωση του, για την απαλλαγή του από τους ξένους για την ανεξαρτησία του.»

Η έμμεση αναφορά/υπαινιγμός έγινε σύντομα ξεκάθαρα όταν παραιτήθηκε από το κόμμα κάνοντας κριτική στην ενωτική πολιτική(32). Όμως παρά την επίσημη κομματική γραμμή φαίνεται ότι το ζήτημα της αυτοκυβέρνησης ποτέ δεν πέθανε στην υποκουλτούρα/subculture όπως δείχνει και η ομιλία του Αδάμαντος. Βασιζόταν όχι στο θέμα της αυτοκυβέρνησης αυτής καθ'αυτής όσο στη λογική αντίφαση να θέλει η αριστερά να ενωθεί/προσαρτηθεί σε ένα καθεστώς το οποίο κατά τα άλλα η αριστερά αποκήρυξε σαν «μοναρχοφασιστικό». Στην ουσία η ήττα της ελληνικής αριστεράς σηματοδότησε το «θάνατο» της Ελλάδας με την οποία ταυτίστηκε η αριστερά των πρώτων χρόνων της δεκαετίας του 40, και την οριστική στροφή (έστω και με αργό ρυθμό) της αριστεράς προς τον κυπροκεντρισμό. Και αυτή η στροφή οριστικοποιήθηκε βεβαίως τη δεκαετία του 60, μετά την ανακήρυξη της ανεξαρτησίας. Ο Αδάμαντος θεωρείται σήμερα σαν μια προφητική φωνή που έβλεπε προς το μέλλον. Όσον αφορά τις τάσεις μέσα στην αριστερά είναι ενδιαφέρον να παρατηρήσουμε πως στα πλαίσια των αντιπαραθέσεων στα τέλη της δεκαετίας του 40, ο Αδάμαντος σαν ο βασικός ρήτορας της αριστεράς, έστω και αν ερχόταν από ένα φιλελεύθερο-αριστερό πλαίσιο επανεφευρίσκει/επαναλαμβάνει την ανάλυση και τη γλώσσα του ΚΚΚ και του Βάτη (ο οποίος ερχόταν από ένα διεθνιστικό-κομμουνιστικό πλαίσιο) του 1931(33) - ιδιαίτερα σε σχέση με την αριστερή αυτονομία και την ανεξαρτησία σαν ανταποικιακούς στόχους(34). Γιατί αυτό που καθόριζε τελικά την οπτική των αριστερών δεν ήταν τόσο η προσωπική βιογραφία καθ' αυτή όσο το συστηματικό και το δομικό πλαίσιο μέσα στο οποίο λειτουργούσαν τα άτομα και οι συλλογικότητες τους.

Κύπριοι εθελοντές στον Ισπανικό πόλεμο (14 από αυτούς έδωσαν τη ζωή τους)

Στην ουσία η ήττα της ελληνικής αριστεράς σηματοδότησε το «θάνατο» της Ελλάδας με την οποία ταυτίστηκε η αριστερά των πρώτων χρόνων της δεκαετίας του 40, και την οριστική στροφή (έστω και με αργό ρυθμό) της αριστεράς προς τον κυπροκεντρισμό.

ΚΥΠΡΙΟΙ ΛΟΕΙΟΝ

ΣΤΗΝ ΙΣΤΙΑ

21. Ήταν τότε και η εποχή που άρχιζε ο ψυχρός πόλεμος στην Ευρώπη.
 22. Σε σχέση με τις προηγούμενες ομιλίες του.
 23. Αυτό το συγκρουσιακό κλίμα χαρακτήριζε και τις άλλες ομιλίες του. Στο αρχείο του υπάρχουν σημειώσεις για 2 ομιλίες που πρέπει να εκφωνήθηκαν το 1948 και ο τόνος και το ύφος τους θυμίζουν περισσότερο τον λόγο των κομμουνιστών του 1920 παρά της ακελικής αριστεράς των πρώτων χρόνων 1940. Οι τίτλοι είναι "Ο λαός οφείλει να αγνοήσει τους γύφτους τη εθνικής ιδέας και να κοιτάξει τα δικά του συμφέροντα", "Τα συμφέροντα του λαού μας απαιτούν απόκτηση πλήρων πολιτικών δικαιωμάτων".
 24. Αυτή η ομιλία ήταν γραμμένη με την μορφή σημείων αντί όλης της ομιλίας όπως προηγούμενος.
 25. Κι α αυτό μπορεί να συσχετιστεί με την ρήξη ανάμεσα στο δεξιό και το αριστερό αντιποικιακό κίνημα εκείνη την περίοδο.
 26. Η νέα ηγεσία, της οποίας ηγείτο ο Εζεκίας Παπαϊωάννου (με τον οποίο ο Αδάμαντος είχε κακή προσωπική σχέση), ανέλαβε το 1949.
 27. Το ζήτημα των πολιτικών δικαιωμάτων ήταν νευραλγικό για την αριστερά τη δεκαετία του 40 και το αίτημα της αυτοκυβέρνησης εντασσόταν σε αυτό το πλαίσιο. Ο Αδάμαντος προσπαθεί να τεκμηριώσει και θεωρητικά τη θέση του ότι ο αγώνας για τα πολιτικά δικαιώματα, ο "αγώνας για αστικοδημοκρατικών ελευθεριών" στην κομμουνιστική ορολογία, ήταν το βασικό πλέον καθήκον της αριστεράς, παραπέμποντας σε απόσπασμα

από τον Στάλιν σε ομιλία του το 1952.
 28. Υπάρχουν 2 ομιλίες από το 1952, αλλά η ομιλία της 28ης Οκτωβρίου δεν θα συζητηθεί γιατί ο Αδάμαντος είχε ήδη δημόσια αποστασιοποιηθεί/αποχωρήσει από το ΑΚΕΛ το Σεπτέμβριο του 1952.
 29. Σε αυτή την περίπτωση η βασική επιρροή έρχεται από την ελληνική μαρξιστική ιστοριογραφία.
 30. Η θεσμική θέση της αριστεράς μπορεί να παραλληλιστεί με την θέση του Γερμανικού Σοσιαλδημοκρατικού κόμματος στο γερμανικό πολιτικό σύστημα πριν το 1918-μία θέση την οποία ο G.Roth (1963) περιγράφει σαν "Negative Integration".
 31. Παρά τη ρητορική της ένωσης και η νέα ηγεσία όπως παρατηρεί και ο Ατταλίδης (1979) εξακολουθούσε να θέτει το ζήτημα με γεωπολιτικούς όρους παρά με μεσοικονομικούς μεταφυσικούς όπως η δεξιά και η εκκλησία.
 32. Αυτό έγινε το Σεπτέμβριο το 1952.
 33. Για ένα χαρακτηριστικό κείμενο εκείνης της περιόδου βλ.: "Μερικά επίκαιρα πολιτικά ζητήματα το οποίο αναδημοσιεύτηκε στο : Εντός των τειχών , τ.39-40.
 34. Η ανεξαρτησία ήταν θεμελιακή τοποθέτηση της αριστεράς από τα πρώτα της βήματα - και πριν την ίδρυση του ΚΚΚ, και στο ιδρυτικό του συνέδριο, και στην μετέπειτα πορεία του κόμματος μέχρι τη δημιουργία του ΑΚΕΛ το 1941. Μέχρι και το 1940 σύμφωνα με τον Ζιαρτίδη η στάση των κομμουνιστών απέναντι στην Ελλάδα και τους εθνικιστές "ήταν αρνητική"-βλ.: Ανδρέας Ζιαρτίδης, Χωρίς Φόβο και Πάθος (1995)

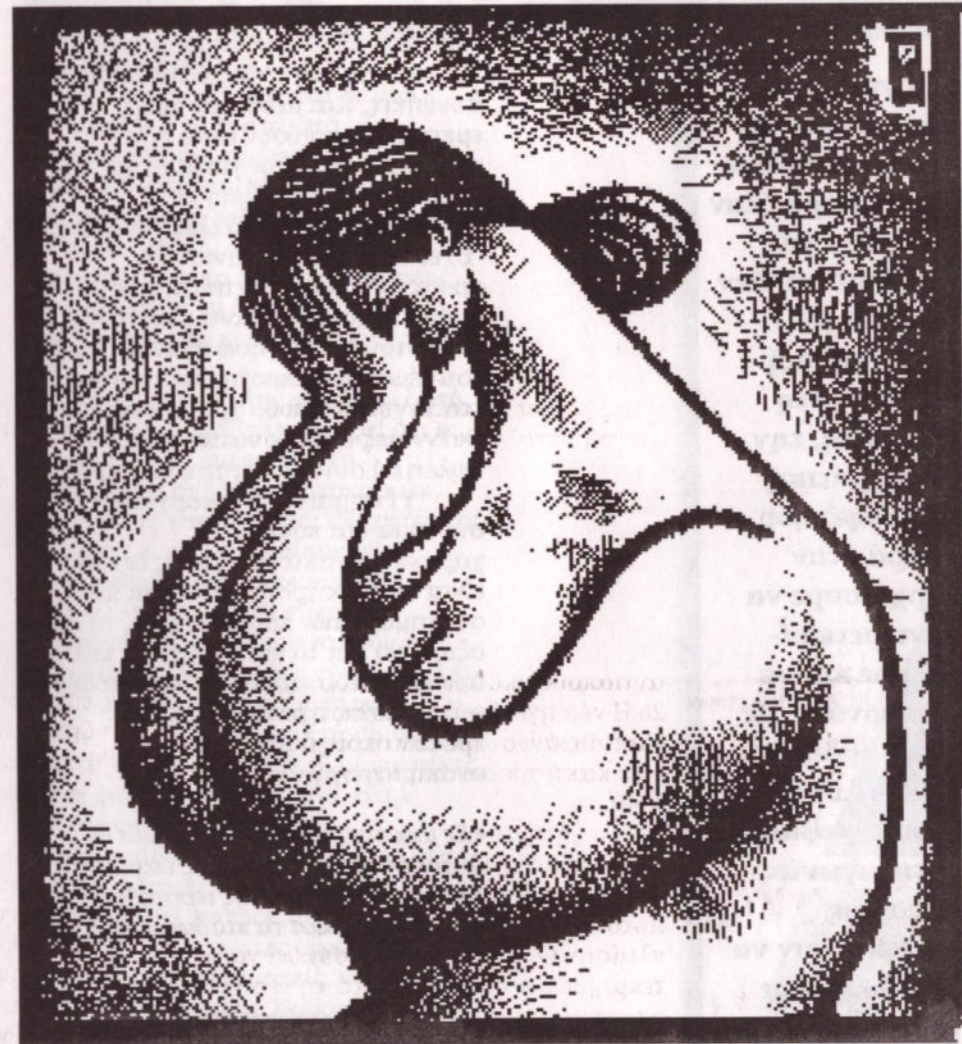
ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΠΙΟ ΕΙΡΗΝΟΦΙΛΕΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΝΔΡΕΣ ΣΕ ΜΙΑ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ;

Α' μέρος

Της Μαρίας Χατζηπαύλου-Τριγιώργη

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η κύρια θέση της παρουσίασης αυτής είναι ότι σε μια πατριαρχική κοινωνία τα δύο φύλα κοινωνικοποιούνται για διαφορετικούς ρόλους, συνδέονται με διαφορετικές αξίες, και αναμένεται από το κάθε φύλο να συμπεριφέρεται ανάλογα με τους κοινωνικά κατασκευασμένους ρόλους, στερεότυπα και προσδοκίες. Επίσης ο χώρος μέσα στον οποίο τα δύο φύλα αναμένεται να κινηθούν και να αυτο-εκπληρώνονται είναι κοινωνικά οριοθετημένος - ο ιδιωτικός χώρος συνδέεται με το γυναικείο φύλο και ο δημόσιος με το ανδρικό φύλο. Όταν το ένα φύλο (συνήθως οι γυναίκες) μετακινείται από τον ένα χώρο στον άλλο σε μια πατριαρχικά δομημένη κοινωνία, τότε δημιουργείται μια «κοινωνική αναστάτωση» και όποια κοινωνικά προβλήματα δημιουργούνται αποδίδονται συνήθως στη «μετακίνηση» των γυναικών από τον ιδιωτικό χώρο στο δημόσιο, όπως π.χ. η περίπτωση της αντικοινωνικής συμπεριφοράς των παιδιών, της νεανικής παραβατικότητας, της αύξησης των διαζυγίων, της αύξησης της συζυγικής απιστίας, και άλλα πολλά που συνδέθηκαν κατά καιρούς με την έξοδο των γυναικών στο χώρο της εργασίας και της επαγγελματικής καριέρας ή με τα γυναικεία απελευθερωτικά κινήματα, όπως βέβαια αυτά ερμηνεύτηκαν και ερμηνεύονται από μερίδα του ανδρικού φύλου.

Οι γυναίκες δεν πρόκειται να απελευθερωθούν παρά όταν πάψουν να φοβούνται. Δεν θα δούμε πραγματική αλλαγή στη ζωή μας, την πραγματική χειραφέτηση παρά όταν αρχίσουμε να αντιμετωπίζουμε και να ξεπερνάμε με μια διαδικασία από-πλύσης του εγκεφάλου - τις αγωνίες που μας εμποδίζουν να αισθανθούμε ικανές και ολοκληρωμένες» (Dowling, 1983, σελ. 76)

Σε μια πατριαρχικά και ιεραρχικά δομημένη κοινωνία, οι αξίες που κυριαρχούν προωθούν τον ανταγωνισμό, την απόκτηση δύναμης (εξουσίας) πάνω στον άλλο, την επιτυχία σε βάρος του άλλου, την κυριαρχία πάνω στη φύση, την εξάρτηση, τη βία ενάντια στους άλλους ειδικά τους διαφορετικούς, άρα τους κατώτερους και πιο αδύνατους, προωθείται ο δογματισμός, ο διπολισμός και η στενότητα σκέψης.

Μια άλλη θέση που πρέπει να τονιστεί είναι η πολυσυνθετότητα που χαρακτηρίζει το θέμα μας πέρα από το μύθο μιας γενίκευσης ότι «οι γυναίκες θέλουν και αγαπούν την ειρήνη πιο πολύ από τους άνδρες». Οι γυναίκες είναι μια σύνθετη κοινωνική κατηγορία/ομάδα και επομένως θα πρέπει να ρωτήσουμε και να εξηγήσουμε: Ποιες γυναίκες; Από ποια ιδεολογική προοπτική; Από ποια κοινωνική τάξη; Κάτω από ποιες συνθήκες; Και μέσα από ποιές εμπειρίες πιστεύουν αυτό που πιστεύουν; Είναι οι γυναίκες με φεμινιστική συνείδηση πιο ειρηνοφιλες από τις άλλες γυναίκες; Έχει σημασία η φεμινιστική προοπτική που υιοθετείται από μια ομάδα γυναικών έναντι μιας άλλης;

Προτού προχωρήσω στην ανάλυση του θέματος θα προβώ στον ορισμό των εννοιών που θα χρησιμοποιήσω. Οι έννοιες αυτές είναι *πατριαρχία, φυλετική συνειδητότητα, και ειρήνη*.

Τί σημαίνει πατριαρχικό σύστημα και ποια τα χαρακτηριστικά του; Ποιες έννοιες είναι κεντρικής σημασίας και ποιο σύστημα αξιών προωθείται ως το πιο αξιόλογο και το πιο κυρίαρχο, και άρα αυτό που καλούνται και τα δύο φύλα να εσωτερικεύουν ως το πρότυπο προς μίμηση και αναπαραγωγή;

«Σε μια πατριαρχική κοινωνία οι άνδρες τοποθέτησαν τους εαυτούς τους στην κορυφή της ιεραρχίας και τις γυναίκες και τα παιδιά στη βάση» (M. Daly, 1979)

Πατριαρχία είναι ένα κοινωνικό σύστημα οργάνωσης της ζωής μας με βάση το διαφορετικό βιολογικό φύλο (βιολογικές λειτουργίες) το οποίο μετασχηματίζεται σε κοινωνικές ανισότητες. Στο σύστημα αυτό, φορέας κάθε εξουσίας είναι ο άνδρας

(από το θεσμό της οικογένειας ως το διεθνή χώρο). Το ανδρικό φύλο θεωρείται ανώτερο στην ιεραρχία από το θηλυκό, και άρα ό,τι δημιουργείται και προέρχεται από το ανδρικό φύλο αξιολογείται ως πιο σημαντικό. Η θέση και ο ρόλος των γυναικών καθορίζεται σε σχέση με τις ανδρικές νόρμες, κανόνες και αξίες. Η γυναίκα συνήθως συνδέεται με τη φύση και το φθαρτό και ο άνδρας με τον πολιτισμό, το άφθαρτο που επιβιώνει του χρόνου (Ortner 1994, Rosaldo 1994). Άρα, σε μια πατριαρχική κοινωνία το φύλο (βιολογικό σέξ) έχει καθοριστική επίδραση στις κοινωνικές σχέσεις μεταξύ των κατηγοριών «άνδρα» και «γυναίκα». Με άλλα λόγια, το φύλο εκλαμβάνεται ως αναλυτικό εργαλείο θέασης του κόσμου και της κοινωνικής δράσης. Οι κοινωνικές επιστήμες τις τελευταίες τουλάχιστο τρεις δεκαετίες «ανακαλύπτουν», θα λέγαμε, το «φύλο» ως εργαλείο κατανόησης του κόσμου, όπως τον γνωρίζουμε τουλάχιστο τα τελευταία πέντε χιλιάδες χρόνια, στις διάφορες εκφράσεις του - πολιτισμική, κοινωνική, οικονομική, πολιτική και ψυχολογική.

Σε μια πατριαρχική κοινωνία οι γυναίκες γίνονται αντικείμενα υπακοής, εκμετάλλευσης, θυματοποίησης και καταπίεσης. Οι γυναίκες πρέπει να μάθουν ποιοι είναι οι κύριοι τους, να τους υπακούουν και να γνωρίζουν ποια είναι η «φυσική τους θέση». Πιστεύεται ότι οι πιο πολλές κοινωνίες στον κόσμο είναι σεξιστικές αν και ο βαθμός και η μορφή του σεξισμού ποικίλουν από χώρα σε χώρα. Με την έννοια σεξισμού εννοώ την κατάσταση όταν οι ρόλοι που ανατίθενται στους άνδρες και γυναίκες λειτουργούν με τέτοιο τρόπο ώστε να επιβεβαιώνεται η εξουσία του ενός φύλου πάνω στο άλλο. Ο σεξισμός προωθεί και ένα σύστημα με πιστεύω που είναι ριζωμένα σε μια θέαση του κόσμου που προσδιορίζει την αξία μιας ομάδας ανθρώπων έναντι μιας άλλης. Ο σεξισμός είναι επίσης στάση που υιοθετείται τόσο από άτομα όσο και από οργανισμούς και θεσμούς.

Πολλές έρευνες έχουν δείξει ότι συχνά οι γυναίκες που εσωτερικεύουν την κατωτερότητά τους και έχουν χαμηλή εικόνα της αυτο-αξίας τους τότε είναι δύσκολο

για μια μητέρα να διδάξει στην κόρη της ότι έχει την ίδια αξία με τον αδελφό της, ή να μεγαλώσει το γιό της να μην θεωρεί την ανταγωνιστική ικανότητα του κριτήριο επιτυχίας όταν η ίδια δεν πιστεύει σε αυτές τις αξίες. Πώς είναι δυνατό να επιτρέψει στο γιο της να κλαίει, να δείχνει την αδυναμία και ευαισθησία του όταν η ίδια πιστεύει ότι οι άνδρες πρέπει να είναι δυνατοί και σκληροί; (G. Dowling 1983, Brock-Utne, 1990)

Η Virginia Wolf ρωτήθηκε από ένα μορφωμένο άνδρα πώς κατά τη γνώμη της είναι δυνατό να εμποδιστούν οι πόλεμοι; Την απάντηση μας τη δίνει στο μυθιστόρημα της *Three Guineas* (Wolf, 1938): «... αν οι γυναίκες θέλουν να βοηθήσουν τους άνδρες να εμποδίσουν τον πόλεμο πρέπει να απελευθερωθούν οι ίδιες κάνοντας το δικό τους αγώνα όχι για ισότητα με βάση τις ανδρικές παραμέτρους αλλά απελευθέρωση από τον καπιταλισμό (ιδιωτικό και κρατικό) και από τις πατριαρχικές δομές.» Και συστήνει ότι πρέπει να αγωνιστούν να καλυτερεύσουν τις δικές τους συνθήκες ως γυναίκες και ως μητέρες. Η δε Κολέτ Dowling, στο κλασικό της βιβλίο *Το Σύνδρομο της Σταχτοπούτας* (1983), προτείνει απελευθέρωση εσωτερική από φοβίες, από κρυμμένες ανάγκες εξάρτησης αλλά και από τις ψεύτικες αυτονομίες:

«Οι γυναίκες δεν πρόκειται να απελευθερωθούν παρά όταν πάψουν να φοβούνται. Δεν θα δούμε πραγματική αλλαγή στη ζωή μας, την πραγματική χειραφέτηση παρά όταν αρχίσουμε να αντιμετωπίζουμε και να ξεπερνάμε με μια διαδικασία από-πλύσης του εγκεφάλου - τις αγωνίες που μας εμποδίζουν να αισθανθούμε ικανές και ολοκληρωμένες.» (Dowling, 1983, σελ. 76)

Η Θεωρία του Βιολογικού Φύλου ή ο Βιολογικός Ντετερμινισμός «Η ανατομία συνιστά φυσικό προορισμό τον οποίο άνδρες και γυναίκες καλούνται να εκπληρώσουν».

Στις δυτικές, τουλάχιστον, κοινωνίες εξακολουθεί σύμφωνα με τον Παπαταξιάρχη (1992) και πολλές ερευνήτριες (Κολλέτ, Ιγγλέση, Αισλερ, Ορτνερ, Κίλλικαν, Προύχτ-Ούτνε,...) να ηγεμονεύει η αντίληψη ότι το φύλο αποτελεί δεδομένο της

φύσης, «κυριαρχεί δηλαδή, μια κοινωνική θεωρία του βιολογικού φύλου (σεξ)». Σύμφωνα με αυτή τη θεωρία το φύλο ως βιολογικό δεδομένο θεωρείται ότι καθορίζει την ανθρώπινη ζωή. Δηλαδή ο σεξουαλικός διμορφισμός έχει κοινωνικές, πολιτισμικές, οικονομικές, πολιτικές και ηθικές προεκτάσεις. Η αντίληψη αυτή μας οδηγεί σε μια θεωρία για τις «φυσικές» ιδιότητες και ικανότητες ανδρών και γυναικών και σε μια πρόταση για το τι συνιστά «κανονική» συμπεριφορά και ένα γνώμονα αποτίμησης της ανδρικής και γυναικείας δράσης. Ως φυσικό δεδομένο, το φύλο αποτελεί μέρος του εξοπλισμού με το οποίο ο άνθρωπος αντιμετωπίζει τη ζωή, είναι έμφυτο, άρα ανήκει στο πριν της κοινωνικής ζωής.

Το «Φύλο είναι της φύσης» - αυτή η τοποθέτηση μας πληροφορεί ότι οι κληρονομικές διαφορές στη φυσιολογία ανδρών και γυναικών ορίζουν τις *ψυχολογικές* ιδιότητες, (οι γυναίκες είναι πιο ευαίσθητες, συναισθηματικές, υπομονετικές «Πηνελόπες», κλαίνε εύκολα, πληγώνονται εύκολα, αγαπούν πιο εύκολα, συνδέονται πιο εύκολα, κλπ). Ορίζουν επίσης τις *δεξιότητες* (οι άνδρες είναι καλοί στην αριθμητική και τη λογική, πιακτικοί, οι γυναίκες είναι καλές στη φιλολογία, στην οργάνωση και προσφορά στη φροντίδα των άλλων), τις *κλίσεις* και *ικανότητες* (οι άνδρες είναι καλοί επιστήμονες, γιατροί, αστροναύτες, και οι γυναίκες καλές οικοκυρές, οργανωμένες γραμματείς, νοσοκόμες και δασκάλες, κλπ). Καθορίζονται δηλαδή οι δυνατότητες των δύο φύλων μέσα στα πλαίσια της βιολογίας που σημαίνει ότι «κανονική» συμπεριφορά είναι διαχωρισμένη κατά φύλο, δηλαδή "άλλα πρέπει να κάνουν οι άνδρες και άλλα οι γυναίκες".

«Η κανονικότητα συναρτάται με τη διασφάλιση του φυλετικού ορίου, αυτού που χωρίζει την ανδρική από τη γυναικεία συμπεριφορά. Η αρχή αυτή ισχύει για όλες τις όψεις της συμπεριφοράς, από τις πιο 'φυσικές', π.χ. σεξουαλική έκφραση, ως τις πιο «κοινωνικές π.χ. πολιτική εκπροσώπηση. Ως «φυσικό» το κανονιστικό πρότυπο του φύλου δεν επιδέχεται διαπραγμάτευση.» (Παπαταξιάρχης, 1992, σελ. 13).

Τέλος, με βάση αυτή τη θεωρία, το φύλο αποτελεί επίσης ηθικό γνώμονα σύμφωνα με τον οποίο η ηθική ολοκλήρωση του ανθρώπου εξαρτάται από την πραγματοποίηση του φυσικού προορισμού που το φύλο υπαγορεύει (γάμο και αναπαραγωγή του είδους για τις γυναίκες) - αυτό αποτελεί προϋπόθεση της κοινωνικής ευταξίας και καταξίωσης. Η παραβίαση του κανονιστικού προτύπου επιφέρει κοινωνική απαξίωση. Έτσι νομιμοποιούνται και οι ιεραρχικές αξιολογήσεις των τομέων ανδρικής και γυναικείας δράσης.

Επιπλέον, σε μια πατριαρχικά δομημένη κοινωνία το γυναικείο φύλο συνδέεται με τις «γυναικείες αξίες» (τις οποίες ένα ιεραρχικά δομημένο σύστημα τις θεωρεί κατώτερες). Τέτοιες αξίες είναι η «ειρήνη και η αγάπη, η καρτερικότητα, η φροντίδα, η υπομονή, η συγχώρεση, η εμπιστοσύνη, η αμοιβαιότητα στην αναζήτηση της ευχαρίστησης, η αλληλοεξάρτηση, ο μη αποκλεισμός του άλλου, κλπ.» Η συνηθισμένη εξήγηση στηρίζεται στη βιολογική ανατομία των γυναικών. Η κοινωνική δε προσδοκία είναι ότι η γυναίκα που γίνεται μητέρα πώς είναι δυνατό να αποφασίζει να την καταστρέψει; Άρα με βάση αυτό το βιολογικό δεδομένο, συχνά συμπεραίνεται ότι οι γυναίκες είναι ειρηνόφιλες. Και ως απόδειξη αναφέρονται τα μεγάλα ειρηνιστικά κινήματα που ξεκίνησαν με πρωτοβουλία των γυναικών γιατί αυτό ήταν φυσικό και σύμφωνο με το φυλετικό τους ρόλο! Και όχι γιατί ο πόλεμος ή οι συγκρούσεις δημιουργούν αλλαγές στη ζωή των γυναικών που οδηγούν σε μια άλλη συνειδητότητα γύρω από τις επιπτώσεις που ο πόλεμος έχει πάνω στην ταυτότητα και τα βιώματα τους.

Άρα έχουν κάτι διαφορετικό να πουν από τους άνδρες πάνω σε σοβαρά δημόσια θέματα όπως είναι και τα θέματα του πολέμου και της ειρήνης ή της ανάπτυξης της πολιτικής γενικότερα.

Ας δούμε όμως και μια άλλη προοπτική, την απο-δόμηση της θεωρίας του φύλου ως δεδομένο της φύσης. Η απο-δόμηση έγινε από το Φεμινισμό ως ιδεολογία/κοσμοθεωρία και από τα φεμινιστικά κινήματα τα οποία έφεραν στην επιφάνεια το μεγάλο θέμα των σχέσεων εξουσίας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της οικουμενικής καταπίεσης των γυναικών σ'ένα πατριαρχικό σύστημα. Τί μας προτείνει η θεωρία της κοινωνικής κατασκευής του φύλου σε αντίθεση με το «βιολογικό ντετερμινισμό» που εδραιώνει ως «φυσική» την κοινωνική κατωτερότητα των γυναικών;

Η Θεωρία της Κοινωνικής Κατασκευής του Φύλου
«Δεν γεννιόμαστε γυναίκες, γινόμαστε», μας ανακοίνωσε η Σιμον ντε Μουβουάρ τη δεκαετία του '50.

Ο Φεμινισμός είναι μια ιδεολογία που έχει μια πρόταση να κάνει και μια κοσμοαντίληψη να προωθήσει. Επίσης ο Φεμινισμός ως κοινωνικό κίνημα λειτούργησε μέσα σε μια ιστορικότητα και σε συγκεκριμένες κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες. Υπήρξαν και υπάρχουν διάφορα είδη φεμινισμού που ξεκίνησαν με τα γυναικεία κινήματα του 19ου αιώνα και συνεχίζονται ως τα σήμερα γιατί αυτή η αξία «ισότητα μεταξύ των δυο φύλων» ακόμα δεν έχει ολοκληρωθεί. Όλα όμως τα είδη του φεμινισμού - εκτός του συντηρητικού - αμφισβητούν τη θεωρία που εξηγεί την ανισότητα των φύλων με βάση τη βιολογική και ανατομική διαφορετικότητα και όλες οι φεμινιστικές προοπτικές στοχεύουν στην αλλαγή των σχέσεων εξουσίας μεταξύ ανδρών και γυναικών και στην απόκτηση των γυναικείων δικαιωμάτων τα οποία είναι και ανθρώπινα δικαιώματα. Ο Φεμινισμός ως ιδεολογία και κοινωνικό κίνημα προώθησε το δικαίωμα των γυναικών για μόρφωση, για ψήφο, για απόκτηση

περιουσίας, για εργασία εκτός του σπιτιού, για νομική κατοχύρωση, για συμμετοχή στα κοινά, για ισοπολιτεία, για ίσες ευκαιρίες ανάπτυξης, κλπ. Παράλληλα τα φεμινιστικά κινήματα προώθησαν προπάντων τη μη βία και ειρηνική επίλυση των διαφορών και τη δημιουργία δομών και θεσμών ειρήνης.

Υπάρχουν διάφορες θεωρίες για την κατασκευή της «θηλυκότητας» και του «ανδρισμού». Τη δεκαετία του '60, τα κινήματα για την απελευθέρωση των γυναικών με αίτημα την ισότητα, αυτονομία, αυτο-κυριαρχία και εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεων, αμφισβήτησαν τις ανδροκρατικές θεωρητικές τάσεις της ψυχανάλυσης (ειδικά τις Φροϋδικές), οι οποίες έπαιρναν ως βάση τις ανατομικές διαφορές των φύλων. Οι φεμινίστριες στην Ευρώπη και την Αμερική δυναμικά κατάγγειλαν την πατριαρχική, ιεραρχική δομή της κοινωνίας οσον αφορά τα φύλα στηρίζοντας τις θέσεις τους στην ανάλυση της κοινωνικο-οικονομικής και πολιτικής εμπειρίας των γυναικών. «Η γυναικεία ψυχολογία, υποστηρίζουν, μπορεί να κατανοηθεί μόνο στην ιστορικότητα της, μέσα από τη μελέτη των μεταβλητών κοινωνικών προσδοκιών και της επιρροής τους στο ψυχισμό των ατόμων» (Χρ. Ιγγλέση, 1994, σελ.31).

Σύμφωνα με τη θεωρία της Κοινωνικής Μάθησης (Bandura, Walters, 1963 και Bandura 1969), οι διαφορές που παρατηρούμε στην προσωπικότητα και συμπεριφορά των δύο φύλων δεν θα πρέπει να αποδοθούν στην ανατομική τους κατασκευή αλλά κατά κύριο λόγο στη διαφορετική αγωγή και κοινωνικοποίηση. Άρα οι φυλετικοί ρόλοι είναι κοινωνικές κατασκευές και όχι εγγενείς. Οι Bandura and R. Walters (1963) σε έρευνα τους τη δεκαετία του '60 μας πληροφορούν ότι η διαπαιδαγώγηση των παιδιών διακρίνεται από τις πολύ διαφορετικές προσδοκίες της οικογένειας και του περιβάλλοντος ανάλογα με το φύλο. Στο περιβάλλο περιλαμβάνεται το σχολείο, η επίσημη και ανεπίσημη εκπαίδευση και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης ως ισχυροί διαμορφωτικοί παράγοντες της κατά φύλο (έμφυλης) ταυτότητας, για το τι είναι «πρέπον και τι μη πρέπον» για το κάθε φύλο. Άρα η διαδικασία της κοινωνικοποίησης μαθαίνει στα παιδιά

τους μελλοντικούς ρόλους τους και συμπεριφορές καθώς και δραστηριότητες, σκέψεις και συναισθήματα που έχουν άξονα το φύλο. Επίσης από νωρίς τα άτομα εσωτερικεύουν και τους ανάλογους γλωσσικούς κώδικες που σχετίζονται με τις συμβολικές παραστάσεις ανδρών και γυναικών. Το ίδιο παρατηρούμε για το σημαντικό ρόλο του σχολείου στη διαμόρφωση και αναπαραγωγή της διχοτομικής ανισότητας των φύλων που συχνά ενισχύει την αντίληψη περί φυλετικών ρόλων όπως τους έχουν βιώσει στην οικογένεια. Μόνο μια πρόχειρη ματιά στα αναγνωστικά και τα διάφορα εγχειρίδια λογοτεχνίας μας πείθουν για τον "άκρατο φυλετισμό της πατριαρχικής ιδεολογίας" (Χρ. Ιγγλέση 1994 και Φραγκουδάκη, 1979).

Από τη δεκαετία του '70 με το δεύτερο κύμα του Φεμινισμού και την ίδρυση τμημάτων και προγραμμάτων Γυναικείων Σπουδών καθώς και Ειρηνιστικών Σπουδών στα διάφορα πανεπιστήμια σε πολλές χώρες, δόθηκε μεγάλη σημασία στην έρευνα γύρω από την αθέατη παρουσία της γυναικείας προσφοράς στην κατασκευή του πολιτισμού και την εξήγηση αυτού του φαινομένου. Αυτό οδήγησε στην παραγωγή μιας καινούργιας γνώσης. Μεταξύ άλλων η νέα επιστημονική προσέγγιση εμπεριέχει ως δομικά στοιχεία την ανάλυση της θέσης της γυναίκας στην πατριαρχία. Ανοίγονται νέα κεφάλαια στη μελέτη της γυναικείας εμπειρίας και νέοι επιστημονικοί τομείς, όπως η Ανθρωπολογία του Φύλου και η Ψυχολογία της Γυναίκας, Φύλο και Πολιτική, Διεθνείς Σχέσεις και Φεμινισμός, Φύλο και Ανάπτυξη, κλπ.

Η δε γνωστή θεωρία της Γνωστικής Ανάπτυξης του L. Kohlberg (1966) ότι η "φυλετική ταυτότητα είναι γνωστική λειτουργία και όχι δεδομένη είτε από τη βιολογία είτε από συναισθηματικά συμπλέγματα, όπως το οιδιπόδειο και η λύση του" (Ιγγλέση, 1994, σελ.45) αμφισβητήθηκε την δεκαετία του '80, μεταξύ άλλων από τις Carol Gilligan (1982, 1993) με το κλασικό πλέον βιβλίο της *Με Διαφορετική Φωνή* και από την Jean Baker Miller (1976, 1981) *Για μια Νέα Ψυχολογία της Γυναίκας*. Και οι δύο καταγγέλλουν με την έρευνα τους την ανδροκεντρική οπτική της ψυχολογίας που συστηματικά μελετά το αγόρι/άνδρα θεωρώντας το

Άρα οι φυλετικοί ρόλοι είναι κοινωνικές κατασκευές και όχι εγγενείς. Οι Bandura and R. Walters (1963) σε έρευνα τους τη δεκαετία του '60 μας πληροφορούν ότι η διαπαιδαγώγηση των παιδιών διακρίνεται από τις πολύ διαφορετικές προσδοκίες της οικογένειας και του περιβάλλοντος ανάλογα με το φύλο.

Σε μια πατριαρχικά δομημένη κοινωνία το γυναικείο φύλο συνδέεται με τις «γυναικείες αξίες» (τις οποίες ένα ιεραρχικά δομημένο σύστημα τις θεωρεί κατώτερες). Τέτοιες αξίες είναι η «ειρήνη και η αγάπη, η καρτερικότητα, η φροντίδα, η υπομονή, η συγχώρεση, η εμπιστοσύνη, η αμοιβαιότητα στην αναζήτηση της ευχαρίστησης, η αλληλοεξάρτησή, ο μη αποκλεισμός του άλλου, κλπ.»

«Σκέφτομαι πως χαμένος δεν είναι μόνο ο ένας. Η γυναίκα χάνει τη δυνατότητα κοινωνικής έκφρασης. Ο ψυχισμός της επηρεάζεται και στρεβλώνεται σε μια εσωτερική συναισθηματικότητα χωρίς διέξοδο, σε μια βύθιση προς τα μέσα που την καταπιέζει. Ακόμα και η σχέση της με τα παιδιά της δεν την καταξιώνει, γίνεται σχέση λιγότερο ανθρώπινη. Αλλά και ο άνδρας χάνει από την αγχώδη προσπάθεια να αποδείξει ότι υπάρχει στο φως του δημόσιου χώρου. Μερικοί άνδρες αισθάνονται δυστυχείς γιατί τους απαγορεύεται να είναι ευαίσθητοι, αδύναμοι, συναισθηματικά ευάλωτοι. Ασφυκτιούν στα «κατά συνθήκη ψεύδη».

Δαμανάκη, 1995, σελ. 125-126

κορίτσι/γυναίκα ως «αξιοπεριεργη» παρέκκλιση από τον κανόνα. Ή ταυτίζοντας το «ανδρικό» με το «ανθρώπινο». «Εφόσον στις αναπτυξιακές θεωρίες... η ιστορία της γυναίκας δεν λέγεται, δεν είναι ποτέ καθαρό πώς έφθασε να βλέπει ό,τι βλέπει ή να ξέρει ό,τι ξέρει». (Gilligan, 1982, σελ. 107). Η Gilligan πιστεύει ότι η έρευνα πρέπει να αρχίσει από τις ίδιες τις γυναίκες, να μελετήσει τις δικές της αναπτυξιακές δομές και να διερευνήσει το δικό τους ηθικό κώδικα. Οι έρευνες της Gilligan έδειξαν ότι οι γυναίκες οργανώνουν τη ψυχοκοινωνική τους ταυτότητα γύρω από τον άξονα "σύνδεση-με άλλους" (affiliation) ενώ οι άνδρες με άξονα τα κοινωνικά επιτεύγματα (achievement). Αυτό σημαίνει ότι οι διαφορές οφείλονται στο διαφορετικό τρόπο που άνδρες και γυναίκες αντιλαμβάνονται την κοινωνική πραγματικότητα, ιδιαίτερα στον τομέα που οργανώνουν τις σχέσεις μεταξύ του εαυτού τους και των άλλων (σελ. 160). Αυτή ακριβώς η διαφορετική ανάπτυξη των γυναικών γύρω από τις ηθικές αξίες της ευθύνης για τους άλλους και η προτεραιότητα των διαπροσωπικών σχέσεων, πάνω στις οποίες κτίζεται η γυναικεία ταυτότητα, συγκρίνονται με την καθιερωμένη διαθεσιμότητα στις ανάγκες των άλλων και εμποδίζουν την αναγνώριση των δικών της αναγκών ως ατόμου ικανού να εκφράσει διαφορετικό λόγο και πρότυπα που να θεωρούνται εξίσου σημαντικά με τα ανδρικά.

Ας δούμε τώρα μια άλλη σημαντική έννοια που σχετίζεται με το θέμα μας, την έννοια - φυλετική συνειδητότητα και ειρήνη.

Έμφυλη (Φυλετική) συνειδητότητα (του φύλου)
Αποκτώ φυλετική συνειδητότητα σημαίνει αναγνώριση και αντίληψη της διαφορετικότητας του φύλου μου και αποχτώ συνείδηση για το πως αυτή η διαφορετικότητα με προσδιορίζει ως κοινωνικό φύλο. Συμφωνώ με την πολιτικό (ακόμη θεωρείται αστείο να αναφερόμαστε σε πολιτικίνα, όπως λέμε θεατρίνα) Μαρία Δαμανάκη ότι διαφορετικότητα και όχι μειονεξία σημαίνει ισότητα της διαφοράς. Αυτή η διαφορά ξεκινά από τη βιολογική διαφορά και διατρέχει το διαφορετικό ρόλο της γυναίκας (και θα πρόσθετα και του άνδρα) μέσα στην κοινωνία,

την οικονομία, την οικογένεια, τη γλώσσα, την επικοινωνία, τη διαμόρφωση του ανθρώπινου πολιτισμού (Μ. Δαμανάκη, 1995). Αυτή η συνειδητότητα πιστεύω θα μας βοηθήσει αφού αναγνωρίσουμε ότι οι έννοιες, εξουσία, δύναμη, πολιτική, ιδιωτικός και δημόσιος χώρος, ηθική αλλά προπάντων η έννοια της δημοκρατίας και οι θεσμοί έχουν φύλο (είναι έμφυλα), τότε θα μπορούσαμε να τα επανα-προσδιορίσουμε μέσα σε ένα σύστημα συντροφικότητας. Το παρόν σύστημα με τις απαγορευτικές οριοθετήσεις του μειώνει τις ευκαιρίες ανάπτυξης και των δύο φύλων.

«Σκέφτομαι πως χαμένος δεν είναι μόνο ο ένας. Η γυναίκα χάνει τη δυνατότητα κοινωνικής έκφρασης. Ο ψυχισμός της επηρεάζεται και στρεβλώνεται σε μια εσωτερική συναισθηματικότητα χωρίς διέξοδο, σε μια βύθιση προς τα μέσα που την καταπιέζει. Ακόμα και η σχέση της με τα παιδιά της δεν την καταξιώνει, γίνεται σχέση λιγότερο ανθρώπινη. Αλλά και ο άνδρας χάνει από την αγχώδη προσπάθεια να αποδείξει ότι υπάρχει στο φως του δημόσιου χώρου. Μερικοί άνδρες αισθάνονται δυστυχείς γιατί τους απαγορεύεται να είναι ευαίσθητοι, αδύναμοι, συναισθηματικά ευάλωτοι. Ασφυκτιούν στα «κατά συνθήκη ψεύδη». Το τρέχον σύστημα αξιών συντρίβει το ίδιο και τον άνδρα με τις «θηλυκές» ευαισθησίες. Επιβάλλει να φοριούνται ορισμένες μάσκες, να παίζονται ορισμένοι ρόλοι. Και αυτός είναι ένας περιορισμός κινήσεων που δημιουργεί επικίνδυνα συμπλέγματα στέρησης. Που πιέζει τον ψυχισμό του άνδρα και περιορίζει το πεδίο δραστηριότητας του... «έχουν λοιπόν και τα δύο φύλα να κερδίσουν από την ανακατανομή του ρόλου και του χρόνου ανάμεσα στη δημόσια και την ιδιωτική σφαίρα. Και είναι καιρός να γίνει σαφές πως αυτό είναι θέμα πολιτικό.» (Δαμανάκη, 1995, σελ. 125-126).

Είναι ακριβώς αυτή τη συνειδητότητα που χρησιμοποίησαν οι φεμινίστριες της δεκαετίας του '70 (Μ. French, 1982, 1992) και όρισαν το «προσωπικό είναι πολιτικό» και απαίτησαν αλλαγές στον επαναπροσδιορισμό της ατζέντας της πολιτικής και της δημόσιας ζωής καθώς και των προτεραιοτήτων του εθνικού προϋπολογισμού.

Το β' μέρος στο επόμενο τεύχος

Μεταξύ δύσης τζιαι ανατολής

Μια στήλη του Άδωνη Φλωρίδη

Ε

ίχα περάσει άπειρες φορές που το συγκεκριμένο σημείο ώσπου να συνειδητοποιήσω ότι το μικροσκοπικό σπιτούιν πάνω στον παραλιακόν κοντά στο παλιόν λιμάνιν, χωσμένο κυριολεκτικά πίσω που βαλίτσες τζιαι σουβενίρ

για τους τουρίστες ήταν τόπος θρησκευτικής λατρείας. Οι πως έχω ιδιαίτερη εκτίμηση στες θρησκείες αλλά για κάποιον λόγον το γεγονός ότι διαπίστωνα ότι ο τεκκός του Αλή Ντετέ ήταν πάντα τζιαμαί τζιαι πως έπρεπε να ζήσω σαράντα χρόνια σε τούτην την πόλην για να το καταλάβω, δεν με άφησεν να κλείσω μάτιν τζιείνην την νύχταν.

Την επομένην το πρωίν αποφάσισα να κάμω έναν γυρόν της παλιάς πόλης τζιαι να προσπαθήσω να καταλάβω τον χώρο που ζω προσπαθώντας να τον δω μέσα που έναν άλλον πρίσμαν. Αντί να θωρώ τες σπαταράνες τζιαι τα γυαλιστερά αυτοκίνητα, τες βιτρίνες, τον κόσμον που βουρά πάνω-κάτω για τες δουλειές του τζιαι τους τουρίστες σε κάθε γωνιά της παλιάς πόλης να προσπαθούν να προσανατολιστούν κρατώντας έναν χάρτην, άρχισα να θωρώ άλλα πράματα. Τάφους δερβίσηδων έξω που το κάστρον, κκιλίντζιρους τζιαι οι αθίγγανους να κάθουνται στους καφενέδες της Αρναουθικιάς με τα κοπελλούθκια τους προφανώς ξεοθκιάζοντας το επίδομα τους σε καφέδες τζιαι γιατί οι άμαν το καλοσκεφτείς εμείς που βουρούμεν πάνω-κάτω όπως τους πελλούς ήντα που καταλάβουμεν; Οθωμανικές επιγραφές κάτω που τους οντάδες των αρχοντικών της οδού Αγκύρας, κάποια σημάθκια που μαρτυρούν πως τούτες οι γειτονιές ήταν κάποτε ο Τουρκομαχαλλάς όπως οι ξωβαμμένες ταπέλλες μαχαζιάν στα τούρτζικα, ελληνικά τζιαι εγγλέζικα.

Είχα τον ξανακάμει τούτον τον περίπατον τζιαι πάντα εκατάληγα στο υπόγειον εκκλησιούν της Αγίας Θέκλας που περνά που κάτω που τον δρόμον. Ως τον τεκκέν του Αλή Ντετέ δεν επήαινα γιατί έπρεπε να διασταυρώσω το ράουντ απάουτ του παλιού λιμανιού τζιαι η κίνηση εν πάντα μεγάλη. Τούτην την φοράν όμως έπρεπε να συμπληρώσω την διαδρομήν. Εδιασταύρωσα έφτασα πόζω που τον τεκκέν, εξίδησα το σχοινί που ήταν

Κ
Ο
Κ
Κ
Ι
Ν
Η

Κ
Λ
Ω
Σ
Τ
Η

καρκαωμένον το καντζιέλλιν τζια εμπήκα στην αυλούαν πο πίσω. Άλλοι θκυο τάφοι δερβίσηδων χωσμένοι μέσα σε σκουπίθκια τζια άρκαστην. Πιο κάτω, στρίφκω που το χαμάμ, που τωρά λειτουργούν το κάποιιο Σέρβοι, τζια φτάνω στο μουσουλμανικόν νεκροταφείον του Τζαμί Κεπήρ. Τζι άλλοι τάφοι, με τες χαρακτηριστικές ταφόπετρες τζια το κάλλυμα της τζιεφαλής, σύμβολο του τάγματος τζια του βαθμού του πεθαμένου σκαλισμένο στην κορφή. Σε κάθε στήλη γράμματα ακαταλαβίστικα, μικρά ποιήματα των μύστων του σουφισμού. Ιδέα δεν έχω για ούλλα τούτα, τζια σαν γνήσιον παιδίν του Καρτέσιου ούτε ποττε αναρωτήθηκα πόσον κομμάτιν του εαυτού μας μπορεί να ένει στα αλήθεια. Τζια προπάντον πόσον μπορεί να μας μιλά μια που τες επιγραφές που όπω έμαθα ύστερα γράφει:

Εμείναμεν τζι ήστερα εφύαμεν
Τζι εν αδύνατον για την ανθρώπινην ύπαρξην
να είναι αθάνατη
Τζια έτσι είναι η ζωή
Να μεινίσκει τζια να φεύκει.

Οϊ πως άρχισαν να ξυπνούν μέσα μου μεταφυσικές ανησυχίες. Τούτα τα θέματα εν λυμένα που τζιαρόν. Αλλά, να αναρωτήθηκα πόσον τζια δική μας πολιτιστική κληρονομιά μπορεί να είναι έναν ποιήμαν χαραγμένον στην επιτύμβιαν στήλη κάποιου δερβίση μεν, Κυπραίου δε, είτε μας αρέσκει είτε δεν μας αρέσκει.

Τζια αμέσως ύστερα η διαπίστωση ότι η δειλία μας να αντικρύσουμε την ιστορίαν μας κατάματα δέν έσει να κάμει μόνον με τα πολιτικά γεγονόντα των τελευταίων δεκαετιών. Κατ' ακρίβειαν δεν είμαι σίγουρος αν πρόκειται για δειλιαν ή για συμπλέγματα που οδηγούν στο να αποκηρύσσουμε όποιον κομμάτιν του πολιτισμού μας έσει να κάμει με την ανατολήν, με την πλαθκειαν της έννοιαν. Τζια τούτον χωρίς ποττε να κατανοούμε την γύμνιαν που έσει ο πολιτισμός μας κάμνοντας κάτι τέθκοιον. Γιατί στο κάτω-κάτω τζια τούτη η ίδια η Αφροδίτη ήταν η Ιστάρ πριν γινεί Αστάρτη τζια πριν να ξαναβαφτιστεί Αφροδίτη η οποία στην συνέχειαν εσυνυπήρξεν για πολλούς αιώνες, ακόμα τζια ως τες αρχές του εικοστού, με την Παναγίαν.

Άλιον πάρακατω που το τζαμί κεπήρ επανέρχομαι που το ταξίδι μου στον χρόνο. Πέντε-έξι εργάτες δουλέφκουν. Σκάφτουν έναν λάκκον, νομίζω παραλούκκιν της αποχέτευσης. Ο επιστάτης στέκεται λίλιον

πίσω τζια διά οδηγίες στους άλλους τρεις που στέκονται που πάνω που τον λάκκον. Ούλλοι τους Κυπραίοι. Μέσα στον λάκκον έναν Αραπούιν, μάλλον παράνομος- να γεμώνει την σίκλαν τζια να την διά στους έξω που τον πειράζουν με σπασμένα εγγλέζικα.

Δαμαί εν η διαφορά σκέφτομαι συνδέοντας τους λακκοτρύπηδες με τα όσα με απασχολούσαν πριν λεπτά. Οι Ανατολίτες δεν έχουν πρόβλημα να κατεβαίνουν μέσα στους λάκκους για να φκάλουν το ψωμίν τους. Οι Ευρωπαίοι δεν κατεβαίνουν μέσα σε λάκκους. Τζια οι Κυπραίοι, πρέπει να γίνουν Ευρωπαίοι. Τουλάχιστον έτσι μας λαλούν. Να ξεχάσουν το ήντα λοής εξούσαν πριν τριάντα χρόνια, που ήταν οι ίδιοι τα Αραπούθκια - μια εποχή ανέχειας τζια φτώσειας που μόνον μέσα που το φολκλόρ του Κυπριακού σκέτς εξακολουθεί να υπάρχει στην ιδανικήν της μορφήν. Γιατί τελικά τούτος ο πλαστός διαχωρισμός μεταξύ της ανατολής τζια της δύσης καθορίζεται μόνον που τα όρια της φτώσειας τζια του πλούτου. Τζια το να θέλεις να διαγράψεις το ανατολίτικον κομμάτι του εαυτού σου δεν είναι τίποτε άλλον που μιαν λανθάνουσαν έκφραση της επιθυμίας σου να ανήκεις στην τάξη των πληβείων.

Το παρελθόν αποξενώνεται, μεταποιείται τζια επανεισάγεται σε βελτιωμένη έκδοση που να βολεύει την κοινωνικήν μας φαντασίωση, λες τζια το να διαγράφουμε που τα μνημώματα σου έναν σημαντικόν κομμάτιν του εαυτού μας τζια της ιστορίας μας, κάμνει μας πιο πολιτισμένους.

Οϊ, δεν πρόκειται για οριενταλιστικές φαντασιώσεις. Ούτε έκφραση συμπαράστασης στους Τελεπάν. Ούτε πρόκειται άριον να φκάλω το πάπλωμαν στο πεζοδρόμιον τζια να κάτσω με τον ακιλέν να κόφκω κίνησην για να διαμαρτυρηθώ ενάντια στους αμερικάνικους βομβαρδισμούς τουλάχιστον οϊ με τούτον τον τρόπον. Εν τζιείνον το άλλον που έσει να κάμει με μιαν ειλικρίνειαν με τους εαυτούς μας τζια με τους γείτονες μας. Γιατί εν μπθαύμεν να θωρούμεν συνέχεια στην δύσην τζια να κάμνουμεν ότι έν έσει τίποτε που την άλλην πάνταν, αλλά τζια ούτε να γυρεύουμεν πετρέλαια με την Αίγυπτον στην κοινήν μας θάλασσαν χωρίς να έχουμεν καμμιάν άλλην σχέσην με τούτους τους αθώπους εκτός που μιαν κρουαζιέραν κάθε τόσον στες πυραμίδες. Γιατί πρέπει να το χωνέψουμεν: στην δύσην είμασταν ανατολίτες τζια στην ανατολήν δυτικοί. Μεταξύ θκυο κόσμων με τους οποίους πρέπει να ξαναμάθουμεν να ζούμεν.

U

Θ
Κ
Ι
Α
Ν
Ε
Μ
Α
Τ
Α

14

«Ήταν πολύ δύσκολο να καταλάβουμε αυτή την περιοχή, είπε ένας διοικητής [των ισλαμιστών], οι khalqis [η πολιτοφυλακή της τάσης «Μάζες» της αφγανικής αριστεράς] πολέμησαν σκληρά, σχεδόν μέχρι τον τελευταίο άντρα.»

New York Times, 28/2/1989.

Ανταπόκριση για την πολιορκία της Jalalabad από τους ισλαμιστές

μια στήλη του Σάββα Μενούκου

Αυτή η αντιπαράθεση που ξεκίνησε με τις επιθέσεις της 11/9 ξανάνοιξε και διευρύνει ένα χάσμα μέσα μου. Ένα χάσμα ανάμεσα στην λογική και το συναίσθημα. Τις πρώτες

προσπάθειες να γράψω αυτό το σημείωμα τις καθοδηγούσε η λογική υπήρχε μια απροθυμία να γράψω για αυτό το θέμα νοιώθοντας ότι παγιδευόμουν σε ένα θέμα, μια αντιπαράθεση που κατασκεύαζαν άλλοι. Και όταν άρχισαν οι βομβαρδισμοί του Αφγανισταν και άρχισα να γράφω σαν μια μορφή διαμαρτυρίας, η λογική μου με έπαιρνε σε αναλύσεις για τις δυναμικές που διαμορφώνονταν στο παγκόσμιο σύστημα, για την αυξανόμενη αποσύνθεση της αμερικανικής ηγεμονίας, για την άνοδο των διαφόρων γεωπολιτικών συμμαχιών, για τις μεταμορφώσεις των ισορροπιών στο εσωτερικό των μουσουλμανικών κοινωνιών...

Κάτω από την επιφάνεια των αναλύσεων όμως υπήρχε θυμός. Ξόδεψα σελίδες βγάζοντας τα αποθνήμενα μου με τον Μπλερ- με το θράσος αυτής της νεοαποικιακής πόζας και φρασεολογίας. Προσπάθησα να καταλάβω τον θυμό μου... Και τις παράξενες στροφές των αναζητήσεων μου... Αρχισα να ξαναδιαβάζω στην «Σαμαρκάνδη» του Αμίν Μασαλούφ, «την ιστορία των 3 φίλων», του Ομάρ Καγιάμ του ποιητή, του Νιζαμ-αλ-Μουλκ που έγραψε το μουσουλμανικό αντίστοιχο του «Ηγεμόνα» του

Μακιαβέλι, και του Χασάν Σεμπαχ, του ιδρυτή του «τάγματος των δολοφόνων» του ιστορικού προγονού της ισλαμικής αυτοθυσίας και, ίσως, του Οσάμα Μπιν Λάντεν.

Αν μου έλεγε κάποιος πριν 2 μήνες ότι θα ανατραπούν οι Ταλεμπάν θα το θεωρούσα λόγο για να νοιώθω ιδιαίτερα καλά για το επόμενο εικοσιτετράωρο. Είμαι άθεος και με τους ισλαμιστές έχω απωθημένα. Θυμάμαι ότι στην ιρανική επανάσταση του 79 υπήρχε μια ριζοσπαστική αριστερά η οποία καταπιέστηκε από τους Χομεϊνικούς. Και παρά τον σκεπτικισμό μου (για να το πούμε ήπια) για την μακαρίτισσα την ΕΣΣΔ, στην περίπτωση του Αφγανισταν υποστήριζα σαφώς την αφγανική αριστερά στον αγώνα της ενάντια στους μουλάδες, τους γαιοκτήμονες και την πατριαρχία. Και νά'μαι τώρα, να νοιώθω μια αηδία για τους αμερικανικούς βομβαρδισμούς. Η λογική μου λέει ότι είναι ένας εσωτερικός πόλεμος της παγκόσμιας δεξιάς από τη μια ο Μπους που στηρίχτηκε στους χριστιανούς φαναταριστές και από την άλλη ο Μπιν Λάντεν που στηρίζεται στους ισλαμιστές. Και όμως νοιώθω το ρήγμα να διευρύνεται. Ο Μπιν Λάντεν έχει κερδίσει ξεκάθαρα την σημειολογική μάχη με τον Μπους στο υποσυνείδητο μου. Ίσως να είναι τα αντιδυτικά μου απωθημένα από τον βομβαρδισμό της Γιουγκοσλαβίας το 99. Από την

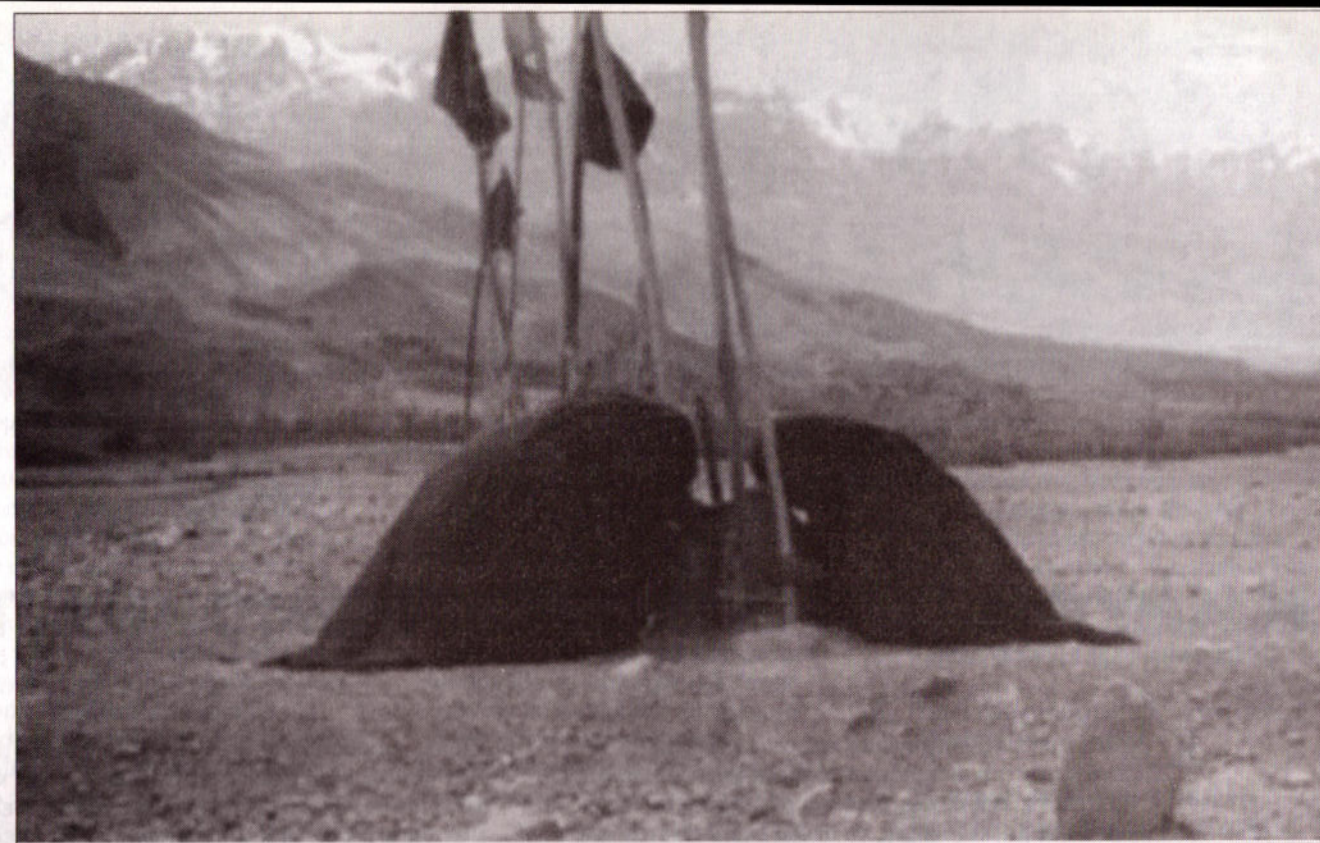
άλλη, αν και άθεος, καταλαβαίνω την κρυφή γοητεία του Μπιν Λάντεν στην ανατολή η μορφή του έχει κάτι από την μεσανατολίτικη παράδοση των ασκητών και μυστών... Μου θυμίζει αγιογραφία... Άγιος με καλασνίκωφ, ένας Σούφι πολεμιστής...

Η λογική με πιέζει να βγω από αυτές τις συναισθηματικές μαλακίες και να δω την εικόνα ορθολογικά. Μα αντέχει η δυτική αντίδραση στο κριτικό πνεύμα του ορθολογισμού που γέννησε η ίδια η Δύση;

Όσο περνούν οι μέρες έχω αυτό το έντονο αίσθημα ότι η μονοπώληση της διεθνούς επικαιρότητας από τα συνεπαγόμενα της 11/9 κουβαλά μέσα της ένα ανομολόγητο ρατσισμό: γιατί αυτές οι 6000 νεκροί να αξίζουν τόση δημοσιότητα, τόση κινητοποίηση; Διάβασα ότι αποφασίστηκε να δώσουν συμβολικά ονόματα σε μερικούς αστεροειδείς στην μνήμη τους! Την ίδια περίοδο οι Παλαιστίνιοι συνέχισαν να δολοφονούνται από το Ισραήλ, τα παιδιά του Ιράκ να πεθαίνουν από το εμπάργκο, οι συνδικαλιστές να δολοφονούνται στην Κολομβία από τις ακροδεξιές συμμορίες. Και δεν έχει ανακοινωθεί κανένα στοιχείο που να δείχνει ότι οι νεκροί από την πείνα στην Αφρική, την Ασία και την Λατινική Αμερική έχουν μειωθεί. Αυτοί είναι οι αναμενόμενοι νεκροί προφανώς όπως και οι άμαχοι νεκροί από τους βομβαρδισμούς... Καμιά δημοσιότητα, κανένας ένοχος, καμιά εκδίκηση... Ενώ οι άλλοι ήταν οι προνομιούχοι...

Από τις ΗΠΑ μέχρι τη Γερμανία, δάσκαλοι και δημοσιογράφοι βρέθηκαν είτε υπό απειλή, είτε απολύθηκαν γιατί αμφισβήτησαν τη «μια και μοναδική αλήθεια» ότι τα 6000 πτώματα της Νέας Υόρκης ήταν μοναδικά. Μερικά από τα αστέρια της κατεστημένης δημοσιογραφίας αναγκάστηκαν να εκλιπαρήσουν συγγνώμη για κάποιες απρεπείς σκέψεις: Στις ΗΠΑ ο Bill Maher, παρουσιαστής της εκπομπής «Politically Incorrect», είπε ότι δεν μπορούσε να ονομάσει τους αεροπειρατές δειλούς αφού θυσιάστηκαν και οι ίδιοι, ενώ υπήρχε δειλία σε ένα βομβαρδισμό που γινόταν από ύψος 5000 ποδιών. Απολογήθηκε αφού τον απείλησαν οι διαφημιστές. Στην Γερμανία ο τηλεπαρουσιαστής U. Wicker «εκλιπαρούσε συγχώρεση», σύμφωνα με την International Herald Tribune, για ένα σχόλιο στο οποίο έγραψε ότι ο Μπους και ο Μπιν Λάντεν έχουν τις ίδιες δομές σκέψης.

Θα μπορούσε βέβαια να πει κάποιος ότι τα πιο πάνω είναι αποτελέσματα της κρίσης. Μα αν η Δύση μπορεί να απαλλάσσεται από τις ευθύνες του ολοκληρωτισμού και του ρατσισμού της με την δικαιολογία της κρίσης, τι θα μπορούσε να

πει ο μουσουλμανικός κόσμος; Όταν ο Μπους λ.χ. κήρυξε «σταυροφορία», στα αυτιά των μουσουλμάνων έρχονταν εικόνες όπως αυτές:

«Μπορούσε να δεις στοίβες από κεφάλια, χέρια, πόδια στους δρόμους της πόλης... Ήταν μια υπέροχη πράξη θείκης δικαιοσύνης ότι αυτό το μέρος γέμισε από το αίμα των άπιστων, αφού είχε υποφέρει για τόσο από τις βλασφημίες τους.»

Έτσι περιέγραψε ένας σταυροφόρος την κατάληψη της Ιερουσαλήμ. Πέρασαν βέβαια αιώνες από τότε... Και ενώ η Δύση ανέπτυξε όντως το κριτικό πνεύμα στο εσωτερικό της, στο εξωτερικό εξακολουθούσε να σφάζει τους «άπιστους» στο όνομα της μοναδικότητας της... Με διαφορετικές βέβαια δικαιολογίες... Το 1882 μετά από ταραχές στην Αλεξάνδρεια κατά τις οποίες σκοτώθηκαν (σύμφωνα με την βρετανική εκδοχή) 50 Ευρωπαίοι, βομβαρδίστηκε η πόλη και

καταλήφθηκε ολόκληρη η Αίγυπτος... Τόσο άξιζαν οι 50 ευρωπαϊκές ζωές... Και το 1991, στον πόλεμο του Κόλπου, σκοτώθηκαν γύρω στις 200,000 ιρακινούς... Πάνω σε αυτά τα πτώματα έκτιξε η Δύση την υπεροψία της μοναδικότητας της... Το μίσος που έχει ανοίξει πια «την πόρτα του φρενοκομείου» είναι η επιστροφή της ιστορίας... Ο Μπιν Λάντεν μεταμορφώθηκε σε αντιαμερικανό παρακολουθώντας την σφαγή στο Ιράκ... Είμαι πνευματικό παιδί των υποσχέσεων της δυτικής κουλτούρας. Αλλά μου είναι αδύνατο να αρνηθώ την ανατολή μέσα μου. Την οργή για το άδικο, το δέος μπροστά στην αυτοθυσία. Νοιώθω όμως να ανήκω σε μια άλλη, αόρατη για την ώρα, ιστορική γραμμή - μια άλλη ανατολή και μια άλλη νεωτερικότητα, που ξεκινούν από τον Ομάρ Καγιάμ και καταλήγουν στους «Σατανικούς Στίχους» του Salman Rushdie με τον σαρκασμό για τη «μοναδική αλήθεια» του «ενός και μοναδικού θεού». Και αν ήταν να είμαι με κάποιους θα ήμουν με τους υπερασπιστές της Jalalabad το 1989.

ΚΑΦΕΝΕΙΟ

«Το Γέρας ουκ έρχεται μόνον»

Θαμώνες: Σοφοκλής Ρούσος, Κωστής Αχινιώτης
Αποσπάσματα ελαφρών συζητήσεων

Η ΚΡΥΦΗ ΓΟΗΤΕΙΑ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Κ. Κατ' αρχήν ξέρεις, πέραν της ανοιχτής και ξεκάθαρης υποστήριξης της τρομοκρατίας, υπάρχει και μια ήπια ή διακριτική υποστήριξη ή αν θέλεις ένα αίσθημα αποδοχής το οποίο εκδηλώνεται και αυτό ανοικτά. Αν θέλεις, χρησιμοποιώντας για ξεκίνημα στη κουβέντα μας τη φράση, «η κρυφή γοητεία της τρομοκρατίας», υποθέτω αμέσως, προσπαθούμε να σκεφτούμε τις αντιδράσεις εκείνες που είναι ανάμικτα θετικές και αρνητικές, τις αντιδράσεις του στυλ, ναι μεν αλλά.

Σ. Εγώ παραπάνω σκέφτομαι τον κόσμο που θεωρητικά δεν θα έπρεπε να ήταν γοητευμένος από τη τρομοκρατία, γιατί έχει απόψεις, γιατί σκέφτεται ένα κόσμο πιο ωραίο, ειρηνικό, δίχως πολέμους, και όμως έχει πουκάτω - πουκάτω ένα αίσθημα γοητείας έναντι της τρομοκρατίας. Χαίρεται, ξέρω 'γω, που η 17 του Νιόβρη εκτύπησε κάποιον ας πούμε καπιταλιστή ή τον Μπακογιάννη ή έναν Αμερικάνο ή οποιοδήποτε άλλο. Και στην περίπτωση τούτη του Μπιν Λάντεν εχάρηκε για τούτο το πράγμα αν και μπορεί να μην το εκφράζει ακριβώς έτσι «σιαίρουμαι το που εγίνικε τούτο το πράγμα», αλλά θαρρείς το μέσα που τον τρόπο που παρουσιάζει τις κουβέντες του ότι πουκάτω - πουκάτω, σιαίρεται το, ευχαριστιέται το.

Κ. Εδώ προσπαθούμε τωρά να ασχοληθούμε με αυτούς που χαίρονται πουκάτω - πουκάτω, όχι με αυτούς που χαίρονται φανερά.

Σ. Τούτο εν που βρίσκω παραπάνω ενδιαφέρον.

Κ. Να σου πω, εγώ σκέφτομαι ότι, κατ' αρχήν δεν ξέρω αν πρέπει να χωρίσουμε τον κόσμο σε μερίδες, νομίζω ότι πάρα πολλούς κόσμος, γνωστοί μου εν πάση περιπτώσει φίλοι μου κτλ, αντέδρασαν με αυτόν τον τρόπο, δηλαδή και θετικά και αρνητικά μαζί, «να καλά να πάθουν οι Αμερικάνοι αλλά πάλε είναι κρίμα τα πλάσματα που επήαν». Επομένως, υποθέτω ότι έχουμε να αντιμετωπίσουμε ένα αντιαμερικανικό πάθος από τη μια και μια συμπάθεια για τα θύματα. Είναι και λογικό, ένενν;

Σ. Ναι, εν λογικό.

Κ. Όμως, υποθέτω ότι εσύ θέλεις να πεις ότι μέσα σ' ένα κόσμο, να είμαστε πιο συγκεκριμένοι καλέ μου, τους διανοούμενους της αριστεράς, θα ήθελες να μην υπάρχει αυτή η αντιμετώπιση. Θα ήθελες να βλέπεις μιαν αριστερά, η οποία να είναι με σαφήνεια και ψυχολογικά και συναισθηματικά και από πλευράς θέσεων, ενάντια σε αυτού του είδους τις πράξεις. Τώρα, όμως εν πρέπει να χωρίσουμε, είπες τη 17 του Νιόβρη, από τον Μπιν Λάντεν, δηλαδή εν τα ίδια πράγματα.

Σ. Σίγουρα υπάρχει μεγάλη διαφορά ανάμεσα στον Μπιν Λάντεν και στη 17 του Νοέμβρη, αλλά έχουν και κάτι κοινό. Το περίπου τυφλό κτύπημα, είναι ένα κοινό στοιχείο, και το γεγονός ότι εκείνοι αποφασίζουν, (μια μικρή ομάδα ή άτομα που είναι έξω από την κοινωνία γίνεσθαι αποφασίζουν μόνοι τους ότι, τούτον τον άνθρωπο πρέπει να τον σίρουμε κάτω, χωρίς αναγκαστικά τούτο το πράγμα να είναι δικαιολογημένο), είναι ένα δεύτερο κοινό στοιχείο.

Κ. Η 17 του Νιόβρη εν κάμνει τυφλά κτυπήματα. Τα κτυπήματά της δεν είναι τυφλά. Το κτύπημα του Μπιν Λάντεν εν τυφλό με την έννοια ότι δεν ήξερε καν ποιούς θα σκοτώσει. Τον ενδιέφερε να ρίξει τους πύργους κάτω και πολύ κόσμο, αλλά εν ήξερε ποιούς εν να σκοτώσει. 'Η ακόμα πιο τρομακτική είναι η τελευταία ανακοίνωση της Αλ Γκάιτά, που προειδοποιεί τους μουσουλμάνους να μην μπαίνουν σε αεροπλάνα, δηλαδή το μόνο που την ενδιαφέρει είναι να μην σκοτώνει μουσουλμάνους. Αυτή είναι η τυφλή τρομοκρατία. Τέλος πάντων, θέλω να πω και το εξής, στο κάτω - κάτω νομίζω κάπου το υπονοείς. Θέλεις να πεις ότι η διαδικασία δεν είναι ανεξάρτητη από τους στόχους. Ότι μια αριστερά, τέλος πάντων, έχει να προωθήσει ορισμένους στόχους, αλλά και με αριστερές διαδικασίες που συμβαδίζουν με τους στόχους. Το αποτέλεσμα μιας πολιτικής πράξης, εξαρτάται και από τον τρόπο που γίνεται η πολιτική πράξη.

Σ. Σωστόν βέβαια. Εξαρτάται. Και έχει περάσει στη θεωρία της αριστεράς, μέσα από τρακόσια χρόνια, ξέρω 'γω, θεωρητικούς επιστήμονες, αναλυτές κλπ, ότι ο κόσμος που παλεύουμε να γίνει, που εν να

είναι ένας ειρηνικός, δίκαιος, ωραίος κόσμος, που όλοι θα είμαστε ευτυχισμένοι, και διάφορα τέτοια πράγματα, τούτο το πράγμα μπορεί να είναι αποτέλεσμα μιας επανάστασης, από μια συγκεκριμένη τάξη, η οποία έχει τη δυνατότητα να θέλει τούτη την κοινωνία.

Κ. Μιλούμε για αλλαγή.

Σ. Ναι, να δημιουργήσει τούτη την καινούργια κοινωνία, ας πούμε. Επομένως, όταν τούτο το πράγμα υποκατασταθεί από πράξεις κάποιων ατόμων, που στο όνομα τούτης της αλλαγής, εφαρμόζουν εκείνη τη διαδικασία η οποία οδηγεί ακριβώς στο αντίστροφο, την αντίστροφη συνείδηση μέσα στον κόσμο, έχουμε βέβαια αντίθετα αποτελέσματα. Η ίδια τούτη η διαδικασία, από τη στιγμή που δημιουργεί μια κρυφή χαρά μέσα στον κόσμο της αριστεράς, αυτόματα δημιουργεί τις προϋποθέσεις και στην περίπτωση που τούτος ο υποτιθέμενος αγώνας θα έχει μιαν επιτυχία, την ανατροπή της προηγούμενης κυβερνώσας τάξης, το αποτέλεσμα που εν να φκει να μην έχει καμιά σχέση με τούτην την όμορφη, καινούρια κοινωνία που οραματιζόμαστε.

Κ. Ναι, ρε παιδί μου, αλλά ρε Σοφοκλή, νομίζω ότι τοποθετείς πράγματα, μη ταυτόσημα μέσα στο ίδιο καλάθι, λέω ότι ορισμένα πράγματα, πρέπει να αναλύονται ξεχωριστά. Για παράδειγμα, ο Μπιν Λάντεν, ούτως ή άλλως δεν επαγγέλλεται καμιά καινούργια κοινωνία, αντίθετα επαγγέλλεται μια πιο παλιά... Έχει μια σημασία το γεγονός ότι ο Μπιν Λάντεν επαγγέλλεται μια κοινωνία βαρβαρότητας, (εξ αντικειμένου βαρβαρότητας, θέλει τις γυναίκες στο σπίτι ας πούμε, ή θέλει να κόβει τα χέρια των κλεφτών)... Είναι μια βαρβαρότητα, λοιπόν, και όντως μπορούμε να την αντιστοιχίσουμε, κατά τη γνώμη μου, με άλλες βαρβαρότητες που εγέννησε ο δυτικός κόσμος, όπως παλαιότερα, π.χ. τις σταυροφορίες

εναντίον των αράβων ή πιο πρόσφατα το φασισμό ή έστω ακόμα τη σύγχρονη φάση του ιμπεριαλισμού... Από την άλλη πλευρά η 17 του Νιόβρη, ενδεχομένως, ή ακόμη άλλες καθαρότερες, από πλευράς αριστεράς αναρχικές οργανώσεις, είναι εκείνες οι οργανώσεις που έχουν αντιμετωπιστεί από την αριστερά των 300ων χρόνων, που λες, φίλες οργανώσεις, οι οποίες εστόχευαν σε κάτι το περίπου σωστό αλλά με λάθος τρόπο. Λάθος τρόπο, με την έννοια, ότι δεν μπορούσαν να φέρουν αλλαγή της κοινωνίας, δηλαδή ότι έδιαχναν τις κοινωνικές ομάδες που θα έπρεπε να μπουν σε δράση για να ξαναγεννήσουν την κοινωνία. Λοιπόν, αυτή είναι η κλασσική αριστερή αντιμετώπιση της αναρχίας. Μα εγώ λέω ότι δεν μπορούμε να βάλουμε τον Μπιν Λάντεν σε αυτήν την κατηγορία. Έστω και αν μπορούμε να ανακαλύψουμε κοινά σημεία, στο κάτω κάτω.

Σ. Κοινά σημεία υπάρχουν πάρα πολλά. Δέχομαι τη διαφορά, αλλά το ότι τους βλέπω πλάι πλάι, μας βοηθά να ανακαλύψουμε και τη γοητεία που ασκεί ακόμα και στην αριστερά, ένα τόσο αντιδημοκρατικό ή και βάρβαρο κίνημα όπως τούτο που αντιπροσωπεύει ο Μπιν Λάντεν ή οι σημερινές μουσουλμανικές εξτρεμιστικές οργανώσεις.

Κ. Εγώ νομίζω ότι δεν ασκεί γοητεία ακριβώς ο Μπιν Λάντεν ή η τρομοκρατία του Μπιν Λάντεν. Η μόνη γοητεία που ασκείται ή αν θέλεις η χαρά που εκφράζεται η κρυφή ή η φανερή, είναι ένας αντιαμερικανισμός ή αντιιμπεριαλισμός. Λοιπόν, και δαμέ συμφωνώ, είναι σε τούτο το σημείο που μπορεί κάποιος να σταθεί και να ασκήσει μια δυνατή κριτική. Κατ' αρχήν να πω, παραλληλίζοντας το Μπιν Λάντεν ή τους Ταλμπάν με το Χίτλερ ας πούμε και καθόλου με τους αναρχικούς της Ισπανίας.

Σ. Φυσικά ανοίγουμε το θέμα πάρα πολλά, αλλά αν πιάσουμε να σμιξουμε διάφορες μορφές τρομοκρατίας που εμφανιστήκαν στην ιστορία, τη τρομοκρατία του IRA ας πούμε του 17, η τρομοκρατία του σημερινού IRA είναι δύο διαφορετικές μεν τρομοκρατίες αλλά έχουν μια κοινή βάση... Η οποία προκαλεί τα κακά αποτελέσματα που έχει οποιαδήποτε μορφή τρομοκρατίας. Και 2ο είναι ότι μέσα σε τούντου είδους τρομοκρατία, ακόμα και όταν η τρομοκρατία η ίδια έχει και προοδευτικούς στόχους, το αποτέλεσμά της είναι ότι στις περισσότερες περιπτώσεις εκείνοι που βγαίνουν από πάνω, εκείνο που επικρατεί μέσα σε τούτο το πράμα, δεν είναι οι στόχοι αλλά είναι ο ίδιος ο μηχανισμός της τρομοκρατίας.

Κ. Ποιοί τρομοκράτες εβγήκαν από πάνω, θέλεις να πεις;

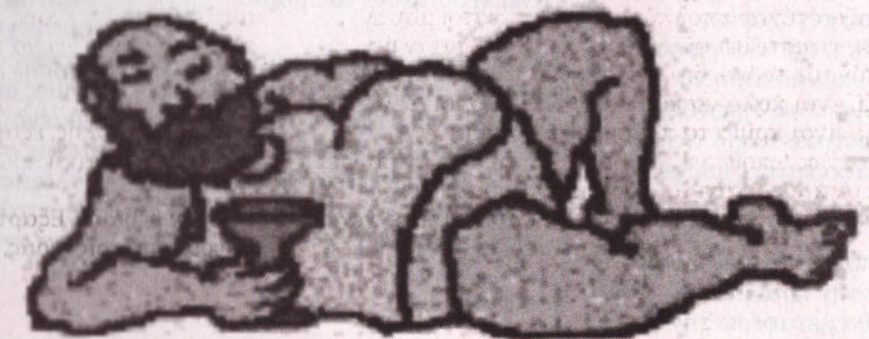
Σ. Το αποτέλεσμα ήταν ο IRA να σκοτώνει τους διαμαρτυρούμενους επειδή ήταν διαμαρτυρούμενοι.

Κ. Μέσα σε μια πραγματική κοινωνία τα όρια και οι γραμμές δεν είναι πάντα σαφή, 'γι' αυτό και ασχέτως του που εν να καταλήξουμε εμείς οι δύο, είναι φανερό μέσα στην ιστορία ότι ένα σωρό αριστεροί αντιμετωπίζουν με έναν τρόπο το πράμα και ένα σωρό αριστεροί το αντιμετωπίζουν με άλλο τρόπο. 'Η πολλά τακτικά το θέμα είναι ακριβώς θέμα ορίων, που τραβάς τη γραμμή της τρομοκρατίας και που του μαζικού αγώνα, τέλος πάντων. Αλλά, ότι και να πούμε, υποθέτω θα πρέπει να έχει σχέση με την πραγματική κοινωνία... Ποτέ οι αγώνες δεν ήταν ακριβώς ειρηνικοί.

Ναι, αλλά...

Σ. Και πάντα υπήρχε μια στρατιωτική διάσταση, το θέμα ήταν πάντα εάν

Κ. το πολιτικό, κατά κάποιον τρόπο, ενικούσε έναντι του στρατιωτικού.

Σ. Εν τούτο που έχει σημασία...

Κ. Και πάλι είναι θέμα γραμμών, ορίων.

Σ. Ναι. Σε πάρα πολλές στιγμές της ιστορίας βλέπουμε να συνυπάρχει το στρατιωτικό μέρος και το πολιτικό μέρος και εκείνο που έχει σημασία είναι αν το πολιτικό μέρος υπερισχύει του στρατιωτικού. Δηλαδή, αν πιάσεις την Ισπανία, μπορείς πολλά εύκολα να πεις ότι η Ισπανική Επανάσταση εκδήλωσε όταν υπερίσχυσε το στρατιωτικό. Μπαίνει και άλλη διάσταση. Αν εκείνο το αποτέλεσμα που θα βγει από έναν αγώνα αντι-ιμπεριαλιστικό ή αντι-αποικιακό με μια στρατιωτική καθαρά μορφή χωρίς οτιδήποτε πολιτικούς συγκεκριμένους στόχους... π.χ. η Κίνα, η Κούβα, αναφέρω πετυχημένες επαναστάσεις. Σε τούτες τις κοινωνίες θα θέλαμε να ζούμε μέσα; Δεν είναι προτιμότερος ο καπιταλισμός;

Κ. Εδώ μπαίνουν πολλά άλλα ζητήματα, δηλαδή δεν μπορείς να πεις ότι η Κούβα κατέληξε στη γραφειοκρατία, επειδή άρχισε με τρομοκρατία. Μπορείς να πεις ότι είναι επειδή απομονώθηκε, για παράδειγμα ή επειδή η Σ.Ε. την οδήγησε προς αυτή την κατεύθυνση.

Σ. Νομίζω ήταν υποχρεωτικό να καταλήξει σε τούτο το πράμα η Κούβα με τον τρόπο που έγινε η αλλαγή στην εξουσία... είτε έπρεπε να καταλήξει σε μια δημοκρατική εξέλιξη, δηλαδή καπιταλιστική, είτε έπρεπε να καταλήξει σε μίαν στρατιωτικά οργανωμένη κοινωνία, κολλημένη πάνω στη Σ.Ε.

Κ. Ναι αλλά υπήρξαν δυναμικές, δηλαδή εξεσηκώθηκε ο κόσμος, έγινε ένα μοίρασμα γης, μπήκε κάτω η λογική της μη ιδιοκτησίας για ένα διάστημα, κλπ. δηλαδή επικράτησαν πολλά πράγματα μαζί.

Σ. Μα εκείνοι που είχαν την εξουσία, ήταν εκείνοι που πετύχαν τη στρατιωτική νίκη, άρα δεν άφησαν την κοινωνική επανάσταση να ολοκληρωθεί. Αν ολοκληρωνόταν θα ήταν διαφορετικά άτομα στην εξουσία και διαφορετικές μορφές εξουσίας.

Κ. Ναι αλλά και πάλι, επειδή θέλουμε να μιλούμε για την πραγματική κοινωνία, και θα μεταφέρω την

κουβέντα σε διλήμματα όπως τίθενται αυτή τη στιγμή, έχει κάποιος να σκεφτεί ότι αφού έτσι κι αλλιώς εχρεωκόπησε η υπάρχουσα αριστερά, θα ήταν ευχής έργο να ξεκινήσουμε εξ υπαρχής, μια προσπάθεια για να φανταστούμε μια αριστερή πολιτική, αν θέλεις, πιο καθαρή από όσα μας κληροδότησε αυτή η αριστερά των πολλών μορφών και των πολλών χρωμάτων και πολλών χρόνων, και σκέφτομαι ότι π.χ. το Κίνημα της Γένοβας έθεσε ορισμένα ζητήματα που μπορεί να φαίνονται από πρώτη ματιά πιο καθαρά. Ορισμένα μόνο, γιατί τωρά που κοιτάζω και τη Γένοβα από κάποια απόσταση, δεν ξέρω με πόση ευκολία μπορεί κάποιος να την αποκαλέσει

αντικαπιταλιστική εκδήλωση ή όχι. Λοιπόν, όμως βλέπεις ότι ταυτόχρονα, εξ αντικειμένου, ξεσπά ένας πόλεμος στον Κόλπο, ξεσπά η κρίση στα Βαλκάνια, ξεσπά τωρά ο πόλεμος με τους Ταλιμπάν, και η τρομοκρατία, και ο πόλεμος κατά της τρομοκρατίας και γεννιέται ένα διεθνές αστυνομοκρατούμενο, απ' ότι φαίνεται καθεστώς που θα διαχειρίζεται μια κατάσταση που δεν θα είναι ούτε πολεμική, ούτε ειρηνική αλλά θα είναι ανάμικτη. Έχουμε επομένως μίαν αντικειμενική κατάσταση. Δεν ξέρω τωρά, αν μπορούμε εμείς να επιλέξουμε να μιλούμε για μια ιδεατή αριστερά, πράμα το οποίο δε βλέπεις να το κάμνουμε, αλλά δεν ξέρω, πόσο μπορούμε να χάνουμε επαφή με το τι συμβαίνει εξ αντικειμένου μέσα στον πλανήτη. Ποιοί εξεσηκώνονται, εν πάση περιπτώσει. Για μένα είναι φαινόμενο που παραλληλίζεται πιο πολλά με το Χίτλερ. Βεβαίως υπάρχει και μια διάσταση συμπάθειας. Ποιά εν η διάσταση της συμπάθειας; Ότι οι άνθρωποι που εξεσηκώνονται είναι οι άνθρωποι που πινούν, που λιμοκτονούν, είναι τα θύματα του διεθνούς συστήματος.

Σ. Πίνει νερό τούτο το πράμα.

Κ. Δεν πίνει πολύ νερό. Δηλαδή δε φαντάζομαι ότι ο Μπιν Λάντεν θα μπορούσε να καλλιεργήσει μια τέτοια πολιτική σε χώρες που δεν είναι μίζερες. Νομίζω ότι είναι μέσα στη μίζερια που ευδοκούν οι Μπιν Λάντεν.

Σ. Σωστό τούτο

Κ. Βέβαια το γεγονός ότι ενάντια στην Αμερική, ξεσηκώνεται ένας Μπιν Λάντεν και όχι μια αριστερά υγιής, η οποία να τρομοκρατήσει την Αμερική, διότι είδαμε και κάποιους φόβους εις την αμερικάνικη εξουσία και στους G8 και από τις εκδηλώσεις της Γένοβας και του Σιάτλ δεν είναι ενθαρρυντικό. Λοιπόν ας πούμε ότι εκεί υπήρχε μια τρομοκρατία την οποία θέλω να θεωρώ σωστή. Εν πάση περιπτώσει, ο Μπιν Λάντεν κατάφερε να τρομοκρατήσει την Αμερική, άρα και το Σιάτλ τρομοκρατεί την Αμερική, άρα φαίνεται να υπάρχει μια κάποια συγγένια, όμως στη πράξη νομίζω ότι ο Μπιν Λάντεν, στήνει το σύστημα.

Σ. Σωστό, έβαλες ένα πράμα πάνω στο οποίο θα μπορούσαμε να ξεκινήσουμε την πραγματική κουβέντα στην ουσία, χρησιμοποιήσες τους όρους τρομοκρατία για τη Γένοβα και το Σιάτλ, και τρομοκρατία για τον Μπιν Λάντεν. Έχουν το κοινό ότι τρομοκρατούν το σύστημα, στην ουσία, αλλά η μια πράξη υπόσχεται ένα κόσμο ο οποίος μπορεί να είναι καλύτερος ή τουλάχιστον τείνει προς ένα κόσμο καλύτερο και το άλλο είναι ότι η τρομοκρατία του Μπιν Λάντεν, υπόσχεται ένα κόσμο χειρότερο από τον σημερινό, με δύο συγκρουόμενες συνιστώσες. Εμείς μένουμε στη μέση και τρώμε τα κτυπήματα.

Κ. Το ίδιο το Σιάτλ και η Γένοβα, άφηναν χώρο για τον Μπιν Λάντεν, γιατί πραγματικά δεν ασχολήθηκαν ουσιαστικά με θέματα όπως αυτά της Παλαιστίνης, ή ακόμα και με θέματα όπως την καταπίεση που ασκούν οι Ταλιμπάν. Εγώ δεν αφαιρώ τελείως τα όπλα, διότι έχω την βεβαιότητα ότι δε μπορεί μέσα σε ένα καινούριο αγώνα να μη συμμετέχει ο τρίτος κόσμος και να μην υπάρχει μια διάσταση αντι-ιμπεριαλιστική. Δυστυχώς η ιστορία δεν ξαναγράφεται σε λευκή σελίδα. Όμως ως Αριστερά θα πρέπει να εμμένουμε σε ένα τρίτο δρόμο χωρίς συμβιβασμούς, ούτε με τους ισλαμιστές ούτε με τον καπιταλισμό. Να προωθήσουμε μίαν αγνή αριστερά επί τέλους.

*Ποδογαπημένοι μου
σονδρομπτές και σονδρομπτριες,
Για τρίτο τώρα Νιόβρη νιώθω
τη δέρμη των χειρών σας στο
σώμα μου
και αντικαθρεφτίζω το ενδιαφέρον
της ματιάς σας
στο πρόσωπό μου.
Θα πταν άραγε ποσό να σας
ζητησω
να μου βρείτε ακόμα ένα
σονδρομπτη σονδρομπτρια
ο καθένας σας η η καθεμιά σας;
Τώρα που περάσαμε τις
δυσκολίες των
βοώνων,
σονοδέψτε με για
λίγο στις
δύσκολίες των
πεδιάδων.*

Καλωσορίσατε
Welcome to

www.pwcglobal.com/cy

PRICEWATERHOUSECOOPERS